

ספר

אור האורות

יום

הכפורים

✦ המפתח לקוטי מוהר"ן ✦

גליון 183

יום הכפורים תשפ"ג - אומאן יצ"ו

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 183

יוֹם הַכַּפּוּרִים תשפ"ג

עם פְּרִשְׁת וַיִּלָּךְ-שׁוֹבָה

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י אנ"ש היקרים

הרה"ח
ר' יעקב יוסף איגל
שליט"א

לע"נ מרת גיטל
ב"ר אליהו ז"ל
נלב"ע ד' תשרי - תנצב"ה
ולע"נ מרת פיגא פערל
ב"ר נחמן ז"ל
נלב"ע ו' תשרי - תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה
האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת
בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגְּלִיָּא
לְעִתִּיד-לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיִּלֶךְ

"וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (דְּבָרִים ל"א, א)

א.

(ח"א עה)

בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה יֵשׁ שְׁנֵי גִּוְנִים: 'מִחְשְׁבֵה'
ו'צִעֲקָה'. וְהוּא בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'
ו'דוּד'. כִּי ה'צִעֲקָה' בְּחִינַת (מְשֻׁלֵי א, ב):
'חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנַה'. וּב'מִחְשְׁבֵה' בְּחִינַת
(שִׁירַת הַשִּׁירִים ז, ב): "חֲמוּקֵי יִרְכֹּךְ".

ב'מֹשֶׁה' כְּתִיב (שְׁמוֹת ח, ח): "וַיִּצְעַק מֹשֶׁה",
וּכְתִיב (דְּבָרִים ל"א, א): "וַיִּלֶךְ
וַיְדַבֵּר" וכו' - כְּלוּמַר: שֶׁהָיָה מִקְהִיל קַהְלוֹת
בְּרַבִּים. וְזֶה בְּחִינַת: "חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנַה".

וּב'דוּד' כְּתִיב (תְּהִלִּים סח, כז): "בְּמִקְהָלוֹת
בְּרִכּוֹ אֱלֹקִים", וְהוּא גַם-כֵּן:
"חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנַה".

"חֲזָקוּ וְאַמְצוּ" (דְּבָרִים ל"א, ו) - "חֲזָק וְאַמְץ"
(דְּבָרִים ל"א, ז-כג)

ב.

(ח"ב מח)

וְהַכֹּלֵל: אֶהוּבֵי אַחֵי, חֲזָק וְאַמְץ מְאֹד,
וְאַחֲזֵ עֲצָמְךָ בְּכָל הַכַּחוֹת לְשָׂאֵר
קַיִם בְּעִבּוּדְתֶךָ.

וְצָרִיךְ לְהִיזוֹת עֲקָשׁוֹן גְּדוֹל בְּעִבּוּדְתֵי הַשֵּׁם,
לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, דְּהֵינּוּ מַעֲט

מִקְצַת עִבּוּדְתוֹ שֶׁהִתְחִיל, אַף אִם יַעֲבֹר עָלָיו
מָה.

וְזָכַר דְּבַר זֶה הַיָּטֵב - כִּי תִצְטָרֵךְ לָזֶה מְאֹד,
כְּשֶׁתִּתְחִיל קִצָּת בְּעִבּוּדְתֵי הַשֵּׁם. כִּי
צָרִיךְ עֲקָשׁוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, לְהִיזוֹת חֲזָק
וְאַמְיָץ, לְאַחֲזֵ עֲצָמוֹ, לְעִמּוֹד עַל עִמּוּדוֹ, אַף
אִם מִפְּיֻלִּין אוֹתוֹ חֲסוּזֵי שְׁלוֹם בְּכָל-פַּעַם.

וְשָׁמַעְנוּ מִצְדִּיק אֲמַתֵּי שֶׁאָמַר: שֶׁאֵלֹה הָיָה
אוֹמֵר לוֹ אֶחָד, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה,
בַּעֲת שֶׁעָסַק בְּעִבּוּדְתֵי הַשֵּׁם בְּתַחֲלָתוֹ: "אַחֵי!
חֲזָק וְאַחֲזֵ עֲצָמְךָ!" - הָיִיתִי רֵץ וּמְזַדְרֵז מְאֹד
בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרֵךְ! - כִּי גַם עָלָיו עָבַר כָּל הַנֶּ"ל
(עֵינַן בַּפְּנִימִים), וְלֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ שׁוֹם הַתְּחִזְקוֹת
מִשׁוֹם אָדָם.

עַל-כֵּן מִי שֶׁרוּצָה לְכַנֵּס בְּעִבּוּדְתֵי הַשֵּׁם,
יִזְכֹּר זֹאת הַיָּטֵב. וְחֲזָק עֲצָמְךָ מְאֹד,
וַעֲשֵׂה מַה שֶׁתּוּכַל בְּעִבּוּדְתֵי הַשֵּׁם. וּבְרַבּוֹת
הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, תְּכַנֵּס לְבַטָּח בְּעִזָּרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ
לְתוֹךְ שְׁעָרֵי הַקִּדְשָׁה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֹא
רַחֲמִים, וְרוּצָה בְּעִבּוּדְתֶךָ מְאֹד.

ג.

(ח"ב קא)

עֲקָר כָּלֵל וְשָׂרֵשׁ וַיְסוּד שֶׁל כָּל הָעֲצוֹת
לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ: הוּא רַק
אֲמִירַת תְּהִלִּים וְשִׁאֲרֵי תַחֲנוּנוֹת וּבִקְשׁוֹת
וְהַתְּבַדְּדוֹת לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ,
לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו שִׁיקְרַבְהוּ לְעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְנִצָּחַת הַמְּלַחְמָה - אִם
יִהְיֶה חֲזָק וְאַמְיָץ מְאֹד תָּמִיד לְהַעֲתִיר

וְלֹהֲתַפְלֵל וְלֹהֲתַחַנֵּן לִפְנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, יְהִי אִיךָ שִׁיְהִיָּה - אִזּוּ בּוֹדָאֵי יִנְצַח הַמְלַחְמָה. אֲשֶׁרֵי לוֹ! - בְּךָ הִבְנֵנוּ מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

פי אה־על־פי שנמצאים פמה עצות טובות בספרי רבנו ז"ל, שהם מלאים עצות להתקרב להשם־יתברך, אה־על־פי־כן על־פי־רב קשה להאדם לקיים העצה בעצמה.

על־בן העקר הוא תפלות ותחנונות ובקשות, יהיה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, על־פל־פנים ידבר בפיו באיזה בחינה שהוא, ויבקש מהשם־יתברך תמיד: "שׁוֹצֵא אוֹתוֹ מִהַשָּׁךְ לְאוֹר, וַיַּחְזִירֵהוּ בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת". ואל יתן דמי לו עד שיענהו.

ואה־על־פי שהוא קורא וצועק להשם־יתברך זה זמן רב מאד, ועדין הוא רחוק מאד מאד, אה־על־פי־כן אם יהיה חזק ואמיץ בתפלות ובקשות, בודאי סוף כל סוף יענהו השם־יתברך ויקרבו לעבודתו באמת, בודאי בלי ספק, "רק חזק וְאַמֶּץ" (יהושע א, זיח).

וכבר מבאר זאת בדברינו פמה פעמים. אך צריכין לכפל ולשנות זאת ולזכר זאת בכל יום ויום, כי יש פמה וכמה מיני חלישות ובלבולים על־זה בלי שעור וכו', על־בן צריכין לחזר זאת אלפים פעמים, כדי שיתחזק ויתאמץ לעמד על עמדו, ולהתפלל ולהתחנן לפני השם־יתברך תמיד, שיקרבהו לעבודתו, יהיה אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

ד.

(שיחות־הר"ן קכ)

ענה ואמר: "חזקו ואמצו [וְאַמֶּץ לְבַבְכֶם] כָּל הַמִּיחָלִים לָהּ" (תהלים לא, כח), "כָּל הַמִּיחָלִים" דיקא. אפלו אם אינכם זוכים

לשום קדשה ועבודה חסוֹשֶׁלֹם, רק 'מִיחָלִים' לְבַד, אה־על־פי־כן "חזקו ואמצו", ואל תפלו משום דבר שבעולם, יהיה אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

ויותר ויותר מזה, צריך כל אחד ואחד לחזק את חברו: "לְבַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם". ואפלו אם הוא יודע בעצמו שהוא פמו שהוא, אה־על־פי־כן יחזק את חברו, פי את חברו בקל יותר לחזק, מלחזק את עצמו, פי "אין חבוש מתיר את־עצמו" (ברכות ה:).

ה.

(אבני־ה־ברזל, התקרבות מוהרנ"ת לרבנו ז"ל ג)

פעם־אחת ישב עם החסידים תלמידי הרב מבארדיטשוב בסעדת מלוה־מלכה, והפילו גזרל את מי לשלח לקנות בייגל. ונפל הגזרל על מוהרנ"ת ז"ל. והלך לקנות. ובאמצע הדרך נפל עליו מרירות מענין העליות והירידות שהיה רגיל בהם אפלו אחר התקרבותו לחסידים, ונכנסו בו הרהורי תשובה: "וכי על זה נברא לילך לקנות בייגל?! - והיה קשה עליו להתחזק עצמו.

והלך לעזרת־נשים של הבית־המדרש, והתחיל לומר תהלים, ואמר עד קאפיטל נ', ובכל פסוק התגולל עצמו בארץ מרב הצער, עד שיגע ונפל לארץ.

ויישן ויחלם: "והנה סלם מצב ארצה, וראשו מגיע השמימה" (בראשית כח,

יב). והתחיל לעלות על הסלם, ועלה קצת ונפל. ועלה עוד קצת, וחזר ונפל. וכן עוד הפעם.

ובכל־פעם כל מה שעלה יותר, הנפילה היתה יותר גדולה. ושוב

עָלָה עַד לְרוֹם הַמְּדַרְגוֹת, וְאָז נָפַל וְלֹא יָכוֹל לְעֹלֹת עוֹד.

וְבֹא אֶחָד בְּחִלּוּמוֹ וְאָמַר לוֹ: "דְּרֹאפֶּע זִיךְ און האַלט זיך!" [טפס וְהַחֲזֹק מֵעֶמֶד - חֲזֹק וְאַחַז עֲצָמִד].

וְזָה הָיָה עֵרֶךְ שָׁנָה קִדְּם הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְרַבְּנוּ ז"ל. וְאַחֲרֵיכֵן בְּשָׂבָא אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הַבִּיר בּוֹ שֶׁזָּהוּ הָאִישׁ הַנ"ל שֶׁאָמַר לוֹ פְּנ"ל.

"הַקְּהֵל אֶת הָעָם" (דְּבָרִים לֵא, יב)

ד.

(ח"א כג)

יֵשׁ חֲלוֹק בֵּין בְּאִוֵּר שְׂאֵדָם מְבֹאֵר בֵּינוּ לְבֵין-עֲצָמוֹ, לְבֹאוֹר שְׂמֵבֵאֵר לְרַבִּים.

כִּי בְּשִׁדּוּרֵשׁ בְּרַבִּים, וְקִדְּם הַבְּאוֹר מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם וְשׁוֹפֵךְ שִׁיחוֹ וְתַפְלָתוֹ לְפָנֵי הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ - בּוֹדְאִי: "הֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמָּאס" (איוב לו, ה).

אָבֵל תַּפְלַת יְחִיד' - אֶפְשָׁר שְׂמוֹאֲסִין בְּתַפְלָתוֹ. וְזָה (דְּבָרִים לֵא, יב): "הַקְּהֵל אֶת הָעָם". (עֵינֵן בְּפָנִים בְּאוֹר הָעֵנָן, וּבְאוֹר הַפְּסוּק בְּפִרְשַׁת 'מִי מְרִיבָה': "קַח אֶת הַמָּטָה וְהַקְּהֵל אֶת הָעֵדָה". בְּמִדְבָּר כ, ח).

ז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת-יָדַים לְסַעֲדָה ו, ק)

עַל-כֵּן "מִצְוֹת הַקְּהֵל" הוּא בְּסִפּוֹת - כִּי אִז עֶקֶר זְמַן הַקְּבוּצָה (עֵינֵי-שָׁם בְּפָנִים).

וְעַל-כֵּן בְּפִרְשַׁת 'וַיִּלְכֵךְ' שְׂמֵדְבַר שָׁם מְסוּפָה הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן, שְׂאֵז הוֹכִיחֶם מְאֹד עַל שְׁעֵתִידִין לַחֲטָא וַיִּחַרְבַּ הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב

שָׁם בְּאֵלוֹ הַפְּרָשִׁיּוֹת, עַל-כֵּן צָוָה לָהֶם אִז "מִצְוֹת הַקְּהֵל".

לְרַמּוּז: שְׂפָל הַתְּקוּן הוּא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת "הַקְּהֵל" - שֶׁהוּא בְּשִׁיקָהְלוֹ וַיִּתְקַבְּצוּ הַרְבֵּה מִיִּשְׂרָאֵל לְעֶסֶק בְּעִבּוּדֵי-הַשָּׁם, וְלִהְתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי-אַמֶּת שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת "מִצְוֹת הַקְּהֵל" שֶׁהִיָּה בְּבֵית-הַמְּקֻדָּשׁ וְכוּ'.

שְׂעֶקֶר הַתְּקוּן בְּאַחֲרֵית-הַיָּמִים הוּא, עַל-יַדֵּי הַקְּהֵלָה וְהַקְּבוּצָה יַחַד, אֶל ה'רֹעֵה-הָאֲמִתִּי' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'.

וְעַל-כֵּן מְפַטְרִין בְּסִפּוֹת (מְלָכִים-א ה, א-ב): "אִז יִקְהַל שְׁלֹמֹה; וַיִּקְהֵלוּ אֵל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּחָג" - כִּי אִז עֶקֶר תְּקוּן הַקְּבוּצָה וְקִיּוּמוֹ.

וְעַל-כֵּן קוֹרִין אִז "קְהֵלָת", שְׂמֵדְבַר הַרְבֵּה מ'הַבֵּל הָעוֹלָם, שְׂפָל הָעוֹלָם "הַבֵּל הַבָּלִים" (קְהֵלָת א, א). "וְנִקְרָא 'קְהֵלָת', עַל-שֵׁם שֶׁהִיָּה שְׁלֹמֹה אוֹמֵר כָּל דְּבָרָיו בְּהַקְּהֵל" (קְהֵלָת-רַבָּה א, ב) - כִּי עַל-יַדֵּי הַקְּבוּצָה שֶׁנִּקְהָלִין וְנִקְבְּצִין הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל יַחַד, יְכוּלִין לְהוֹדִיעַ וּלְהַכְנִים בְּלֵב יוֹתֵר, שְׂפָל הָעוֹלָם הַבֵּל הַבָּלִים, בְּחִינַת "הַבֵּל הַבָּלִים אָמַר קְהֵלָת" (קְהֵלָת א, ב) וְכוּ'.

(עֵינֵן 'כְּלִי-יִקְרָא' כָּאֵן בְּפִרְשַׁתוֹ, דְּבָרִים נְפִלְאִים לְמֵאֵד בְּעֵינֵן 'מִצְוֹת הַקְּהֵל' ב'חַג הַסִּפּוֹת').

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְכוּ', קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ, וְהִתְיַצְבוּ בְּאֵהָל מוֹעֵד וְאַצְוֶנּוּ" (דְּבָרִים לֵא, יד)

ח.

(ח"א ו, ב-ה בְּסוּפָה)

עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה: בְּשִׁישְׁמַע בְּזִיוְנוֹ יָדָם וַיִּשְׁתַּק. כִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא בְּחִינַת

'פְּתָר', כִּי 'פְּתָר' לְשׁוֹן 'הַמְתַּנָּה' - כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲזו"ל (יומא לח: לט.): "הֵבֵא לְטָהָר מְסִיעֵינּוּ לֹא, מְשַׁלְּ לְאֶחָד שְׂבָא לְקִנּוּת אַפְרָסְמוֹן, אוֹמְרִים לוֹ: 'הַמְתַּן'". וְזֶה בְּחִינַת 'פְּתָר', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (איוב לו, ב): "פְּתָר לִי זַעִיר וְאַחֲוֶה".

כִּי צְרִיךְ לְדַעַת כְּשֶׁבֵּא לְטָהָר וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה: שְׂאֵף שֶׁהוּא צְרִיךְ לְמַהֵר מְאֹד לְהַמְלִיט עַל נַפְשׁוֹ לְבָרַח מִתּוֹךְ הַחֲשָׁד - אֲפִי עַל-פִּיכּוֹ, אֲלֵ יִבְהַלּוּהוּ רַעִיוֹנָיו כְּשֶׁרוֹאֶה רְחוֹקוֹ מִתְּפִלָּה וּמִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדָּשָׁה.

כִּי הַהֲכָרַח לְהַמְתִּין, עַד שִׁיזְכֶּה לְתַקּוֹן גָּמוּר, וְלִילְכָד בְּהַדְרָגָה, כִּפִּי אֲשֶׁר יוֹרְהוּ הַצְּדִיק־הָאֱמֵת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס בְּפַעַם אַחַת אֶל הַקְּדָשָׁה.

אָבֵל קָדָם הַתְּשׁוּבָה - כָּאלוֹ עֵדִין לֹא נִתְּהַוָּה בְּעוֹלָם, וְאִזִּי בְּחִינַת 'אֱהִי"ה' בְּהַסְתַּרְת־פָּנִים מִפְּנֵי, כִּי עֵדִין אֵין לוֹ 'הוֹיָה', כִּי לֹא הֵכִין אֶת-עַצְמוֹ לְמַהוּי בְּעוֹלָם.

וְהַסְתַּרְת פָּנֵי 'אֱהִי"ה' גִּימְטְרִיא 'דָּ"ם' - הֵינּוּ 'שְׂפִיכוֹת-דָּמִים וּבִזְיוֹנוֹת'. כִּי עֵדִין הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי שֶׁבִּלְבָב, שֶׁשָּׁם מְדוּר הַיִּצְרָר-הָרַע, עֵדִין הוּא בְּתַקְוָה וְעֵז, וּבְשִׁבִיל זֶה בָּאִין עָלָיו 'בִּזְיוֹנוֹת וְשְׂפִיכוֹת-דָּמִים'.

וְתַקּוֹן לָזֶה: שְׂיִהְיֶה 'דָּם' לְדָם' - שְׂיִהְיֶה מִן הַשׁוֹמְעִים הַרְפָּתָם וְאִינָם מְשִׁיבִים, וְלֹא יִדְקְדַק עַל בְּזִיוֹן כְּבוֹדוֹ. וּכְשֶׁמְקִיִּים "דָּם לָה" (תְּהִלִּים לו, ז) - נִתְמַעֵט הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי, וְזֶה בְּחִינַת 'זְבִיחַת הַיִּצְרָר-הָרַע' - וְעַל-יַד־זֶה זוֹכָה לְכְבוֹד אֱלֹקִי.

וְעַל-יַד־י הַדְּמִימָה וְהַשְּׂתִיקָה, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'חִירִיק', כְּמוֹבֵא בְּתַקּוֹנִים

(תְּקוּנֵי-זֶהָר ז. עַל שְׁמוֹת כּד, י): "וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר", "דָּא חִירִיק".

וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיה סו, א): "וְהָאֲרִץ הַדָּם רַגְלֵי". "הַדָּם" - זֶה בְּחִינַת 'דְּמִימָה'. וְזֶה בְּחִינַת הַ'נְקֻדָּה-הַתְּחַתּוֹנָה' שֶׁל תְּמוּנַת [הַאֲזוּרוֹת] אֶל"ף.

וְנְקֻדָּה-הָעֲלִיּוֹנָה שְׂעַל הָאֶל"ף - זֶה בְּחִינַת 'פְּתָר' - בְּחִינַת (יחזקאל א, כו): "וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ, אָבִן סְפִיר דְּמוּת כְּפָא" - "דְּמַתְּכִסְיָא לְעֵילָא מְוָא"ו שְׂבָאֶל"ף, דְּמַתְּקִרְיָא רְקִיעַ" (תְּקוּנֵי-זֶהָר שָׁם). וְהַ'נְקֻדָּה' הִיא 'כְּפָא דְּמַתְּכִסְיָא', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (תְּהִלָּה יג): "בְּמַפְלָא מְמַךְ אֶל תְּדַרְשׁ, וּבְמַכְסָה מְמַךְ אֶל תְּחַקֵּר".

וְהָז'א"ו שְׂבַתּוֹךְ הָאֶל"ף' - הוּא 'רְקִיעַ', 'שָׁמַיִם', 'אֵשׁ וּמַיִם' - בְּחִינַת הַ'בוֹשָׁה', "שְׁנַשְׁתַּנָּה פָּנָיו לְכַפּוֹת גְּנוּנִין" (בְּרִכוֹת ז): וְזֶה בְּחִינַת 'רְקִיעַ', 'כְּלָלִיּוֹת הַגְּנוּנִין'.

וְנַעֲשֶׂה עַל-יַד־זֶה אָדָם לְשִׁבַת עַל הַכְּפָא, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (יחזקאל שָׁם): "וּדְמוּת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה" - כִּי "לִית אָדָם בְּלֹא אֶל"ף" (תְּקוּנֵי-זֶהָר שָׁם).

וְזֶה אוֹתִיּוֹת 'אָדָם', 'אֶל"ף דָּם'. הֵינּוּ: עַל-יַד־י "דָּם לָה", נַעֲשֶׂה אֶל"ף, וְנַעֲשֶׂה 'אָדָם' לְשִׁבַת עַל הַכְּפָא.

כִּי הָז'א"ו שְׂבַתּוֹךְ הָאֶל"ף' - הוּא 'רְקִיעַ', 'כְּלָלִיּוֹת הַגְּנוּנִין', הֵינּוּ הַ'בוֹשָׁה', כְּנ"ל. וְהַ'נְקֻדָּה-הַתְּחַתּוֹנָה' - הִיא הַשְּׂתִיקָה וְהַדְּמִימָה כְּנ"ל. וְהַ'נְקֻדָּה-הָעֲלִיּוֹנָה' - הוּא 'כְּפָא דְּמַתְּכִסְיָא', בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּנ"ל.

וְאִז נַעֲשֶׂה יַחּוּד בֵּין 'חֶמְה' לְלִבְנָה' - שֶׁה'שְׂמֵשׁ' מְאִיר לְלִבְנָה, וְנַעֲשֶׂה יַחּוּד בֵּין 'מִשָּׁה' וְיַהוֹשֻׁעַ. כִּי "פָּנֵי מִשָּׁה כְּפָנֵי חֶמְה" (בְּבֵא-בְתָרָא עה.). וְדָא 'נְקֻדָּה-

הִיָּה רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הָרֵאשׁוֹן לִישִׁיבְתוֹ פֹּה
וְלִהְתַּקְרְבוֹתֵי אֵלָיו.

גַּם דְּבַר אַחַר שַׁבַּת, מִהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר,
שֶׁמִּדְבַּרְת שָׁם מִ'מֹּשֶׁה' וְיִהְיוּשָׁע' וְאַהֲל־
מוֹעֵד' - שֶׁהֵם בְּחִינַת נִקְדָּה־הָעֲלִיּוֹנָה,
וְנִקְדָּה־הַתַּחְתּוֹנָה, וְזֹא"ו'.

וְאִזּוֹ אָמַר לִי בְּזוֹהַלְשׁוֹן: "שֶׁבְכֹל מְקוֹם
שֶׁמְתוֹעֲדִין יַחַד רַבִּי וְתַלְמִיד - נַעֲשֶׂה
בְּחִינָה זֹאת, בְּחִינַת 'מֹשֶׁה' וְיִהְיוּשָׁע' וְאַהֲל־
מוֹעֵד".

י

(בְּאוֹר־הַלְקוּטִים ח"א ו)

הַכְּתוּב "קְרָא אֶת יְהוֹשָׁע" (דְּבָרִים ל"א, י"ד),
הוּא בְּפִרְשַׁת וּיְלֻד', שֶׁהִיָּתָה
קְרִיאַת הַפִּרְשָׁה הַזֹּאת בְּשַׁבַּת הַפְּטוּרָת
שִׁזְבִּיָּה, אֲשֶׁר גָּלָה הַשָּׁנָתוֹ הַזֹּאת: "שֶׁעָקַר
הַתְּשׁוּבָה הוּא הַבְּיּוֹשָׁה בְּקִשְׁר נִפְלֵא
וְנוֹרָא".

יא

(בּוֹכְבֵי־אוֹר, חֲכָמָה־וּבִינָה ל"ט)

מַחְמַת שֶׁעָקַר שְׁלֵמוֹת כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁל
הָרַב, הוּא עַל יְדֵי הַתְּלָמִיד, כְּמוֹכֵן
בַּהַתּוֹרָה "קְרָא אֶת יְהוֹשָׁע" (ח"א ו), בְּעֵנֶן
הַסּוּד שֶׁל 'תְּמוּנַת אֱלֹהִים', וְהָאָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל
הַפֶּסֶס.

וְעֵינֵי־שָׁם הֵיטֵב מֵה שֶׁמוֹבָא שָׁם בְּעֵנֶן
'מַלְחַמַת עַמְלֵק', שֶׁאֵף עַל פִּי
שָׁם הִיא עִקְרָה נַעֲשִׂית עַל־יְדֵי 'מֹשֶׁה'
בְּעֵצְמוֹ. אֲבָל בְּאַתְגְּלִיא תְלוּיָה הַמַּלְחָמָה רַק
בַּהַתְּלָמִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יְהוֹשָׁע'. וְיָדוּעַ:
שֶׁהָעָקַר שֶׁל כָּל תְּלָמִידֵי הַקְּדוּשִׁים הִיָּה
מִזְהַרְנֵת ז"ל.

וְלִכֵּן נִרְאָה בְּחוּשׁ: כִּי בְּאַתְגְּלִיא הִיָּתָה
עָלָיו הַמַּלְחָמָה פָּנִים וְאַחֲזוֹר יוֹתֵר

הָעֲלִיּוֹנָה - בְּחִינַת 'פֶּסַח', בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט, ל"ז): "וְכִסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי",
בְּחִינַת: "וּמִמֶּעַל לָרְקִיעַ דְּמוֹת פֶּסַח".

וְהַנִּקְדָּה־הַתַּחְתּוֹנָה - הִיא 'יְהוֹשָׁע',
בְּחִינַת 'לְבָנָה',
בְּחִינַת: "וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְת" - דָּא
לְבָנָה'.

וְהַזֹּא"וֹ שֶׁבְּתוֹךְ הָאֱלֹהִים - הוּא הָרְקִיעַ',
הוּא בְּחִינַת הָ'אַהֲל', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת ל"ג, י"א): "וְיִהְיוּשָׁע בֶּן נוּן לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ
הָ'אַהֲל', וְ'אַהֲל' הוּא 'רְקִיעַ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(יְשַׁעְיָה מ, כ"ב): "וְיִמְתַּחֵם כָּאֶהֱל לְשַׁבַּת".

וְזֶה פְּרוּשׁ (דְּבָרִים ל"א, י"ד): "וְיֹאמַר ה' אֶל
מֹשֶׁה קְרָא אֶת יְהוֹשָׁע".

"מֹשֶׁה" - הוּא נִקְדָּה־הָעֲלִיּוֹנָה'.

וְ"יְהוֹשָׁע" - הוּא נִקְדָּה־הַתַּחְתּוֹנָה'.

"וְהַתִּיַּעֲבוּ בְּאַהֲל" - זֶה בְּחִינַת הָרְקִיעַ',
בְּחִינַת הַזֹּא"וֹ שֶׁבְּתוֹךְ
הָאֱלֹהִים'.

"וְאַצְוֵנוּ" - כִּי 'מֹשֶׁה' הִיָּה צָרִיד אִזּוֹ לְמִסַּד
הַכֹּל לְיִהוֹשָׁע', וְאִין שֶׁלְטוֹן
בְּיוֹם הַמָּוֹת" (קַהֲלַת ח, ח). כִּי בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוּת
הַצְּדִיק, אִין לוֹ שְׁלִיטָה וְכַח לְהַאִיר לְיִהוֹשָׁע.
עַל־כֵּן דִּיק: "וְאַצְוֵנוּ", אֲנִי בְּעֵצְמִי' - כִּי
חֲזָרָה הַמִּמְשָׁלָה לְהַקְדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא.

וְכָל־כָּל כָּל הָעֵנֶן - כָּלּוֹל בְּתְמוּנַת אֱלֹהִים',
שֶׁהוּא 'נִקְדָּה־הָעֲלִיּוֹנָה', וְנִקְדָּה־
הַתַּחְתּוֹנָה' וְזֹא"וֹ - וְדוֹק מְאֹד.

ט

(חֵי־מוֹהַר"ן א"ב)

הַתּוֹרָה "קְרָא אֶת יְהוֹשָׁע" בְּסִימָן ו',
אָמַר בְּשַׁבַּת־תְּשׁוּבָה' שֶׁאַחַר
רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה בְּבִרְסָלָב שְׁנַת תְּקַס"ג, וְהוּא

וְלַעֲתִיד בְּשַׁעַת הַתְּחִיָּה, יִקּוּם מֹשֶׁה כְּלוֹל מְשַׁלְּשָׁה אָבוֹת כְּמִקְדָּם, בְּחִינַת (קַהֲלֵת א, ט): "מ'ה ש'הִיָּה ה'וֹא ש'יִהְיֶה", בְּחִינַת (דְּבָרִים לֵא, טז): "הִנֵּךְ שׁוֹכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" - שְׂיִקּוּם בְּתַחֲיָה כְּלוֹל מְשַׁלְּשָׁתָן.

י.ד.

(ח"א עח - על-פי קצוור לקוטי-מוהר"ן)

ה'דְּבוּר דְּקִדְשָׁה, הֵינּוּ דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, וְיִרְאֵת-שְׁמַיִם' - הוּא גְבוּהַ וְיָקָר מְאֹד.

כִּי ה'דְּבוּר-דְּקִדְשָׁה, הוּא בְּחִינַת ה'שְׂכִינָה, בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת מְלֻכוֹתוֹ וְאִמּוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בְּחִינַת 'רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וּבְחִינַת 'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וּבְחִינַת 'תְּחִיַּת-הַמֵּתִים, וּבְחִינַת 'יְחוּד קִדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינָתָהּ.

טו.

(ח"ב עב)

עֵקֶר הַתְּחִיָּה לְעֵתִיד, שְׂיַעֲמְדוּ בְּתַחֲיָה וְיִחְיוּ 'חַיִּים-נְצָחִים' - יִהְיֶה רַק לְהַשְׁפֻּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד.

הֵינּוּ: שְׂרַק הַשְׁפֻּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, יִהְיֶה נְחִיָּה לְעֵתִיד וְיִקּוּם בְּתַחֲיָה, בְּבְחִינַת (ישעיה כו, ט): "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר", וְדַרְשׁוּ רַז"ל (סוֹטָה ה, ט): "מִי שֶׁנִּעְשָׂה שָׂכָן לְעָפָר בְּחַיָּיו".

כִּי 'תַּעֲנוּג עוֹלָם-הַבָּא' - אֵי אֲפָשָׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג עִכְשָׁו, מַחֲמַת שְׁאֲנוּ עִכְשָׁו בְּגָבוּל. וְעַל-כֵּן עֵקֶר 'חַיִּים-נְצָחִים' שֶׁל לְעֵתִיד-לְבָא, בְּחִינַת תַּעֲנוּג עוֹלָם-הַבָּא - יִהְיֶה רַק לְהַשְׁפֻּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד.

כִּי 'שְׁפֻלוֹת וְעֲנִיּוֹת' הוּא בְּחִינַת 'בְּלָתִי גְבוּל', בְּחִינַת 'אֵין מִמֶּשׁ' - וְעֵקֶר 'חַיִּים-נְצָחִים' שֶׁל עוֹלָם-הַבָּא, הוּא רַק בְּבְחִינַת

מֵעַל רַבְּנוּ ז"ל - כִּי בְּכָל מִינֵי מְסִירוֹת מְסֻרוֹהוּ, וּבְכָל מִינֵי חֲרוּפִים מְקוּלוֹת וְקַלְלוֹת, בְּפָנָיו וּבְפָנֵי עֵינָיו, חֲרַפוּהוּ וְקַלְלוּהוּ, בְּתַפִּיסָה תְּפֻסוּהוּ, וּמִבֵּיתוֹ גָּרְשׁוּהוּ, וְגַם רָצוּ וְהִשְׁתַּדְּלוּ לְהַרְגוֹ וּלְהַמִּיתוֹ, אוֹתוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר הִכִּיר אֲמָתוֹ, כַּנּוֹדָע וּמְפָרָס מְהֻאָּגְרוֹת שֶׁנִּשְׁלַח מֵהַצּוֹרֵר לְהַשְׁמִידָם וּלְהַרְגָם וּלְאַבְדָם.

כִּי הוּא הִיָּה הַתְּלַמִּיד הָאֲמִתִּי אֲשֶׁר נֶאֱכַל וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת רַבּוֹ מִמֶּשׁ כְּבִיכּוֹל, וְתַכְף בְּעַת הַתְּקַרְבוֹתוֹ גְּלַה אֲדָמוֹר ז"ל אֵת הַתּוֹרָה: "קְרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ" - לְמַעַן הוֹדִיעַ עַל-יָדוֹ אֵת ה'בְּקִי בְּשׁוֹב', לְכָל הַמְּנַחִים בְּשֵׁאוֹל-תְּחִיַּת וּמִתְחַתִּיו וְכו'.

יב.

(טובות-זכרונות לז)

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְמוֹהֲרַנ"ת בְּפוּרִים תַּקֵּס"ג בְּמַעֲדוֹ וְעַד יִבְקַע: הָעֵקֶר שֶׁתִּזְכַּר מֵה שֶׁדְּבַרְנוּ בְּהַתּוֹרָה "קְרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ" (ח"א ו) מִרְבֵּי וְתַלְמִיד.

וְלַעֲתֵי-עֵתָה תִּדַע שֶׁאַתָּה הַתְּלַמִּיד, הַגַּם שֶׁבְּרוּךְ-הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ זְקֻנִים מְמֹד, גַּם-כֵּן תְּלַמִּידִים מְהֻנְגִים, אֵךְ מַחֲמַת שִׁי"הוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן נֶעַר" (שְׁמוֹת לָג, יא), מַחֲמַת זֶה "לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֲהֵל" (שם).

"הִנֵּךְ שׁוֹכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (דְּבָרִים לֵא, טז)

- עֲנִינֵי 'תְּחִיַּת הַמֵּתִים' -

"מִנִּין שֶׁתְּקוּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲיָה מֵתִים, שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּךְ שׁוֹכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (סִימָנֵינוּ: צ)

יג.

(ח"א נח, ב)

מֹשֶׁה רַבְּנוּ, הִיָּה נִשְׁמָתוֹ כְּלוֹל מ'שְׁלֹשָׁה אָבוֹת' (תְּקוּנֵי-זֶהַר קיב.).

"וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֵאכֹל" (דְּבָרִים ל"א, י"ז)

י.ט.

(ח"א לא, ט)

לְעֵתִיד יִתְקַיֵּם (יִשְׁעִיָּה ל, ט): "וְלֹא יִפְנֶה עוֹד מוֹרִיךְ, וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרִיךְ" - שְׂאֵזִי יִתְגַּלֶּה בְּחִינַת 'פָּנִים' - פִּי עֲכָשׁוּ "פָּנֵי ה'" (דְּבָרִים ט"ז, טז; יחזקאל מא, כב), מִסְתַּר בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע, בְּהִנְהַגַת הַמְּזוּלוֹת, בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים ל"א, י"ז): "וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיוּ לֵאכֹל".

וְזֶה בְּחִינַת (יחזקאל מא, כב): "זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'". "לִפְנֵי" דִּיקָא - שִׂיחָיָה דִּיקָא בְּבַחֲיִנַת 'פָּנִים'.

וְזֶהוּ מַה שֶּׁשָּׂאֵלוּ סָבִי דְבֵי אֲתוּנָא (בְּכוּרוֹת ח): "אֵיִת לָן בִּירָא בְּדַבְרָא, עֵילָה לָהּ לְמִתָּא" [יש לנו בור במדבר - הַכְּנַס אֹתוֹ לְתוֹךְ הָעִיר].

"בִּירָא" - זֶה בְּחִינַת 'בֵּר' ו'מְזוּזוֹן', שֶׁהוּא בַחוּץ וְלֹאֲחוּרֵי הַקֹּדֶשׁ, בְּבַחֲיִנַת: "וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם" וְכוּ'.

"עֵילָה לָהּ לְמִתָּא" - 'לִפְנֵים' - [לְתַמְנָן וְלִהְעֵלוֹת לְחֻמוֹ וּפְרָנְסוֹתוֹ] שִׂיחָיָה בְּבַחֲיִנַת "לָחֶם הַפָּנִים".

כ.

(ח"א מז)

מִי שֶׁשָּׁקַע בְּתֹאוֹת־אֲכִילָה, בִּידוּעַ שֶׁהוּא רְחוּק מ'אַמֶּת', וּבִידוּעַ שְׂדֵינִים שׁוֹרֵיִן עָלָיו. גַּם זֶה סִימָן עַל דְּלוֹת. גַּם יָבוֹא לִיְדֵי בְּזִיוּנוֹת וּבוֹשׁוֹת וְכוּ'.

וְדַע: מִי שֶׁשָּׁבַר 'תֹּאוֹת־אֲכִילָה', הַקְּדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה עֲלֵידוֹ מוֹפְתִים'.

כִּי אָמְרוּ חז"ל (בְּרֻכּוֹת כ'): "כְּתִיב (דְּבָרִים י, י"ז): 'אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָּנִים, וְכְתִיב (בַּמִּדְבָּר ו, כו):

'בְּלֹתֵי גְבוּל'. וְכַפִּי שֶׁמִּבְטֵל וּמִשְׁפִּיל עֲצָמוֹ בְּאַמֶּת, יִזְכֶּה לְחַיּוֹת וּלְקַבֵּל ה'תְּעַנוּג שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא'.

טז.

(ח"ב פה)

הָעֲצָם לוֹז שֶׁיֵּשׁ בְּעֶרְףְּ אָדָם, שֶׁיִּשְׁאֵר אַחַר כְּלִיּוֹן הַגּוּף, מִמֶּנּוּ יִתְחַדֵּשׁ בְּנֵן הַגּוּף בְּשַׁעַת 'תְּחִיַת־הַמֵּתִים' (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כח, ג).

יז.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'תְּחִיַת הַמֵּתִים')

[א] הַמְּשִׂיא בְּתוֹ לְתַלְמִיד־חֶכֶם, וְהַמְּהַנְּהוּ מִנְּכַסָּיו, וְהַעוֹשֶׂה פְּרָקַמְטִיא לְתַלְמִיד־חֶכֶם, זוֹכֶה ל'תְּחִיַת־הַמֵּתִים' (אַמוּנָה נג).

[ב] מִי שֶׁאִינוּ יָכוֹל לִישֹׁן, יַעֲלֶה עַל מַחְשְׁבֹתוֹ 'אַמוּנַת תְּחִיַת־הַמֵּתִים' (אַמוּנָה ח"ב יז; שְׁנָה ח"ב ד).

יח.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלַּת־הַמְּנַחָה ז, מִז־מח)

הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁזָּכְבוּ גּוֹפֶם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּחַיֵּיהֶם - הֵם זוֹכִים אַחַר הַסְּתַלְקוֹתָם מִיָּד, לְחַיִּים־נִצְחָיִים שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא, שֶׁהֵיא בְּחִינַת שְׁנַכְלָלִים בְּאוֹר הָאֵין־סוּף, בְּבַחֲיִנַת 'חַיִּים־נִצְחָיִים'. וְגַם שֶׁם הֵם עוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רז"ל (סְנַחֲדְרִין צ"א): וְכָל עֲבוֹדָתָם הִיא לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הָאֵין־סוּף בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"א, טז): "הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְקָם" - שֶׁתִּכַּף שֶׁתִּשְׁכַּב וְתִסְתַּלֵּק, תִּכַּף "וְקָם", שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'תְּחִיַת־הַמֵּתִים', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רז"ל (שָׁם צ): כִּי הַצְּדִיק, תִּכַּף שְׁנַסְתַּלֵּק, מִתְחִיל לְחַיּוֹת 'חַיִּים־נִצְחָיִים' שֶׁל 'תְּחִיַת־הַמֵּתִים'.

יִשָּׂא ד' פָּנָיו אֵלַיךָ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא: אֵיךְ לֹא אֲשָׂא לָהֶם פָּנִים, אֲנִי אֹמְרָתִי (דְּבָרִים ח, י): "וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתָּ", וְהֵם מְדַקְדְּקִין עַל-עֲצָמָן בְּחַיִּית וּבְכַפִּיצָה".

נִמְצָא: שְׁנֵי נְשִׂאוֹת פָּנִים - הוּא עַל-יְדֵי שְׂבוּר תַּאֲוֹת-אֲכִילָה'.

אֵךְ לְהַפְּךָ חֶסֶד וְשָׁלוֹם: כַּאֲשֶׁר הֵם מְשַׁקְעִים בְּתַאֲוֹת-אֲכִילָה' - אֲזִי הַסְתַּרְתָּ פָּנִים חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

וְזֶה פְּרוּשׁ (דְּבָרִים ל, יז): "וְהַסְתַּרְתִּי פָּנַי, וְהָיָה לְאֹכַל" - פְּרוּשׁ: עַל-יְדֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה', אִם הֵם מְשַׁקְעִים בְּתַאֲוֹת אֲכִילָה' - אֲזִי: "וְהַסְתַּרְתִּי פָּנַי" חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא מִסְתִּיר פָּנִים.

ח, י): "וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַתָּ, וְהֵם מְדַקְדְּקִין מִכַּחַת וְעַד כַּפִּיצָה".

נִמְצָא: שְׁעַל-יְדֵי שְׂבוּר תַּאֲוֹת-אֲכִילָה' שֶׁמְדַקְדְּקִין מִכַּחַת וְעַד כַּפִּיצָה - עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נְשִׂאוֹת-פָּנִים'. - וְזֶה בְּחִינּוֹת (יחזקאל מא, כב): "וַיִּדְבַּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'". "לִפְנֵי ה'" דִּיקָא - בְּחִינַת הָאֲרֶת פָּנִים', עַל-יְדֵי הַשְּׁלַחַן, עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה'.

"הלא על פי אין אלהי בקרבי, מצאוני הרעות האלה" (דברים לא, יז)

נב.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הריח וברפת-הודאה ד, מב)
 "הלא על פי אין אלהי בקרבי, מצאוני הרעות האלה" (דברים לא, יז) - שְׁכַל הָרָעוֹת וְהַצָּרוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם, נִמְשָׁכִין מִחַמַּת שְׂאִין מְרַגְזִישִׁין הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ שֶׁשׁוֹכֵן בְּקִרְבָּנוֹ וּמְשַׁגֵּיחַ עֲלֵינוֹ תְּמִיד, דְּהֵינּוּ פְּגָם-הָאֲמוּנָה'.

"ואנכי הסתר אסתיר פני" (דברים לא, יח)

נג.

(ח"א לו, א)

זֶהוּ כָּלֵל: שְׁכַל נַפֶּשׁ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֶם שֵׁישׁ לָהּ הַתְּגַלוֹת בְּתוֹרָה וּבַעֲבוּדָה, מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אֶת הַנַּפֶּשׁ בְּגִלוֹת שֶׁל 'שְׁבַעִים-לָשׁוֹן', הֵינּוּ: בְּתַאֲוֹתֵיהֶן.

וְאֲזִי הִיא רְאֵמַת שְׁבַעִין קָלוּן - כִּי הַתְּגַלוֹת' הִיא בְּחִינַת 'לְדָה', כִּי קֹדֶם הַתְּגַלוֹת שֶׁל תוֹרָה, אֲזִי הִיא בְּחִינַת 'עֲבוּר',

נא.

(ח"א סז, ב)

צָרִיךְ לְרַאוֹת: שִׁיחִיָּה פָּנִים אֶל הַכְּבוֹד' - כִּי עַל-יְדֵי תַּאֲוֹת-אֲכִילָה', אֲזִי נִפְגָּם הַכְּבוֹד', וְאִין לוֹ פָּנִים'. כִּי 'שְׁלַחְנוּ שָׁל אָדָם' הִיא בְּחִינַת 'פֶּתֶר מַלְכוּת' (יומא עב: וּפְרָשׁ"י), וְהוּא בְּחִינַת 'כְּבוֹד', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים כד): "מִלֶּךְ הַכְּבוֹד", כִּי הַכְּבוֹד' הוּא בְּחִינַת 'מַלְכוּת'.

וּכְשֶׁפּוֹגֵם בְּאֲכִילָה - אֲזִי נִפְגָּם הַכְּבוֹד', וְאִין לוֹ פָּנִים', בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ל, יז): "וְהַסְתַּרְתִּי פָּנַי, וְהָיָה לְאֹכַל" - שְׁעַל-יְדֵי תַּאֲוֹת-אֲכִילָה' חֶסֶד וְשָׁלוֹם, הוּא הַסְתַּרְתָּ פָּנִים'.

אָבֵל עַל-יְדֵי מַעוֹט אֲכִילָה, שֶׁמְשַׁבֵּר תַּאֲוֹת-אֲכִילָה', עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נְשִׂאוֹת-פָּנִים' - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת כ: ע"ל בַּמִּדְבָּר ו, כו): "יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלַיךָ וְכוּ', וְכִי לֹא אֲשָׂא פָּנִים לְיִשְׂרָאֵל, שְׂאֲנִי אֹמְרָתִי (דְּבָרִים

כי בלְעֵדֵי חֵינֹתוֹ לֹא הָיָה לוֹ קִיּוֹם כָּלֹל. וְעַל-
כֵּן בּוֹדֵאֵי בְּכָל הַדְּבָרִים, וּבְכָל הַמַּעֲשִׂים, וּבְכָל
הַמַּחְשְׁבוֹת, מְלַבֵּשׁ שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכִיכּוֹל.

וְאִפְלוּ אִם חֲסִיּוֹשָׁלוֹם עוֹשִׂין דְּבַר עֲבָרָה
שֶׁהוּא שְׂלֵא פְּרָצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ -
עִם-כָּל-זֶה בּוֹדֵאֵי יֵשׁ שָׁם חֵינֹת הַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ, אֲךָ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְצַמְצוֹם גָּדוֹל.

וְהַתּוֹרָה הִיא חֵינֹת שֶׁל כָּל דְּבַר. נִמְצָא:
שֶׁבְּכָל הַדְּבָרִים, וּבְכָל
הַמַּחְשְׁבוֹת, אִפְלוּ מִחֲשֻׁבָּה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל
עֲבָרָה חֲסִיּוֹשָׁלוֹם - יֵשׁ שָׁם גַּם-כֵּן הַתְּלַבְּשׁוֹת
הַתּוֹרָה, אֲךָ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְצַמְצוֹם גָּדוֹל,
בְּבַחֲיִנַת הַסְּתָרוֹת' - כִּי "עֲבַר וְשָׁנָה, נַעֲשֶׂה
לוֹ כְּהַתֵּר" (יוֹמָא פּוֹי), דְּהֵינּוּ: שְׁעַל-יַדֵּי
הָעֲבֻרוֹת הוּא מְהַפֵּךְ דְּבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים,
וְעוֹשֶׂה צְרוּפִים אַחֲרֵים בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה
מֵאִסּוּר הַתֵּר.

נִמְצָא: שֶׁאִפְלוּ בַּתּוֹרָה הָעֲבֻרוֹת, מְלַבֵּשׁ שָׁם
חֵינֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דְּהֵינּוּ 'אוֹתִיּוֹת
הַתּוֹרָה, רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם, שֶׁהַפֶּךְ הַצְּרוּפִים
שֶׁל הַתּוֹרָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵאִסּוּר הַתֵּר. - וְזֶה
בְּחֵינַת הַסְּתָרָה אַחַת'.

וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ בְּהַסְּתָרָה
אַחַת, בְּחֵינָה 'שֶׁנַּעֲשֶׂה
לוֹ כְּהַתֵּר' - גַּם-כֵּן קָשָׁה מְאֹד לְמַצְאוֹ -
מֵאַחַר שֶׁכְּבֹר נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר' - אֲבָל אֲפָשֶׁר
לִיגַע וּלְחַתֵּר עַד שֶׁיִּמְצָא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר
שְׁעַל-כָּל-פָּנִים יוֹדַע 'שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר'.

עַל-כֵּן אֲפָשֶׁר שֶׁיִּשְׁיֵב אֵל לְבוֹ זֶה בְּעַצְמוֹ
- דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁנִּפְלַ וְהַגִּיעַ לְבַחֲיִנַת
'נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר', וַיִּבְקֶשׁ וַיַּחְתֵּר עַד שֶׁיִּצָּא
מִזֶּה.

שֶׁהַתּוֹרָה הִיא נֶעְלָם מִמֶּנּוּ, "בְּעַצְמִים בְּבִטָּן
הַמְּלֵאָה" (קִהְלֵת יֵא, ה), בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים לֹא, יח):
"וְאַנְכִי הַסְּתֵר אֶסְתִּיר" - הֵינּוּ: בְּגִלּוֹת,
בְּמִדּוֹת הַרְעוֹת שֶׁל 'שְׁבָעִים-לָשׁוֹן'.

כִּי הַקְּלִפָּה קֹדְמָה לְפָרִי, וּמִי שְׁרוּצָה לְאֹכַל
הַפָּרִי, צָרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֶּדֶם הַקְּלִפָּה. לְכֵן
קֶדֶם הַהִתְגַּלּוֹת, מְכַרַח הַנֶּפֶשׁ לְבוֹא בְּגִלּוֹת,
הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם, כְּדֵי לְשַׁבֵּרם, וּלְבוֹא אַחֲרֵ-
כֵן לַהֲתַגַּלּוֹת.

כד.

(ח"א נו, ג"ד)

יֵשׁ שְׁנֵי הַסְּתָרוֹת. וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר
בְּהַסְּתָרָה אַחַת, גַּם-כֵּן קָשָׁה מְאֹד
לְמַצְאוֹ, אֲךָ אֲפִי-עַל-פִּי-כֵן כִּשְׁהוּא נִסְתָּר
בְּהַסְּתָרָה אַחַת, אֲפָשֶׁר לִיגַע וּלְחַתֵּר עַד
שֶׁיִּמְצָא אוֹתוֹ, מֵאַחַר שֶׁיּוֹדַע שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ.

אֲבָל כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר בְּהַסְּתָרָה
תּוֹרָה הַסְּתָרָה, דְּהֵינּוּ שֶׁהַסְּתָרָה
בְּעַצְמָה נִסְתָּרָה מִמֶּנּוּ, שְׁאִינּוּ יוֹדַע כָּלֹל
שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ - אִזִּי אֵי-אֲפָשֶׁר
כָּלֹל לְמַצָּא אוֹתוֹ, מֵאַחַר שְׁאִינּוּ יוֹדַע כָּלֹל
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה בְּחֵינַת (דְּבָרִים לֹא, יח): "וְאַנְכִי הַסְּתֵר
אֶסְתִּיר" - דְּהֵינּוּ: שֶׁאֶסְתִּיר הַסְּתָרָה,
שֶׁלֹּא יִדְעוּ כָּלֹל שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר. וְאִזִּי
בּוֹדֵאֵי אִינּוּ יְכוֹל לְמַצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר
שְׁאִינּוּ יוֹדַע כָּלֹל שֶׁצָּרִיךְ לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ, כִּי
אִינּוּ יוֹדַע כָּלֹל שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ, כִּי הַסְּתָרָה
בְּעַצְמָה נִסְתָּרָה כַּנִּלְכָּד.

אֲבָל בְּאַמַּת: אִפְלוּ בְּכָל הַסְּתָרוֹת, וְאִפְלוּ
בְּהַסְּתָרָה שֶׁבַּתּוֹרָה הַסְּתָרָה, בּוֹדֵאֵי
גַם שָׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! - כִּי בּוֹדֵאֵי אֵין
שׁוֹם דְּבַר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ חֵינֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

אבל דע: שיש עוד בחינת 'הסתרה בתוך הסתרה'. דהינו: שההסתרה בעצמה נסתרת, שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, דהינו שאינו יודע כלל שנהפך אצלו האסור להתר, רק כל הדברים רעים דומות לו למישור גמור חסושלום.

הינו: אם אחר שעבר ושנה, עושה יותר עברות חסושלום - אזי נסתר ממנו אפלו זאת שידע: 'שנעשה לו כהתר', ואינו יודע כלל משום נדנדוד אסור, והכל ישר בעיניו.

ובאמת: גם בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, מלבש השם יתברך, דהינו אותיות התורה, כי בלעדיו אין חיות לשום דבר פנ"ל - רק שהפך דברי אלקים חיים לגמרי, עד שנהפך אצלו מחכמות התורה לפתיות, שאינו יודע כלל אפלו זה בעצמו שנעשה לו כהתר.

על-כן צריך לגלות ההסתרות. וזה על-ידי שמשוך 'אריכות-ימים' לתוך ה'מלכות', שהוא בחינת 'דעת'. ועל-ידי-זה הדעת יוכל לידע: שאפלו בתוך ההסתרה בעצמה, ואפלו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה, גם שם מלבש השם יתברך, דהינו התורה.

ומזה בעצמו נתגלין ההסתרות, ונעשה מהם תורה. ואפלו מ'הסתרה שבתוך הסתרה' נעשה תורה. כי באמת גם שם מלבש השם יתברך, הינו תורה. כי תכה, כשיודעין שהשם יתברך נסתר שם, נתהפכה ה'הסתרה שבתוך ההסתרה', ונעשה ממנה דעת וכו'.

ודע: שהתורה המלבש תוך ה'הסתרה שבתוך הסתרה' - היא 'תורה גבוה'

דיקא, הינו 'סתרי תורה', 'תורת ה'" (תהלים א, ב) בעצמה וכו'.

[לקוטי-תפלות ה"א נו: ואפלו בהסתרה שבתוך הסתרה, ואפלו באלפי אלפים ורבי רבבות הסתרות עד אין קץ, גם שם אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנד].

"כתבו לכם את השירה הזאת" (דברים לא, יט)
- מצות 'פתיבת ספר-תורה' -

אף-על-פי שהניחו לו אבותיו לאדם ספר-תורה, מצוה לכתב משלו, שנאמר: ועתה כתבו לכם את השירה" (סנהדרין כא:)

כה.

(ספר-המדות, עניני 'פתיבת ספר-תורה')

[א] לכתב ספר-תורה, מסגל לפרנסה (ממון לו).

[ב] המקיים ספר-תורה של אביו בביתו, זוכה לעשר (ממון נג).

כו.

(חיי-מוהר"ן תעג)

מצוה שיכתב כל אחד ספר-תורה לעצמו, שיכתב לו ספר בתורה - כל שפן סת"ם [ראשי תבות: ספר-תורה, תפילין, מ'זוזה - רצה-לומר: שיכתב לו 'ספר-תורה'].

כז.

(פונכי-אור, שיחות-וספורים מט)

נשמע פעם-אחד מרבנו ז"ל בעצמו: שהיה מצפה על ג' דברים. ואחד מהם: שתהיה הספר-תורה כתובה בסדר, ולא בתקון הג"ה שאחר-כך (וכעין תפילין ומזוזות שהם פסולים לגמרי כשנכתבים שלא בסדרן).

"כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" (דְּבָרִים ל.א. כ.א)

נח.

(ח"א בַּהֲתַחֲלַת הַסֵּפֶר)

לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת הַשָּׁמַיִם, הַתְּגָלוֹת נִפְלְאוֹ
מִסּוּד גְּדֹלַת הַתְּנַא הָאֱלֹהִים רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֶּן יוֹחָאִי ז"ל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִבְטִיחַ (שַׁבָּת קלח:):
"שְׁלֹא תִשְׁתַּכַּח תּוֹרַת מִיִּשְׂרָאֵל עַל־
יְדוֹ, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים ל.א. כ.א): 'כִּי לֹא תִשְׁכַּח
מִפִּי זִרְעוֹ'". וְכַמְבָּאֵר בְּזִהְרָה (נִשְׂא דף קכד:):
"בְּהַאי חֲבוּרָא דְאִיהוּ סֵפֶר הַזֶּה, יִפְקֹון בֵּיה
מִן גְּלוּתָא".

וְעַתָּה בֵּא וְרֵאָה וְהִבֵּן נִפְלְאוֹת נִסְתָּרוֹת שְׁל
תּוֹרַתְנָנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

כִּי עַל־כֵּן סָמַךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַצְמוֹ
עַל זֶה הַפְּסוּק: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ" - כִּי בְּזֶה הַפְּסוּק מְרַמֵּז וְנִסְתָּר סוּד
הַזֶּה: שְׁעַל־יְדֵי זִרְעוֹ שְׁל יוֹחָאִי, שֶׁהוּא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה - כִּי
סוּפֵי־תְבוֹת "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ",
הֵם אוֹתִיּוֹת יוֹחָאִי.

וְזֶה שְׁמַרְמֵז וּמְגַלֵּה הַפְּסוּק: "כִּי לֹא
תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" - 'מִפִּי זִרְעוֹ' דִּיקָא
שְׁל זֶה בְּעַצְמוֹ שְׁמַרְמֵז וְנִסְתָּר בְּזֶה הַפְּסוּק,
שֶׁהוּא הַתְּנַא 'יוֹחָאִי' - כִּי עַל־יְדוֹ לֹא
תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה, כִּי בְּזִהְרָה דָּא יִפְקֹון מִן
גְּלוּתָא.

נט.

(חֲיֵי־מוֹהַר"ן קפ"ט)

בְּדַרְךְ בְּעַת נְסִיעָתוֹ לְאוּמִין, עָנָה וְאָמַר:
אֶף־עַל־פִּי־כֵן הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר
לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד, וְאֵין דּוֹר יָתוּם.

וְכַמוֹ שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי (שַׁבָּת
קלח:): "כְּשֵׁאמַר אֵיזָה תְּנַא "עֲתִידָה
תּוֹרָה שֶׁתִּשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל, עָנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְאָמַר "לֹאוֹ" - "כִּי בְּזִהְרָה דָּא יִפְקֹון מִן
גְּלוּתָא" (זִהְרָה נִשְׂא קכד:). "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ" (דְּבָרִים ל.א. כ.א). וְעַמַּד עַצְמוֹ עַל זֶה
הַפְּסוּק.

וְגַלְיָה אֵז הַסּוּד הַנְּדַפֵּס בְּלִקוּטֵי א'
בְּתַחֲלָתוֹ, עֵינֵי־שָׁם מְגַדְלֵת רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי.

לקוטי תפלות

פרשת וילך

שאר הצדיקים והחסידים והתמימים והכשרים.

א [א] לקוטי תפלות ח"א פ

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א עח, וינתן עז למלכו')

"הנהך שׂכב עם אבתיך וקם" (דברים לא, טז)

"מנין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים, שנאמר:

הנהך שׂכב עם אבתיך וקם" (סנהדרין צ:)

- ענין 'תחיית המתים' -

ב [ב] לקוטי תפלות ח"א קכח

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קפט, 'נשיכת הנחש')

"הנהך שׂכב עם אבתיך וקם" (דברים לא, טז)

"מנין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים, שנאמר:

הנהך שׂכב עם אבתיך וקם" (סנהדרין צ:)

- ענין 'תחיית המתים' -

מלא רחמים, תן לי בית מנוס לתוך דבורי תורה ותפלה, שאזכה להרבות בדבורי תורה ותפלה, בכל יום ויום. ותזכני להמשיך עלי רוח חיים, ורוח הקדש, דרך החכל-דקדשה, על-ידי הדבור-דקדשה.

ונזכה להעלות המלכות-דקדשה מהגלות. ותזכה אותנו ואת כל עמך בית-ישראל שנזכה כל אחד ואחד לגלות חלקי קדשת משיח המשרש בקרב כל אחד ואחד מישראל.

ותמשיך עלינו חיים טובים וארכים, ותזכנו לחיים נצחיים, ותחמל עלינו ותושיענו ותזכנו לעמד ולקום בתחיית המתים לחיי עולם, עם

"תחי נפשי ותהללך, ומשפטיך יעזרני". פי ממה לא יפלא כל

דבר, ואין שום דבר נמנע ממך. מי כמוך בעל גבורות, ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה.

קיים בי תחיית המתים ממש, פי אתה ברחמיך, כבר הרבית נפלאותיך עמי בלי שעור, בכל יום ובכל-עת ובכל שעה, מעודי ועד היום הזה. החייני וקיימני מעתה, בחיים-אמתיים, בעולם-הזה ובעולם-הבא.

הַמְשַׁרְשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל
אָבִיר וְאָבִיר, שְׂזֵאת הַשְּׁפָלוֹת וְהָעֲנֹה הוּא
עָקֵר הַחַיִּים-הָאֲמִתִּיִּים, חַיִּים-הַנִּצָּחִיִּים
שֶׁל עוֹלָם-הַבָּא.

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרַתְךָ, וְקִרְבָנוּ מִלְּפָנוּ
לְעִבּוֹדְתֶיךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. וְזַכְּנֵנו עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה,
לְחַיִּים-אֲמִתִּיִּים חַיִּים-נִצָּחִיִּים, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "הַחֲפֹץ אַחֲפֹץ מוֹת רָשָׁע, נָא
יְהוָה אֱלֹהִים, הֲלוֹא בָּשׁוּבוּ מִדְּרָכֶיךָ
וַחֲזִיחַ". וְנֹאמַר: "כִּי לֹא אַחֲפֹץ בְּמוֹת
הַמֵּת, נָא יְהוָה אֱלֹהִים, וְהַשִּׁיבוּ וַחֲזִיחוּ".

וְכִנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, בְּזִכּוֹת הַצַּדִּיקִים-
הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְחַיִּים-נִצָּחִיִּים,
שִׁיְהִיָּה נַחֲיָה אֲצִלָּנוּ הַשְּׁפָלוֹת שֶׁל מֹשֶׁה
רַבְּנוּ עֲלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם, הַמְּלַבֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אָבִיר וְאָבִיר.

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, עָתָה הַשְּׁפָלוֹת
וְהָעֲנֹה הַזֹּאת, נַעֲלֵם וְנִסְתָּר אֲצִלָּנוּ
בְּבַחֲיִנַת מִיתָה, וְעַל כֵּן אֵין אָנוּ זוֹכִים
לְעֲנֹה אֲמִתִּיית לְהַרְגִישׁ שְׁפָלוֹתֵנוּ בְּאַמֶּת
לְאַמְתּוֹ כְּרֹאוֹי.

וְכִנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְחַיִּים-אֲמִתִּיִּים,
חַיִּים-נִצָּחִיִּים, שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עֲלֵינוּ
גַּם עָתָה, בְּחִינַת 'תְּחִיַת-הַמֵּתִים', שִׁיְהִיָּה
נַחֲיָה וְיִקּוּם בְּתַחֲיָה, הָעֲנֹה וְהַשְּׁפָלוֹת שֶׁל
מֹשֶׁה רַבְּנוּ, הַמְּלַבֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
בְּכָל אָבִיר וְאָבִיר.

אֲדוֹן יְחִיד הָעֲנִיו בְּאַמֶּת, זַכְּנֵנו לְעֲנֹה
אֲמִתִּיית כְּרִצוֹנְךָ הַטּוֹב, שֶׁנִּזְכָּה
לְעֲנֹה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁעֲנֹה כְּזֹאת
הִיא בְּחִינַת 'חַיִּי עוֹלָם-הַבָּא', בְּחִינַת

הַטְּעִימֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ, מַחַיִּים
שְׂזַכּוּ הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים
זְכוּרֵנוּם-לְבִרְכָה, אֲשֶׁר הָיוּ חַיִּים, חַיִּים-
אֲמִתִּיִּים בְּכָל-עֵת, וְזַכּוּ לְחַיִּים חֲדָשִׁים
וְנוֹרָאִים וְנִפְלְאִים בְּכָל-פַּעַם.

אֲשֶׁר יֵשׁ כַּח בְּחַיִּים שְׁלֵהֶם, לְהַשְׁפִּיעַ
עָלֵי אוֹר-הַחַיִּים גַּם עָתָה, אֵיךְ
שְׂאֵנִי עָתָה, בְּאִפְךָ שְׂאִזְכָּה גַּם אֲנֹכִי,
לְחַיּוֹת עַל-כָּל-פָּנִים מֵעָתָה, חַיִּים-
אֲמִתִּיִּים, חַיִּים אַרוּכִים, חַיִּים טוֹבִים,
חַיִּים הַנִּקְרָאִים חַיִּים בְּאַמֶּת.

"תוֹדִיעֵנִי אֵרַח חַיִּים, שֶׁבַע שְׂמַחוֹת אַת
פְּנִיךָ, נְעִימוֹת בְּיַמִּינְךָ נִצַּח.
יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמִרֵי-פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ,
יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי". אָמֵן.

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב לַח ⊗

(על-פי לקוטי-מונהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

"הִנֵּךְ שִׁכְבַּ עִם אֲבֹתֶיךָ וְקוּם" (דְּבָרִים ל"א, טז)

"מִזִּינן שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲיָה מֵתִים, שֶׁנֹּאמַר:

הִנֵּךְ שִׁכְבַּ עִם אֲבֹתֶיךָ וְקוּם" (סנהדרין צ:)

- עֲנִין 'תְּחִיַת הַמֵּתִים' -

אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ
עוֹלָם, מַחֲיָה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רְבִים, זַכְּנֵנו בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתַחֲיַת-
הַמֵּתִים.

וְעוֹרְנֵנו מֵעָתָה, שְׂאִזְכָּה שִׁיְהִיָּה נַחֲיָה
שְׁפָלוֹתֵי הָאֲמִתִּי הַמְשַׁרְשׁ בִּי
בְּכָל אָבִיר וְאָבִיר, שֶׁהוּא שְׁפָלוֹת וְעֲנֹה
אֲמִתִּיית שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם,

לְתַכְלִית הַזֶּה, לְחַיִּים-נִצְחָיִים שֶׁל עוֹלָם-
הַבָּא.

וְנִזְכָּה גַם בְּעוֹלָם-הַזֶּה, לְטַעַם טַעַם
שֶׁבֶת-קַדְשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיֵּי
עוֹלָם-הַבָּא, חַיִּים-אַמְתִּיִּים, חַיִּים-
נִצְחָיִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "טוֹעֲמִיהָ חַיִּים
זָכוּ".

אֲשֶׁר חַיִּים כְּאֵלֶּה, אֵי-אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל
בְּשׁוֹם גּוֹף, וּבְשׁוֹם יְשׁוּת, כִּי-אִם
כְּשׁוֹכֵין לְבַא לְתַכְלִית הָעֲנוּהָ בְּאַמְתּוֹת,
לְהִיּוֹת כְּאֵין וּכְאֶפֶס.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵל חַי וְקַיִם, הַחַיִּינוּ
וְקַיִמֵינוּ, וּמֵלֵא מְשַׁאֲלוֹתֵינוּ
לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְזַכְּנוּ לַחַיּוֹת מֵעַתָּה,
חַיִּים-אַמְתִּיִּים, חַיִּים טוֹבִים וְאַרְכִּים,
שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּים-נִצְחָיִים שֶׁל עוֹלָם-
הַבָּא.

"בְּחַסְדְּךָ חַיִּנִי, וְאַשְׁמְרֵה עֲדוֹת פִּיךָ.
תַּחֲי נַפְשִׁי וְתַהַלְלֶךָ, וּמְשַׁפְּטֶךָ
יַעֲזְרֵנִי. תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח חַיִּים, שׁוֹבַע
שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנִיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח.
יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ,
יְהוֹה צוּרִי וְגוֹאֲלִי", אֲמֵן נִצַּח סֶלָה וְעַד.

❁ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יב ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יב, 'תהלה לדוד')

"וְאֲנִי הַסֵּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא, עַל כֹּל
הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו', וְעֲנַתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנַי
לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" (דְּבָרִים ל.א. יח-כא)

אֲנִי יְהוֹה, רַחֲמָן מְלֵא רַחֲמִים, חֲמַל
עָלַי וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַת

'תַּחֲיֵת-הַמֵּתִים', בְּחִינַת חַיִּים אַמְתִּיִּים
וְנִצְחָיִים שֶׁל כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר, בְּחִינַת בְּטוּל
בְּאַמְתּוֹת אֶל הָאֵין-סוּף בְּרוּךְ-הוּא.

עַד שְׁנִזְכָּה לְטַעַם גַּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה,
בְּחִינַת חַיֵּי עוֹלָם-הַבָּא, בְּחִינַת
'עֲנַג-שֶׁבֶת' בְּאַמְתּוֹת, "לֹא אָמוֹת כִּי אֶחְיֶה,
וְאֶסְפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה".

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, צוֹפֵה וּמְבִיט עַד סוּף
כָּל הַדּוֹרוֹת, "מִגִּיד מִרְאֵשִׁית
אַחֲרִית". אַתָּה יוֹדֵעַ גְּדוּל הַרְחַמְנוֹת
שֶׁיְהִיָּה עָלַי לְיוֹם-הַדִּין הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא,
בְּעַת שֶׁאַתָּה עֹתִיד לְהַחְיֹת מֵתִים, שְׂאֵז
יְהִיָּה נִפְקֵד הָאָדָם עַל כָּל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה
בְּזֶה הָעוֹלָם, דָּבָר גְּדוּל וְדָבָר קָטָן, הַכֹּל
יְהִיָּה נִזְכָּר לוֹ אֵז, "כִּי אֵת כָּל מַעֲשָׂה
הָאֱלֹהִים יִבִּיא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל נִעְלָם, אִם
טוֹב וְאִם רָע".

וְאַפְלוּ אִם אֶזְכָּה מֵעַתָּה לְתִשׁוּבָה-
שְׁלֵמָה בְּאַמְתּוֹת, גַּם-כֵּן אֲנִי צָרִיךְ
רַחֲמִים רַבִּים וַיִּשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת לְיוֹם-
הַדִּין, לְפִי עֵצָם רַבּוּי פְּגָמִי וּפְשָׁעֵי
שֶׁפָּשַׁעְתִּי נִגְדָּךָ עַד הַנְּהָ, אֲבָל עַדִּין אֲנִי
רַחוּק מִתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

וְעַתָּה מָה אֶעֱשֶׂה אָבִי שְׁבַשְׂמִים,
הוֹשִׁיעֵנִי נָא אָבִי מִלְּפִי וּקְדוֹשִׁי,

יוֹצְרִי וּבוֹרְאִי וְעוֹשִׁי, וְתִקְנֵנִי בְּעֵצָה טוֹבָה
מִלְּפָנֶיךָ, בְּאֶשֶׁר אֲנִי שָׂם עִתָּה, בְּאֶפֶן
שֶׁאַזְכָּה מֵעַתָּה לְהַתְּעוֹרֵר בְּאַמְתּוֹת בְּכַח
וְגִבּוּרָה וְזִרְיָזוֹת גְּדוּל לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמְתּוֹת.

עַד שֶׁאַזְכָּה לְקוֹם בְּתַחֲיֵת-הַמֵּתִים לְחַיֵּי
עוֹלָם. כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ: אֲשֶׁר כָּל
כּוֹנֵנְךָ בְּבְרִיאָתֵנוּ הִיָּה, רַק כְּדִי שְׁנִזְכָּה

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכָתוּב: "וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
 אֹתָם אָמַר יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר
 עָלֶיךָ, וּדְבַרִי אֲשֶׁר שָׁמְתִי בְּפִיךָ, לֹא יִמוּשׁוּ
 מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעַךָ וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעַךָ, אָמַר
 יְהוָה, מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם."

☪ [ה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א נו ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א נו, ז'ביום הבפורים)

"וְאֲנִי הַסֵּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי בְּיוֹם הַהוּא, עַל כָּל
 הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו', וְעַנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו
 לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זֶרַעו" (דְּבָרִים לֹא, יח-כא)

"לְמָה פָּנֶיךָ תִּסְתִּיר, תִּשְׁכַּח עֲנִינוּ
 וְלַחְצָנוּ. לְמָה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי,
 תִּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי. לְמָה יְהוָה תִּעַמַּד
 בְּרַחֲוֹק, תַּעֲלִים לְעֵתוֹת בְּצָרָה. עַד מָה
 יְהוָה תִּסְתֵּר לְנִצָּח, תִּבְעַר כָּמוֹ אֵשׁ
 חֲמָתְךָ."

"עַד אָנָּה יְהוָה תִּשְׁכַּחֲנִי נִצָּח, עַד אָנָּה
 תִּסְתִּיר אֶת פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי. עַד אָנָּה
 אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי, יִגּוֹן בְּלִבִּי יוֹמָם, עַד
 אָנָּה יְרוּם אוֹיְבֵי עָלָי."

"אֵל תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צָר לִי,
 הִטָּה אֵלַי אֲזַנְךָ בְּיוֹם אֶקְרָא, מֵהַר
 עֲנִנִי. מֵהַר עֲנִנִי יְהוָה כָּלְתָה רוּחִי, אֵל
 תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי, וְנִמְשַׁלְתִּי עִם יוֹרְדֵי
 בּוֹר. "עֲנִנִי יְהוָה עֲנִנִי", כִּי בְצָרָה גְדוּלָּה
 אָנִי. "אֵל תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי, וְאֵל תִּתְעַלֵּם
 מִתַּחֲנָתִי."

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֶלֶךְ עוֹלָמִים, אֲדוֹן
 כָּל, מוֹשֵׁל בְּכָל, "אֵל מִסְתַּתֵּר",

הַזֹּאת, אֲשֶׁר יִרְדְּנוּ מְאֹד בְּאֵין עוֹזֵר
 וְסוּמָךְ, וְרָאָה "כִּי אֲזַלְתָּ יָד, וְאָפַס עָצוֹר
 וְעִזּוּב". וְאֵין לָנוּ שׁוּם חַיּוֹת וּמְשִׁיבַת נֶפֶשׁ
 לְהַחַיּוֹת נַפְשׁוֹתֵינוּ הָאֲמֻלְלוֹת מְאֹד, כִּי-
 אִם עַל-יְדֵי לְמוּד תּוֹרְתְךָ הַקְּדוּשָׁה
 וְהַטְּהוּרָה וְהַתְּמִימָה, הַמְּאִירַת עֵינַיִם
 וּמְשִׁיבַת נֶפֶשׁ.

כֹּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ בְּתוֹרְתְךָ הַקְּדוּשָׁה,
 אֲשֶׁר גַּם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים הָאֵלֶּה,
 בְּתוֹקֶף הַהִסְתָּרָה שְׁבַתוֹךָ הַסְּתָרָה, גַּם אַז
 לֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה מִפִּינוּ וּמִפִּי זֶרַעֵנוּ,
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "וְאֲנִי הַסֵּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי
 מֵהֶם וְכוּ', וְעַנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו
 לְעַד, כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זֶרַעו'."

וְהִנֵּה עָתָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הָרַבִּים, כָּבֵר
 נִתְקַים בָּנוּ: "וְאֲנִי הַסֵּתֵר
 אֶסְתִּיר" - כִּי נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד מְאֹד,
 בְּהִסְתָּרָה שְׁבַתוֹךָ הַסְּתָרָה, בְּאֵלְפִים
 וּרְבֻבוֹת הַסְּתָרוֹת, כֹּאֲשֶׁר אַתָּה יֹדְעַת יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ. וּבְכֵן יַעוֹרְרוּ רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ
 הָעֲצוּמִים עָלֵינוּ, וְאֵל תוֹסִיף לְהַסְתִּיר
 פָּנֶיךָ עוֹד מִמֶּנּוּ, פָּנֵה אֱלֵינוּ וְחַנּוּנוּ, וְהָאֵר
 פָּנֶיךָ בָּנוּ.

וְקַיִם לָנוּ הִבְטַחְתָּךְ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִבְטַחְתָּ
 לָנוּ: "וְעַנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו
 לְעַד, כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זֶרַעו'". וְעִזְרָנוּ
 בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁנִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַגִּית וּלְהַתְמִיד
 בְּתוֹרְתְךָ הַקְּדוּשָׁה, יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּקִדְשָׁה
 וּבְטְהָרָה, אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵנוּ וְצִאֲצֵאֵי
 צִאֲצֵאֵינוּ, וְלֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה מִפִּינוּ וּמִפִּי
 זֶרַעֵנוּ לְעוֹלָם.

מלא רחמים, אתה לבד יודע את עצם תקף תעלומות ההסתרה, שהתגברה עכשיו מאד בעתים הללו בעוקבא דמשיחא, "כי הסתר פניך ממנו, ותמוגנו ביד עונינו", ונתקים בנו עכשיו בעונותינו הרבים: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, על כל אשר עשה".

כי נסתרת מאתנו מאד מאד, עד אשר נעלם ונסתר מאתנו, תקפף וגדלך ותפארתך ומלכותך וממשלתך הגדולה אשר בכל משלה.

כי חטאתי עויתי ופשעתי לפניך, והרע בעיניך עשיתי, מנעורי עד היום הזה, ועברתי ושניתי כמה פעמים, עד אשר נעשה לי כהתר, והפכתי דברי אלהים חיים, וקלקלתי צרופי אותיות התורה הקדושה, עד אשר נעשה אצלי מאסור התר.

ולא די לי בזה, כי אם עוד הוספתי לעשות תועבות גדולות מאלה, וכפלתי ושלשתי בהם כמה פעמים בלי שעור וערך.

עד אשר נלאתי מלספר רב המון ימי חטאתי כמה וכמה פעמים הכעסתיך, עד אשר "השתרגו עלו על צוארי", על עונותי המרבים והעצומים מאד מאד, "עד כי חדל לספר כי אין מספר".

עד אשר בעונותי הרבים, התגברה עלי ההסתרה שבתוך הסתרה, כי נסתרת ממנו מאד בכמה וכמה הסתרות שבתוך

הסתרות, כי גם ההסתרה בעצמה נסתרת מאתנו, ואין אנו יודעים כלל אפלו זאת שאתה נסתרת מאתנו, כי אין אנו יודעים ממך כלל, והעונות נתהפכו אצלנו למישור.

"אוי לנו כי שדדנו", מה נאמר לפניך יושב מרום, ומה נספר לפניך שוכן שחקים, הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע.

ועתה אבינו שבשמים, מה נעשה ומה נפעל, ובפרט אנכי הדל והאביון, מאין אבקש עזר לי, לגלות עצם ההסתרה שבתוך הסתרה, אשר נסתרת ממני מאד מאד, עד אשר שכחתי את טובתי, ונשיתי את קדשתי, "ותזנח משלום נפשי נשיתי טובה", כי נשיתי ממקומו של עולם.

וגם אם עדין אני זוכר לפעמים קצת מגדל אלהותך ותקפף וגדלך וממשלתך ורוממותך תתברך לעד ולנצח נצחים, ונפשי תערג אליך אלהים מאד מאד, וכוספי ותשוקתי וגעגועי חזק ואמיץ מאד מאד לשוב אליך באמת.

אבל נשתה גבורתי, ואין לאל-ידי להתגבר על תאותי הרעות והמרות מאד, אשר "כלו ביגון חיי ושנותי באנחה", ואיני יודע להיכן אברח, היכן אטמן, מפני תאותי הרעות ובלבול דעתי העצום. והעצבות והמרה-שחורה שהתגברו כלם עלי יחד, לא יתנוני השב רוחי.

הקדושה לשמה תמיד יומם ולילה,
בקדשה ובטהרה גדולה.

באפן שאזכה על-ידי עסק התורה,
לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה,
ולמצא אלהותך תמיד, בכל עת ובכל זמן
ובכל מקום. ולא יהיה כח לשום דבר
ולשום ענין שבעולם להסתיר ממני
אלהותך והשגחתך ורוממותך יתברך.

רבנו של עולם, קרוב לקוראיו באמת,
זכנו לקרא אותך באמת באפן
שתעננו מהרה, ונקראך ותעננו, נעתיר
לך ותעתר לנו. חננו מאתך דעה בינה
והשכל, זכנו להמשיך מאתך על-ידי
עסק התורה הקדושה, חיים טובים,
ואריכות ימים ושנים, וחכמה ובינה
ודעת דקדשה.

באפן שנזכה לדעת, שאתה נמצא
תמיד בכל זמן ובכל אדם ובכל
מקום, ואפלו בתקף ההסתרה שבתוך
הסתרה גם שם אתה נמצא, כי אתה
בעצמך נסתר בתוך כל ההסתרות
שבעולם, ואפלו בהסתרה שבתוך
הסתרה.

ואפלו באלפי-אלפים ורבי-רבבות
הסתרות עד אין קץ, גם שם
אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנך,
"ואתה מחיה את כלם", ובלעדיך אין
שום חיות לשום דבר שבעולם.

ואפלו כל הקלפות וכל הטמאות
שבעולם, וכל הסטרין-אחרנין,
וכל ההסתרות שבעולם המסתירים

רבנו של עולם, רבנו של עולם,
רבנו של עולם. אין לי פה
לדבר ולא מצח להרים ראש, "כי אין
מלה בלשוני, הן יהוה ידעת כלה. כי
נשאתני ותשליכני. יהוה ברצונך העמדת
להררי עז, הסתרת פניך הייתי נבהל".

"ענני יהוה כי טוב חסדך, כרב רחמיך
פנה אלי. ואל תסתר פניך
מעבדך, כי צר לי מהר ענני. אליך יהוה
אקרא, ואל יהוה אתחנן. מה בצע בדמי,
ברדתי אל שחת, היוודך עפר הגיד
אמתך. שמע יהוה ורחמי, יהוה היה עוזר
לי".

כי אין אני יודע שום דרך, איך לגלות
עצם ההסתרה שבתוך הסתרה
הזאת, הכלולה מאלפים ורבבות
הסתרות, עד אשר אני יודע איך להמלט
מהם, ואיך להציל נפשי מפח יוקשים.

אבל ברחמיך הרבים, חשבת מרחוק
להטיב אחריתנו, והבטחתנו
שעל-ידי עסק התורה הקדושה נזכה
למצא אותך תמיד בכל עת, אפלו
באחרית הימים האלה, בתקף ההסתרה
שבתוך הסתרה, כמו שכתוב: "ואנכי
הסתר אסתיר פני ביום ההוא, וענתה
השירה הזאת לפניו לעד, כי לא תשכח
מפי זרעו".

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי, מלא רחמים מלא
חנינות, טוב ומטיב לכל, המרחם על
הבריות, אשר רחמיך על כל מעשיך.
שתזכני ברחמיך הרבים, לעסק בתורתך

אלהותך, כלם אין להם חיות וכח, כִּי־אֵם
 מה שִׁמְקַבְּלִים מִמֶּךָ בְּעֲצָמְךָ תִּתְבַּרְךָ
 לְנִצְחָה, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּמְלֹכוּתְךָ בְּכָל
 מְשָׁלָה, וּבִלְעָדֶיךָ אֵין כַּח לְשׁוֹם הַסְּתָרָה
 שְׁבַעוּלָם לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אוֹתְךָ
 תִּתְבַּרְךָ.

וּתְזַכְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְדַעַת כָּל זֹאת
 בִּיְדִיעָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת
 וּבְאַמוּנָה, עַד שְׁאַזְכֶּה עַל־יְדִיזָה, לְגַלוֹת
 הַהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹךָ הַסְּתָרָה, וּלְהַפְּכָה
 לְדַעַת, שְׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִן כָּל הַהַסְּתָרוֹת,
 תּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה. וְתִתְגַּלֶּה הַתּוֹרַה־
 הַקְּדוּשָׁה הַנִּעְלָמָת שֶׁם בְּתוֹךְ תִּקְרָא
 הַהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹךָ הַסְּתָרָה.

וְנִזְכָּה לְהַתְּגַלוֹת סְתֵרֵי־תּוֹרָה, לְהַבִּין
 וּלְהַשִּׁיג רְזִין־דְּאוּרֵיתָא. וְתַעֲזָרְנוּ
 וְתוֹשִׁיעֵנו וְתִזְכְּנוּ לְגַלוֹת וּלְהַעֲלוֹת צְרוּפֵי
 אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה מִתּוֹךְ
 הַהַסְּתָרוֹת, וּלְחַזֵּר וּלְהַפְּכֶם אֶל הַקְּדוּשָׁה,
 וּלְהַשִּׁיבֶם עַל מְקוֹמָם וּמְכוֹנָם הָרֵאשׁוֹן
 וּלְצַרְפֶּם בְּצְרוּפִים דְּקְדוּשָׁה, עַד שְׁיִתְגַּלֶּה
 עַל־יָדָם, חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה אֲמִתִּים נִפְלְאִים
 וְנוֹרָאִים.

וְתִתְגַּלֶּה לָנוּ סְתֵרֵי־אוּרֵיתָא, נִפְלְאוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת שְׁבִתוֹרְתְךָ־הַקְּדוּשָׁה
 אֲשֶׁר צְפַנְתָּ וְגַנְזְתָּ לִירְאִיךָ. עַד שְׁנִזְכָּה
 לְשִׁמְעַע קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרַה־
 הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא שׁוֹאֶגֶת וְקוֹרֵאת
 תָּמִיד בְּקוֹל גְּדוֹל וְעֲצוּם מְאֹד מְאֹד,
 "בְּרֵאשׁ הוֹמִיּוֹת תִּקְרָא, עַד מְתֵי פְתִים
 תֵּאָהָבוּ פְתֵי". וּבְעֻזֵּינוּ־הַרְבִּים אֵין אָנוּ
 שׁוֹמְעִים קוֹל הַכְּרוֹז הַזֶּה.

עַל־כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְזַכְּנוּ
 לְעִסְק בְּהַתּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה בְּפֶה
 מְלֵא בְּקְדוּשָׁה גְּדוּלָה, עַד שְׁנִזְכָּה לְשִׁמְעַע
 קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה,
 קוֹל דְּבָרֵי "אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֶךְ עוֹלָם, קוֹל
 גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף", וְהַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה תּוֹכִיחָה
 אוֹתָנוּ בְּ"תוֹכַחַת מְגַלָּה מְאֵהָבָה מְסִתְרָת",
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "פִּיהָ פְּתַחַה בְּחִכְמָה,
 וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה".

עַד שְׁנִזְכָּה עַל־יְדִיזָה, לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
 בְּאַמֶּת, חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, וְתִקְרַבְנוּ
 לְעַבּוֹדְתְךָ, וְתִחַזְּרֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 לְפָנֶיךָ.

❁ [ו] ❁ לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב מ"ז ❁
 (על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א בתחלת הספר, 'לכו חזו')
 "וְאַנְכִי הַסְּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא, עַל כָּל
 הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו', וְעַנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנַי
 לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זְרַעו" (דְּבָרִים ל"א, יח"א)

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, עִיר וְקַדִּישׁ מִן
 שְׁמַיָא נְחִית, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
 בּוֹצִינָא עֲלָאָה, בּוֹצִינָא רַבָּא, בּוֹצִינָא
 יְקִירָא.

אַתֶּם הַבְּטַחְתֶּם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא תִשְׁתַּכַּח
 הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדְכֶם, כִּי
 "בְּזֹהָר דָּא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא".

וְאַפְלוּ בְּתַקְרָא הַהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹךָ הַסְּתָרָה
 בְּעַקְבוֹת מְשִׁיחָא בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים הָאֵלֶּה, הַבְּטַחְתֶּם שְׁאֵף־עַל־פִּי־כֵן
 לֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה מִפִּי זְרַעְנוּ, כְּמוֹ

שְׁכֵתוֹב: "וְאֲנֹכִי הַסֵּתֶר אֲסֵתִיר פָּנַי בְּיוֹם
הַהוּא עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וְעָנִתָּה הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לְפָנָיו לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זֵרְעוֹ".

וְהִנֵּה עָתָה הִגִּיעוּ הַיָּמִים אֲשֶׁר אֵין לָנוּ
בָּהֶם חֶפֶץ, כִּי אַרְךָ עָלֵינוּ הַגְּלוּת
וּמִשָּׁךְ עָלֵינוּ הַשְּׁעָבוֹד, וּבְכָל יוֹם אָנוּ
הוֹלְכִים וְדֹלִים, וּמָטָה יְדִינוּ מְאֹד, "כִּי
אֲזַלְתָּ יָד וְאַפְסָ עֲצוּר וְעִזּוּב", כִּי נִשְׁאַרְנוּ
כִּיתוּמִים וְאֵין אָב, וְאֵין מִי יַעֲמֵד בְּעַדְנוּ.

וְהִנֵּה בַתְּקֵף סוּף הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה,
וּכְבֹר הַתְּחִיל לְהַתְנוּצֵץ הַתְנוּצָצוֹת
מִשִּׁיחַ מִימֵי הָאֱלֹהֵי הָאָר"י זְכַר-צַדִּיק-
לְבָרְכָהּ, וְעַמָּךְ בֵּית-יִשְׂרָאֵל מִשְׁתוֹקְקִים
וּמִתְגַּעְגְּעִים מְאֹד לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל
"חֶפְצִים לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ", בְּהַשְׁתוֹקְקוֹת
נִמְרָץ וְנִפְלָא אֲשֶׁר לֹא הִיְתָה כְּזֹאת מִימֵי
קִדְמָה.

"הַקִּיצְתִּי וְעוֹדֵי עִמָּךְ", בְּאֵתִי עַד קֵץ
כָּל הַדּוֹרוֹת וְעוֹדֵי עִמָּךְ, עַדִּין
אָנוּ אֲחוּזִים בָּךְ, וּמִשְׁתוֹקְקִים לְעַבּוֹדְתֶךָ
בְּכָל-תְּהַנְּפֵשׁ.

אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן, גַּם גָּדַל רְחוּקָנוּ
מִמָּךְ בְּעֵתִים הַלְלוּ, הוּא גַם-כֵּן
בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי "טִבְעָנוּ בִּינוֹן מִצּוּלָה וְאֵין
מַעֲמָד", "בָּאֲנוּ בְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשִׁבְלַת
שִׁטְפָתָנוּ".

וְרִאֵה אֶת עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל מְרוּדִים מְאֹד,
אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשָׁר לְבָאֵר וּלְסַפֵּר
גָּדַל הַתְּגָרוֹת הַבְּעַל-דָּבָר אֲשֶׁר הַתְּגָרָה בָּנוּ
מְאֹד, עַד אֲשֶׁר הִפִּיל אוֹתָנוּ מְאֹד.

וְהִנֵּה אֲנֹכִי בְעֵנִי, מִי אֲנֹכִי לְסַפֵּר צָרוֹת
יִשְׂרָאֵל, רַק אַתָּם לְבַד יִדְעֶתֶם אֶת
כָּל הַמַּעֲמָד וּמַצָּב שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרִית-
הַיָּמִים הָאֵלֶּה.

אֲךָ בְּאֵתִי לְסַפֵּר וּלְצַעֵק עָלַי וְעַל נַפְשִׁי,
עַל עֲצָם רְחוּקֵי מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
וְעַצָּם פְּגָמֵי וְעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים וּפְשָׁעֵי
הָעֲצוּמִים, וְ"עַל אֱלֹהֵי אֲנִי בּוֹכִיהָ עֵינַי
עֵינַי יִרְדָּה מַיִם".

כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם דְּרָךְ אֵיךְ לְהַחֲזִיר לִי
הַכֹּחַ דְּקִדְשָׁהּ, וְאֵיךְ לְזַכּוֹת לְתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וּבְאִיזָה דְרָךְ אֶתְחִיל לְעֻזֹב דְרָפִי
הָרַע וּמִחֲשָׁבוֹתֵי הַמַּגְנוֹת, וְאֵיךְ וּבִמָּה
אֲזַכֵּה לְתַקֵּן קַלְקוּלִים וּפְגָמִים כָּאֵלֶּה.

"לֹא יִדְעֵתִי נַפְשִׁי", "אָנָּה אֲנִי בָּא",
אָנָּה אוֹלִיךְ אֶת חֲרַפְתִּי הָעֲצוּמָה,
אָנָּה אֲבָרַח, אָנָּה אֶטְמֵן מִפָּנַי בְּשֵׁתִי
וּכְלַמְתִּי, וְאָמַר "לְהָרִים כְּסוּנֵי, וּלְגַבְעוֹת
נִפְלוּ עָלַי", אוֹי מָה הָיָה לִי, אוֹי מָה הָיָה
לִי.

"עַל-בֵּן אֲמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמַרְר בְּכִי",
אוֹלִי יְחוּס אוֹלִי יִרְחַם, כִּי
"אֵין מַעֲצוֹר לִיהוָה לְהוֹשִׁיעַ" גַּם אוֹתִי
בְּעֵת הַזֹּאת, כִּי הִרְבֵּה "רוּחַ וְהַצְּלָה"
לְפָנָיו, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: "הֵן כָּל תּוֹכֵל וְלֹא
יִבְצֹר מִמָּךְ מְזֻמָּה", וּמִי יֹאמֵר לָךְ מָה
תַּעֲשֶׂה.

עַל-בֵּן בְּאֵתִי כְעֵנִי בַפֶּתַח, רָשׁ דָּל
וְאֲבִיוֹן, נְגוּעַ וּמַעֲנָה, מְבַלְבֵּל
וּמְטָרָף, עָנִי וְכוֹאֵב, לְצַעֵק וּלְזַעֵק לְפָנַי
הַדְּרַת קִדְשְׁתְּכֶם.

רַבִּי רַבִּי רַבִּי, "אָבִי אָבִי רַכְבֵּי יִשְׂרָאֵל
וּפְרָשָׁיו", נְהִירוּ דְבוּצִינָא
דְּאוּרִינָא, "עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן", אֵיךְ
תּוּכְלוּ לְסַבֵּל צָרוֹת־יִשְׂרָאֵל.

קוּמוּ וְהִתְעוֹרְרוּ עִם כָּל הַצְּדִיקֵי־אַמֶּת,
לְהִסְתַּכֵּל וּלְרַאוֹת בְּמִרְרוֹת צָרוֹת
נַפְשָׁנוּ, "הִקִּיצוּ וּרְנְנוּ שְׁכֵנֵי עֶפְרַיִם", קוּמוּ
יְשִׁינֵי מִכֶּפֶל לְסַעֲדֵינוּ.

צְדִיקֵי יְסוּדֵי עוֹלָם, קוּמוּ בְּעִזְרַתְנוּ בְּעֵת
צָרָה הַזֹּאת, חוּסוּ וְחַמְלוּ עַל כָּל
עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְתוֹכָם עָלֵי הַחוּטָא
וְהַפְּגוּם, הַמְּלֵא חֲטָאִים "מִכֶּף רַגְלֵי וְעַד
רֵאשׁ".

אַתֶּם יַדְעֶתֶם אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר
מְצַאֲתָנוּ מִיּוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ עַד
הַנֵּה, כָּל מָה שְׁעָבַר עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל
בְּכִלְלֵיּוֹת, וּבְפִרְטֵיּוֹת מָה שְׁעָבַר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד.

וּבְפֶרֶט מָה שְׁעָבַר עָלַי, מִיּוֹם שֶׁנֶּאֱצַלְוּ,
וּנְבָרָאוּ, וְנוֹצְרוּ, וְנַעֲשׂוּ -
נִשְׁמַתִּי, וְרוּחִי, וְנַפְשִׁי, וְגוֹפִי, כָּל מָה
שְׁעָבַר עָלַי בְּכָל גְּלוּל וְגְלוּל, וּבְפֶרֶט מָה
שְׁעָבַר עָלַי בְּגוֹף הַזֶּה, כָּל מָה שְׁעָבַרְתִּי
מֵעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, מָה שְׁאַנִּי זִכְרֵי עֲדִין
וּמָה שֶׁנִּשְׁכַּח מִמֶּנִּי.

הַיִּם פִּיקוּ כָּל אֵילֵי נְבִיּוֹת לְבָאֵר וּלְסִפְרָא,
אַפְסֵי קָצָה מֵהַפְּגָמִים
שֶׁפָּגַמְתִּי בְיוֹם אֶחָד, כִּפִּי מָה שֶׁנוֹגְעִים
הַפְּגָמִים בְּמָקוֹם שֶׁנוֹגְעִים כִּפִּי שֶׁרָשׁ
נִשְׁמַתִּי.

וּמִכָּל־שֶׁפָּגַמְתִּי וְכָל־שֶׁפָּגַמְתִּי מָה שֶׁפָּגַמְתִּי
בְּכָל הַיָּמִים שְׁעָבְרוּ עָלַי
מִיּוֹם הַיּוֹתֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, (וּבְפֶרֶט וְכוּ'). מִי
יּוּכַל לְסַפֵּר, מִי יּוּכַל לְשַׁעֵר, מָה אֲדַבֵּר
מָה אֲתַאֲוֶנֶן, מָה אֲמַר מָה אֲדַבֵּר וּמָה
אַצְטַדֵּק.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן בְּלֵב הַצְּדִיק
הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה (אִם יִזְכֶּה
לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל עַל קֶבֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי,
יֹאמֵר: הַשׁוֹכֵן פֶּה), וּבְלֵב כָּל הַצְּדִיקִים
אַמֶּתִּיִּם: לְבַל יִסְתִּירוּ פְּנֵיהֶם מִמֶּנִּי,
וְיַעֲמְדוּ בַעֲדֵי לְמִלְצֵי־יִשְׂרָאֵל, לְהַפְּדֵם
בְּזִכּוֹתַי, וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בִּי נִקְדוּת־
טוֹבוֹת'.

וְיִמְלִיצוּ טוֹב בַּעֲדֵי, שֶׁתִּקְרַבְנִי אֵלֶיךָ
בְּרַחֲמִים, וְתִתֵּן בִּי "לֵב
חֲדָשׁ", וְ"רוּחַ חֲדָשָׁה" תִּתֵּן בְּקֶרְבִּי,
שְׁאִזְכֶּה לְהִתְעוֹרֵר מֵעַתָּה בְּאַמֶּת לָשׁוּב
אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם.

אֵי שָׁמַיִם הַפְּגִינוּ בַּעֲדֵי, כָּל בַּעֲלֵי
רַחֲמִים וְחַמְלָה חַמְלוּ עָלַי, כָּל
שׁוֹכְנֵי־עֶפְרַיִם הַעֲתִירוּ בְּעַד מְטַבֵּעַ "בִּיּוֹן
מְצוּלָה וְאֵין מְעַמְד" כְּמוֹנֵי.

רַבִּי, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, זְכְרוּ זֹאת
וְתִשְׁמְרוּ עַל לֵב, שֶׁזְּכִינוּ בְּדוֹרוֹת
הַלְלוּ לְשִׁמְעַ נְפִלְאוֹת נוֹרָאוֹת גְּדוּלְתְּכֶם,
אֵיךְ מְרַמֵּז בַּתּוֹרָה: "שֶׁעַל־יְדֹכֶם לֹא
תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה".

כִּי הַפְּסוּק שֶׁהִבֵּאתֶם רְאִיָּה מִמֶּנּוּ,
שֶׁהוּא: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ" - הוּא סוּפֵי־תְבוּת "יוֹחָאִי".

כִּי אֵין לִי שׁוּם כַּח עֵתָה אֲלֹא בְּפִי לְבַד, וְגַם זֶה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, "אֲשֶׁר לֹא עֲזַב חֲסֵדוֹ וְאַמְתּוֹ" מֵעַמִּי, וְנָתַן כַּח לִיעָף כְּמוֹנֵי לְדַבֵּר עֵתָה מְעַט דְּבָרִים הָאֵלֶּה.

וְעַל-זֶה תִּמְכַּתִּי יִתְדוֹתַי: שְׁתַּרְחֲמוּ עָלַי, וְתַעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר אֲזַכֶּה לָשׁוּב בְּאַמַּת לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ (ולבא לארץ-ישראל מִהֲרָה בְּשָׁלוֹם, וּלְדַבֵּר כָּל-זֶה וַיּוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁם עַל צִיּוֹן שְׁלָכֶם הַקְּדוֹשׁ).

וַיְהוּה הַטּוֹב בְּרַחֲמָיו, יִשְׁמַע תְּפִלַּתְכֶם, וַיַּעֲזֹר וַיִּגַן וַיּוֹשִׁיעַ אוֹתִי וְאֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם, וַיַּחֲזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה, שְׁלֵמָה לְפָנָיו מִהֲרָה, וַיֶּאֱחֹזֵנִי וְלֹא יִרְפְּנִי, וְאֵל יַעֲזֹבֵנִי וְאֵל יִטְשֵׁנִי בְּשׁוּם אִפְן.

עַד שְׁאֲזַכֶּה לָשׁוּב אֵלָיו בְּאַמַּת, וְלִהְיוֹת כְּרִצּוֹנוֹ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, וְלִתְקַן בְּחַיֵּי אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי, בְּכַח וּזְכוֹת הַצְּדִיקִים-אֲמִתִּיִּם, אֲשֶׁר עָלִיהֶם לְבַד אֲנִי נֹשֵׁעַן לְסֹדֵר דְּבָרֵי אֱלֹהִים לְפָנֵיהֶם וּלְפָנֵי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

בְּעַל הַרְחָמִים, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת, "יְהוּה יִגְמַר בְּעַדִּי, יְהוּה חֲסֵדְךָ לְעוֹלָם מֵעֲשֵׂי יְדִיךָ אֵל תִּרְף. הוֹצִיאָה מִמִּסְגֵּר נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת שְׁמֶךָ, בִּי יִכְתְּרוּ צְדִיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי."

וְשִׁמְכֶם הַקְּדוֹשׁ בְּעַצְמוֹ מְרַמֵּז בְּפִסּוּק: "עִיר וְקִדִּישׁ מִן שְׁמִיָּא נִחַת".

אֲשֶׁר אַתֶּם לְבַד יוֹדְעִים סוֹד דְּבָרִים הָאֵלֶּה, אַתֶּם לְבַד יוֹדְעִים גְּדֻלַּת הַהִבְטָחָה שֶׁהִבְטַחְתֶּם לְיִשְׂרָאֵל: "שֶׁהַתּוֹרָה לֹא תִשְׁכַּח מִיִּשְׂרָאֵל עַל-יְדְכֶם". וְאִיךְ מִשֶּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשָּׁלוֹם נִבְּא עַל-זֶה בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה מְקַדֵּם.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְהַזְכִּיר: נָא רַבּוֹתֵי הַקְּדוֹשִׁים: חֲמְלוּ עָלַי, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל כָּל הָרַע שֶׁעָשִׂיתִי מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, בְּמַחְשְׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה, אֲשֶׁר הִמְרִיתִי אִמְרֵי אֵל, וְעַצַּת עָלְיוֹן נֶאֱצַתִּי.

אֵל תְּבִיטוּ בְּמַעֲשֵׂי הָרָעִים, וְאֵל תַּעֲשׂוּ עִמִּי כַּחֲטָאֵי, וְאֵל אֶקוּץ בְּעֵינֵיכֶם, עַל אֲשֶׁר זֶה כְּמָה אֲשֶׁר מְעוֹרְרִים אוֹתִי בְּאֵלָפִים וּרְבִבּוֹת רְמָזִים וְהַתְּעוֹרְרוֹת, וּבְכִמָּה מִיַּי עֲצוֹת נְכוֹנוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי בְּעַצְמִי קִשְׁיוֹת עָרְפִי קִלְקַלְתִּי וּפְגַמְתִּי בְּכָל זֶה, וְלֹא הִטִּיתִי אֲזַנִּי וְלִבִּי לְכָל זֶה.

חֲוִסוּ עָלַי, וְאֵל תִּשְׁתַּחֲוֶה לִּי לְכָל זֶה, וְאֵל יַחַר אַפְכֶם בִּי חֲלִילָה, רַק תִּחְשְׁבוּ מִחְשְׁבוֹת עוֹד מֵעַתָּה, לְבַל אֶהְיֶה נִדְחָה מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וּמִכֶּם חֲלִילָה. כִּי עַדִּין "אֵין מַעֲצוֹר לִיהוּה לְהוֹשִׁיעַ" גַּם בְּעַת הַזֹּאת.

שבת שובה

תמים דעים שהרגשתי אז, בעת שזכיתי
לשמע כל זה.

ב.

(חיי-מוהר"ן יב-יג-נט)

בהיותו בדרך, נפטר בהתקטנה מרת
פיגא ז"ל. ובבואו לביתו, העלימו
מפניו ולא הודיעו לו כלל וכו'. וגם בדרך
קדם פניסתו לעיר הבינו מדבריו: "שהוא
יודע ברוח-הקדש שנסתלקה".

ואחר-כך פשנכנס לביתו שאל וחקר את
בני-ביתו, והעלימו מפניו, ולא
נהג אבלות כלל, ולא נודע לו מפי אדם עד
אחר ראש-השנה, ואז נהג שעה אחת אבלות
כדינא וכו'.

ובשבת-תשובה שאחריו (שנת תקס"ה) -
היינו מספקים אם נזכה
שיכנס אלינו מחדרו לישיב עמנו בסעדה-
שלישית לגלות לנו תורה - כי לא היה דרכו
לישיב עמנו בסעדה-שלישית, כי אם בעתים
ידועים.

והיינו עומדים ומצפים סמוך לחדרו.
ובתוך-כך פתח פתאם הדלת
מחדרו בבהלה גדולה, וכל האנשים אשר
עמדו שם בסמוך, נפל עליהם פחד גדול,
ונבהלו ונשתוממו מאד.

וקרא בתחלה שתבוא אצלו בתו הגדולה,
ונכנסה תכף לחדרו. והתחיל לדבר
עמה מענין פטירת בתו הקטנה ז"ל,
והתחילה שוב להכחיש ולהעלים, ואמר:

א.

(חיי-מוהר"ן א-ב)

התורה "קרא את יהושע" בסימן ו'. אמר
ב'שבת-תשובה' שאחר ראש-
השנה בברסלב שנת תקס"ג. והוא היה
ראש-השנה הראשון לישיבתו פה
ולתקרבותי אליו.

ובשעת אמירת התורה, לא דבר כלל
מענין פונת אלול, רק אחר-כך
פשגמר אמירת התורה הזאת, אחר
שהתפלל ערבית והבדיל, חזר ודבר
מהתורה הזאת כדרך תמיד.

ואז ענה ואמר לאנשים חשובים זקנים
שישבו אצלו אז שהיו מתפללים
מתוך סדור האריז"ל: "תאמרו לי איך מרמז
בהתורה הנ"ל כל הפונות של אלול!"

והחרישו ולא ענו - כי באמת אי-אפשר
בשום אופן להבין מעצמן סוד
הפונות של אלול, איך מרמזים בהתורה
הנ"ל.

וצוה להביא לפניו סדור האריז"ל, ופתח
אותו והראה לפניהם הפונות של
אלול!

ואחר-כך פתח פיו הקדוש והנורא,
והתחיל לגלות פלאות: איך כל
הפונות של אלול, מרמזים שם בדרך נפלא
ונורא מאד, במבאר מזה בספר.

אבל אי-אפשר לציר בכתב - את השעור
שבלב, את כל הנעימות והנפלאות

"הלא כבר אני יודע האמת!" - והכרחי להגיד לו בפרוש.

ולא נכנס מחמת זה לסעדה-שלישית, ונהג שעה אחת אכלות במוצאי-שבת.

אחר-כך נכנס אצלנו לביתו הגדול, ודבר עמנו בדרך. ואז שאל לאחד: "אם בכה בראש-השנה"?! - ואמר אז: "שעקר הבכיה פשהיא מחמת שמחה" - וגלה אז ענין הנפלא "בשמך יגילון כל

היום" (תהלים פט, יז), שהוא ראשי-תבות: 'בכי"ה' כמבאר בסימן קע"ה.

ג.

(שיחות-הר"ן קנו)

ליל מוצאי-שבת תשובה שנת תק"ע לפ"ק, דברו ממש"ח. כי היה מפרסם שאמרו: שבשנה זו יבוא. ודעתו לא היתה נוטה לזה.

הַפְּטֵרַת שַׁבַּת שׁוּבָה

"שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֶלְקֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ"
(הושע יד, ב)

דְּבָרִים לְפָנַי תִּלְמִיד־חֶכֶם, עַל־יַד־יָזָה מִתַּקָּן
וּמַעֲלָה בַחֲנִינָת 'מַלְכוּת' לְשִׁרְשָׁה.

וְזָהוּ פְרוּשׁ (הושע יד, ג): **"קָחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים"** - זָהוּ 'וְדוּוּ־דְבָרִים', זָה
בַחֲנִינָת 'מַלְכוּת', כְּמוֹ (סְנַחְדְּרִין ח): **"דָּבַר אֶחָד
לְדוֹר"**. 'דָּבַר', לְשׁוֹן 'מְנַהִיג' ו'מוֹשֵׁל'.

"וְשׁוּבוּ אֵל ה'" - שִׁיתַקְנוּ וְיַעֲלוּ אֶת
ה'דְּבָרִים', אֶת בַּחֲנִינָת 'מַלְכוּת',
בַּחֲנִינָת 'אֱלֹקִים'. **"אֵל ה'"** - הִינּוּ: **"בַּה' אֶהְלֵל
דָּבַר, בְּאֱלֹקִים אֶהְלֵל דָּבַר"** (תְּהִלִּים נו, יא) -
הִינּוּ: שִׁידַע שֶׁכָּל מְאָרְעוֹתָיו כָּלֵם לְטוֹבָתוֹ,
וְיִבְרַךְ עַל כָּל הַדְּבָרִים: **'הַטוֹב וְהַמְטִיב'."**

ד. (ח"א עח)

**בַּמָּה שֶׁפָּגַם יִתְקַן, הִינּוּ: 'וְדוּוּ־דְבָרִים', כְּמוֹ
שֶׁאָמַר הַכְּתוּב (הושע יד, ג): **"קָחוּ
עִמָּכֶם דְּבָרִים"** - שִׁיתְוֹדָה תָּמִיד בְּכָל לְבוֹ
"נִכַח פָּנַי ה'" (איכה ב, יט).**

אֲזִי: "וְשׁוּבוּ אֵל ה'" (הושע שם) - שִׁישׁוּבוּ
כָּל הַדְּבָרִים שֶׁפָּגַם, אֵל שִׁרְשׁוֹ. וְזָהוּ
בַחֲנִינָת 'יְחִוּד קַדְשָׁא־בְרִיךְ־הוּא וְשִׁכְנִיתָה' -
כִּי מִיְחַד ה'דְּבוּר' שֶׁהוּא בַחֲנִינָת ה'שְׁכִינָה' -
"אֵל ה'".

ה. (ח"א קעח)

**עַל־יַדִּי 'וְדוּוּ־דְבָרִים' נִתְתַקַּן עוֹלָם
הַדְּבוּר', כְּמִבְאָר בְּמִקוּם אַחַר (ח"א
עח תנ"ל). כִּי פָגַם הַחֲטָא בְּנַפְשׁוֹ, וְהַנְּפֵשׁ הוּא**

א.

(ח"א כב, יא)

**לְעֹלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, צְרִיךְ 'וְרִידָה'
תַּחֲלָה, שֶׁהִיא ה'מְכַשׁוּל'. כִּי
לְעֵתִיד יִהְיֶה כָּלוּ תְשׁוּבָה, וְעַל־יַדִּי ה'תְשׁוּבָה'
"זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין זְכוּיֹת" (יומא פו:), וְיִהְיֶה נַעֲשִׂיה
מַעֲבְרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה.**

**וְזָה (הושע יד, ב): "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְכוּ, כִּי
כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ"** - הִינּוּ: עַל־יַדִּי
ה'תְשׁוּבָה', יִהְיֶה נַעֲשִׂיה מַה'עֲבְרוֹת' - בַּחֲנִינָת
'מְכַשְׁלָה', שֶׁהוּא ה'תּוֹרָה', בַּחֲנִינָת (ישעיה ג, ו):
**"וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדְךָ", "אֵלֹהֵי דְבָרֵי־
תּוֹרָה, שֶׁאֵין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֶלָּא אִם כֵּן
נִכְשַׁל בָּהֶם"** (שַׁבַּת קכ. חֲגִיגָה יד. גִּיטִין מג:).

ב.

(ספרי-הַמְדוּת, תְשׁוּבָה צד)

**תְשׁוּבָה מִיְרָאָה' - זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין
כְּשִׁגְגוֹת; ו'מֵאֲהָבָה' - נַעֲשִׂין
כְּזְכוּיֹת (יומא פו:).**

**"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֵל ה', אֲמַרו
אֲלֵיו כָּל תְּשׁוּא עוֹן וְקַח טוֹב"** (הושע יד, ג)

אֵינִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם אֶלָּא דְבָרִים. (יומא פו: שְׁמוֹתֵיךָ לַח, ד)

ג.

(ח"א ד, ג)

**אִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיב ה'מְלוּכָה' לְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא עַל־יַדִּי 'וְדוּוּ־**

וזהו (בראשית שם): "מראשותיו" - 'מהשבה מברר הכל'.
 פי עקר 'תקון התשובה', הוא על-ידי 'קדשת המחשבה',
 שמבררת ומתקנת כל הפגמים, פי "כלם במחשבה
 אתבררו" (זהר פקודי רנד:).

ח.

(לקוטי-הלכות, קריאת-שמע ה, יח)

עקר ההתרחקות מהתשובה הוא, מחמת
 שצריכין שאנו נתעורר לשוב אליו,
 וההתעוררות פראוי קשה מאד וכו'.

אבל כשיודעים ומאמינים בהאמת,
 שהשם-יתברך בוחר בזה בעצמו,
 שיהיה רצוננו וחפצנו תמיד להתקרב אליו,
 ושאינן אנו צריכין רק לקח דברים ולשוב
 אליו, כמו שכתוב (הושע יד, ג): "קחו עמכם
 דברים ושובו אל ה'", ודרשו רז"ל (יומא פו:
 שמות-רבה לח, ד): "איני מבקש מכם אלא
 דברים".

ובאמת גם הדבורים בעצמו ממנו יתברך,
 רק שאנו צריכין להשתדל, לקח
 אותם עמנו, ולדבר בהם לפנינו יתברך.

וזהו: "קחו עמכם דברים" - "קחו"
 דיקא - הינו: שהדברים כבר מוכנים
 מאתו יתברך, והשם-יתברך מבקש: שנקח
 אותם עמנו לשוב אליו על-ידי-זה, וכמו
 שמפרש ומלמד אותנו שם איך נאמר לפנינו,
 כמו שכתוב שם: "אמרו אליו כל תשא
 עון" וכו'.

ומי שידע כל זאת באמת - בודאי בקל
 ישוב להשם-יתברך מכל מקום
 שהוא, אפלו אם יעבר עליו מה - פי תמיד
 יוכל לקח דבורים מאתו יתברך אם ירצה,
 עד אשר סוף כל סוף ישוב אליו וירחמהו.

בחינת ה'דבור' וכו', ועל-כך צריך להתודות
 בדבורים דוקא, לתקן ולבנות פגם הדבור,
 כמו שכתוב (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים
 ושובו אל ה'".

**ועל-ידי שנתקן ונבנה הדבור על-ידי
 'דויד-דברים' - נעשה 'יחוד
 קדשא בריך הוא ושכינתה' וכו'.**

ו.

(ח"ב ב, ד)

**יש 'דבור של תשובה', בחינת (הושע יד, ג):
 "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'".**

[לקוטי-עצות, תשובה כח: הינו: שצריכין להרבות
 בדבורים מאד, עד שישפך שיחו פנים לפני השם-יתברך,
 שיזכה לתשובה באמת].

**וזה בחינת (שמות ד, י): "גם מתמול" -
 בחינת 'דבור של תשובה', כמו שכתוב
 (תהלים צ, גד): "ותאמר שובו בני אדם, פי
 אלה שנים בעיניך כיום אתמול".**

ז.

(ח"ב עט - 'ראשי-פרקים' של רבנו ז"ל)

**"קחו עמכם דברים ושובו" (הושע יד, ג).
 "מאבני המקום" (בראשית שם), אבנים
 אותיות (ספר יצירה). "מראשותיו" (בראשית שם),
 מחשבה מברר הכל.**

[באור מוהרנ"ת ז"ל: "וישכב במקום" (בראשית כה, יא).
 ואיתא (תקוני-זהר לד): "שתבת וישכב' הוא בחינת 'יש
 כ"ב" [אותיות] - הינו: כ"ב אתון דאורייתא, שמהם כל
 הדבורים.

וזה מרמז על 'תשובה', בחינת (הושע יד, ג): "קחו עמכם
 דברים ושובו".

וזהו (בראשית שם): "מאבני המקום" - "אבנים אותיות"
 (ספר יצירה). הינו: 'אותיות הדבורים', שהם בחינות
 'תשובה', בחינת: "קחו עמכם דברים ושובו", כנ"ל.

"וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ" (הושע יד, ג)

י.
(ח"א נה, ה)

"פָּרָה" (במדבר יט, ב) - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה',
בְּחִינַת (הושע יד, ג): "וּנְשַׁלְמָה
פָּרִים שְׁפָתֵינוּ".

"אֲרַפָּא מְשׁוּבָתָם אַהֲבָם נְדָבָה" (הושע יד, ה)

יא.
(ח"א עו)

אִי־אֶפְשֶׁר לְהִתְפַּלֵּל בְּשֶׁכַל צַח, עַד
שְׁיָשׁוּב ב'תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה' עַל
חֲטָאֵיו, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ל, ו): "וּמַלְּה' אֶת
לְבָבְךָ". וְתַרְגּוּמוֹ: "וַיַּעֲדֵי ה' יֵת טַפְשׁוֹת
לְבָבְךָ".

וּבְאִיזָה 'תְּשׁוּבָה' נֶאֱמַר? - ב'תְּשׁוּבָה
מֵאֲהָבָה, שְׁלֵא יִשְׁאָר שׁוֹם רֶשֶׁם
כָּלֵל.

כְּמֵאֲמַר חֲזו"ל (יומא פו): "פְּתִיב, יִרְמִיָה ג, כב)
'שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים' (וכְתִיב, יִרְמִיָה
שָׁם; הוֹשֵׁעַ יד, ה) 'אֲרַפָּא מְשׁוּבָתָם' - דְּקָשָׁה:
"שׁוֹבְבִים" מְשָׁמַע, דְּמַעֲקָרָא בְּלֵא שׁוֹם
רֶשֶׁם. וְ"אֲרַפָּא" מְשָׁמַע, שְׁיִשְׁאָר רֶשֶׁם".
וּמְשָׁנִי: "כָּאן מֵאֲהָבָה, כָּאן מִירָאָה".

כִּי 'מֵאֲהָבָה' אֵין נִשְׁאָר שׁוֹם רֶשֶׁם, וַיֵּשׁ לוֹ
'שֶׁכַל צַח', וַיִּכּוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּלֵי עֵיוֹן,
וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יִכּוֹל לְהִתְחַדֵּשׁ מֵחֵו.

יב.
(ספרי המדות, אהבה ח"א ד)

כְּשֶׁתְּשׁוּב בְּתַחֲלָה עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ, תּוֹכַל
לְבֹא לְאֲהַבַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

ט.

(לקוטי הלכות, חדש ד)

"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'" (הושע
יד, ג) - "עִמָּכֶם" דִּיקָא, בְּמָקוֹם אֲשֶׁר
אַתֶּם שָׁם, אֶפְלוּ בְּמָקוֹמוֹת נְמוּכִים וּמְגַשְׁמִים
מְאֹד, אַף־עַל־פִּי־כּוֹן: "קָחוּ עִמָּכֶם" דִּיקָא -
"דְּבָרִים".

וְעַל־יְדֵי־זֶה: "תְּשׁוּבוּ אֶל ה'" - כִּי כָּל
זְמַן שִׁיְהִיָּה "עִמָּכֶם"
דְּבָרִים" - בּוֹדְאֵי יֵשׁ לָכֶם תְּקוּהָ תָמִיד לְשׁוּב
אֶל הַשֵּׁם. וְכֵמוֹ שְׁפָתוֹב בְּמִדְרָשׁ (שְׁמוֹת־רַבָּה לַח,
ד) עַל פְּסוּק זֶה: "אֵינִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם אֲלֵא
דְּבָרִים".

וְזֶהוּ (שָׁם שָׁם, ב): "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה'
אֶלְקִיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ" -
שְׁהַעֲוֹנוֹת יִהְיֶה נֶחֱשָׁבִין לְשִׁגְגוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
רַז"ל (יומא פו):

וְזֶהוּ: "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים" - הֵינּוּ כְּנִל:
שְׁאֶפְלוּ בְּמָקוֹמְכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם,
תְּדַבְּרוּ דְּבָרִים קְדוֹשִׁים. וְנִתְהַפְּכִין הָעֲוֹנוֹת
לְשִׁגְגוֹת.

וְאַחֲרֵי־כֵן בְּקַל מַעְלִין אוֹתָן לְטוֹב גְּמוּרָה,
בְּכַח הַצְּדִיק הַגְּמוּרָה. וְזֶהוּ:
"אֲמַרוּ אֵלָיו כָּל תְּשָׂא עֵוֹן וְקַח טוֹב" -
שְׁאַחֲרֵי־כֵן מִבְּקָשִׁין: שְׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִשְׂא
וַיִּסְלַח לָנוּ כָּל הָעֵוֹן לְגַמְרֵי, בְּבַחֲיִנוֹת: "כָּל
תְּשָׂא עֵוֹן", שְׁפָרַשׁ רַשִׁי: "שְׁפָרוּשׁוּ כְּמוֹ
'כָּל עֵוֹן תְּשָׂא'" - הֵינּוּ: שְׁכָּל הָעֵוֹן יִשְׂא
וַיִּמְחַל לְגַמְרֵי. וְזֶהוּ: "וְקַח טוֹב" - שְׁיִתְהַפֵּךְ
לְטוֹב גְּמוּרָה.

יִלְכוּ בָּם", הַכֹּל לְפִי הַכְּלִי שְׁלוֹ, כְּפִי
תְּפִיסָתוֹ, תְּפִיסַת הַמַּחִין שְׁלוֹ וְכוּ'.

וְזֶה הוּא כָּלֵל גְּדוֹל: כִּי "מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא
תֵצֵא" (איכה ג, לח), כִּי־אִם 'אֹר פְּשׁוּט'.
אֲךְ לְפִי בְּחִינַת כְּלִי הַמְּקַבֵּל אֶת הָאֹר, כְּדֹ
נִצְטִייר הָאֹר בְּתוֹכוֹ. אִם הַכְּלִי הוּא בְּשִׁלְמוֹת
- אֲזִי הוּא מְקַבֵּל בְּבְחִינַת "מְאֹרֹת מְלֵא".
וְאִם חֲסִי־וְשָׁלוֹם הַכְּלִי אֵינּוּ בְּשִׁלְמוֹת - אֲזִי
הוּא מְקַבֵּל בְּבְחִינַת "מְאֹרֹת חֶסֶד וְאֱוִ" (בְּרֵאשִׁית א,
בְּרֵאשִׁית א, יד - הַקְּדָמַת הַזֶּהר א: יא. יב: זֶהר בְּרֵאשִׁית
יט: לג: וְעוֹד), כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (מְשַׁלֵּי ג, לג): "מְאֹרֹת
ה' בְּבֵית רְשָׁע".

וְזֶה הוּא: "צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם" [וכו'] - כִּי
אֹר הַפְּשׁוּט הֵבֵא מְלַעִיל, הוּא בְּחִינַת
"קִמְץ וְסִתִּים" (תְּקוּנַיִי־זֶהר קכט:). אֲךְ לְפִי בְּחִינַת
הַכְּלִי הַמְּקַבֵּלִים, הוּא בְּחִינַת 'צִירִי' -
שֶׁנִּצְטִייר הָאֹר לְפִי בְּחִינַת הַכְּלִי.

טו.

(שיחות־הַר"ן קיח)

שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר בְּלִשׁוֹן
תַּמָּה: עַל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ קָשָׁה
קִשְׁיוֹת הַרְבֵּה מְאֹד! - מַה טוֹב וְנָעִים
לְהָאִישׁ הַזֶּה שִׁזוּכָה לְדַעַת שְׁלֹם, שִׁיּוֹשֵׁב לוֹ
וְרוֹאֶה וְיוֹדֵעַ שְׁאֵינּוּ קָשָׁה שׁוֹם קִשְׁיָא כְּלָל,
וְהַכֹּל נִכּוֹן וְיֹשֵׁר - "כִּי יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי ה'"
(הוֹשַׁע יד, י).

וְכֵן אֲנֹכִי שְׁמַעְתִּי פַּעַם אֶחָד שְׁאָמַר: "עַל
הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ קָשָׁה קִשְׁיוֹת" וְכוּ'! -
וְכוֹנְנָתוֹ הָיָה: כְּמַתְּלוּצֵץ מִזֶּה שֶׁקָּשָׁה לְקַצֵּת
בְּנֵי הָעוֹלָם קִשְׁיוֹת הַרְבֵּה וְגְדוֹלוֹת עַל הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ חֲסִי־וְשָׁלוֹם!

אֲבָל בְּאַמְת, בּוֹדָאִי אֲסוּר לְהַרְהֵר אַחֲרֵי
דְּרַכִּי יִתְבָּרַךְ, כִּי בּוֹדָאִי "צְדִיק ה'

[הָרַב מִטְשַׁעֲהֵרִין ז"ל צִיָּן לְפָסוּק הַנ"ל: "אֶרְפָּא מְשׁוּבְתָם
אֲהַבֵּם נְדָבָה" - עַל־פִּי פָסוּק (שׁוֹפְטִים ה, ב): "בְּהַתְּנַדֵּב עִם",
עַל־פִּי רַשִׁי ז"ל שֵׁם: "בְּהַתְּנַדֵּב לְבָם לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה".
(וּמְבִיא עוֹד פָּסוּק, יִשְׁעִיָה נה, ז: "וַיֵּשֶׁב אֵל ה' וַיִּרְחַמְהוּ" - מְלִשׁוֹן
'אֲהַבָה').]

"כִּי יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי ה', וְצְדִיקִים יִלְכוּ בָּם,
וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם" (הוֹשַׁע יד, י)

יג.

(ח"א א)

עַל־יַדֵּי ה'תּוֹרָה, נוֹתָן כַּח לְמַלְכוּת־
דְּקִדְשָׁה, וְאֲזִי נוֹפֵל וְנִתְבַטֵּל
מְלַכוּת־הַרְשָׁעָה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (הוֹשַׁע יד, י):
"כִּי יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי ה', צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם,
וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם".

הֵינּוּ: עַל־יַדֵּי "דְּרַכִּי ה'", הֵינּוּ ה'תּוֹרָה' -
עַל־יַדֵּי־זֶה הַצְּדִיקִים שְׁדַבְּקִים
בְּמַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה, הֵם נִתְחַזְּקִים וּמְקַבְּלִים
כַּח עַל־יַדֵּי־זֶה. "וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם" -
בְּחִינַת מְלַכוּת־הַרְשָׁעָה, בְּחִינַת ה'יִצְרֵל־
הָרַע, שֶׁנוֹפֵל וְנִכְנָע עַל־יַדֵּי ה'תּוֹרָה'.

יד.

(ח"א לו, ה)

הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שְׁנֵי כַחוֹת: לְהַמִּית
וּלְהַחַיֹּת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ (יוֹמָא עב:
קדוּשִׁין ל: עַל דְּבָרִים יא, יח): "וְשִׁמְתֶם - זָכָה,
נַעֲשִׂית לֹא סִסְחִיִּים" וְכוּ', וּכְתִיב (הוֹשַׁע יד, י):
"יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי ה', צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם" וְכוּ'.

כְּדֹ הַתּוֹרָה שְׁלֵם הַצְּדִיק, לְכָל־אֶחָד כְּפִי
תְּפִיסָתוֹ. יֵשׁ אָדָם שֶׁנַּעֲשָׂה לוֹ נִשְׁמָה
חֲדָשָׁה מִהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא
חֲסִי־וְשָׁלוֹם לְהַפּוֹד, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "צְדִיקִים

בְּכָל דְרָכָיו" וְכו' (תהלים קמה, יז). רַק שְׂאִי-
אֶפְשָׁר לְשַׁכַּל-אֲנוּשִׁי, לְהִבִּין דְרָכָיו וְהִנְהַגְתּוֹ
אֶת הָעוֹלָם בְּשׁוֹם אִפֹּן.

טז.

(שיחות-ה'ר"ן רטז)

לְהִתְרַחֵק מִחֻקֵּי הַתּוֹרָה וּלְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה
וְכו'. הַכֹּלָל: שֶׁכָּל הָאֲזָהָרוֹת שֶׁל
"מִשְׁלִי" לְהִתְרַחֵק מִ"אִשָּׁה זָרָה" - כּוֹנֵנוּ עַל
'חֻקֵּי הַתּוֹרָה חִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁנִּקְרָאת "אִשָּׁה זָרָה",
כִּנְגַד 'חֻקֵּי הַתּוֹרָה' שֶׁנִּקְרָאת "אִשָּׁת חַיִּל"
(מִשְׁלִי לֹא, י) וְכו'. וְעַל קֵטֵב מִשָּׁל זֶה סוֹבֵב רַב
סֵפֶר מִשְׁלִי וְכו'.

וְכָל-מָקוֹם שֶׁקּוֹרָא "כֶּסֶל וּפְתִי
הַמִּהְפָּכִים אֲרַחֹת יִשְׂרָאֵל" (מִשְׁלִי
ב), וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה - כָּל כּוֹנֵנוּ: עַל אֱלוֹ הַחֻקִּים
לְהִרְעֵ, שֶׁנִּקְרָאוּ "כֶּסֶלִים וּפְתָאִים" וְכו'.

וְאִי-אֶפְשָׁר לְהֵאָרִיךְ בָּזֶה - כִּי הֵם אוֹמְרִים
בְּהַפְּךָ מִמַּשֵּׁ, וּמִבִּיאִים רְאִיָּה
מִ"מִשְׁלִי" דִּיקָא, וּמִשְׁאָר 'כַּתְבֵּי-קִדְשֵׁי,
לְדַרְכֵיהֶם הָרַעִים.

כִּי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ בָּהּ 'סֵם חַיִּים' לְמִי
שֶׁזָּכָה, וְ"לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לּוֹ סֵם מוֹת",
כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יומא עב:), עַל פְּסוּק (דְּבָרִים ד,
מז): "אֲשֶׁר שָׁם מִשָּׁה", וּכְתִיב (הוֹשֵׁעַ יד, י): "כִּי
יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי ה', צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם,
וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם".

עַל-כֵּן לְהַמְתַּעֲקֵשׁ לִילֵךְ בְּדַרְכֵיהֶם הָרַעִים
- לֹא יוֹעִילוּ רַב הַדְּבָרִים. וּלְהַחֲפֹץ
בְּאֵמֶת - יִסְפִּיקוּ דְבָרֵינוּ אֵלָיו, לְחֻזֵּק נַפְשׁוֹ
וְדַעְתּוֹ, לְעֵמֵד כְּעֵמֹד בְּרָזֵל נִגְדָם, וּלְשַׁבֵּר
"מִתְלַעֲוֹת עוֹל" (איוב כט, יז). וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ
יִגְלֶה הָאֵמֶת בְּמַהְרָה, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

יז.

(חיי-מוהר"ן תקצו)

"אִישׁ בְּעַר לֹא יָדַע וּכְסִיל לֹא יִבִּין אֶת
זֹאת" (תהלים צב, ז). שְׂאִינֶם יוֹדְעִים
וּמִבִּינִים עֲנֵן זֶה הַכֶּסֶלִים וְהַבּוֹעֲרִים, מִה זֶה
עָשָׂה ה': "בְּפִרְחָ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ
כָּל פְּעֻלֵי אוֹן לְהַשְׁמִדֵם עַד־עַד" (שָׁם שָׁם, ח) -
לָמָּה לוֹ לְהַפְרִיחֵם וּלְהַשְׁמִידֵם עַד־עַד!?

אָבֵל בְּאֵמֶת: "יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי ה'" (הוֹשֵׁעַ יד, י),
"וְלֹא עוֹלָתָהּ בּוֹ" (תהלים שם, טז), רַק
שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת בְּשׁוֹם שֶׁכָּל אֲנוּשִׁי.

יח.

(ח"א יב, ב-ג)

אִם יִקְשֶׁה לָךְ: הֲלֹא תִּכְפֹּף כְּשִׁלּוֹמֵד
הַלְמָדוֹן, הַיְחַדּוּשׁ שֶׁל הַצְּדִיק, הֲיֵיחָ לּוֹ
לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, וְאִיךָ מֵנִיחַ הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-
פִּה' אֶת הַלְמָדוֹן לִילֵךְ בְּרַשְׁעֵתוֹ!?

תַּשׁוּבָה עַל זֶה: שֶׁבִּשְׁעָה שֶׁהִגִּיד הַצְּדִיק
הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּה' - הִגִּיד אוֹתָהּ
בְּבַחֲיִנוֹת (הוֹשֵׁעַ יד, י): "צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם,
וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם".

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית כט, יב): "כִּי אָחִי אָבִיָּה הוּא" -
"בְּרֵמָאוֹת" (רש"י; בְּרֵאשִׁית רַבָּה ע, ג),
בְּבַחֲיִנֵּת: "וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם". "וְכִי בָרַ-
רְבָקָה הוּא" - "הַפְּשָׁרָה" (שָׁם), בְּבַחֲיִנֵּת:
"צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם".

וְלֹא עוֹד: "וַתִּרְצֵן וַתִּגְדַּל לְאָבִיָּה" - הִינּוּ זֹאת
הַבַּחֲיָנָה שֶׁל "וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם",
כִּי לּוֹ בְּנִקָּל יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל (סוֹטָה כא:
על מִשְׁלֵי ח, יב): "אֲנִי חֻכְמָה שֶׁכִּנְתִּי עֲרֻמָּה" -
"כִּי כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, נִכְנָס בּוֹ
עֲרֻמִּיּוֹת".

וְזֶה: "וַתִּרְצֵן" - כְּאָדָם שֶׁרָץ בְּמַהֲרָה
וּבְנִקָּל. "וַתִּגְדַּל לְאָבִיָּה" - שֶׁהַתּוֹרָה

שום צד פְּשָׁרוֹת, וְחוֹשֵׁב: "שֶׁהוּא אֲחִיו בְּרַמָּאוֹת" - שְׁכָלוּ רַמָּאוֹת חֲסִידֵי שְׁלוֹם, וְאִינוּ רוֹצֵה לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, וְדוֹבֵר "עַל צְדִיק עָתֵק בְּגִיאָה וְבוֹז" (תהלים לא, יט).

יט.

(ח"א לא, בסוף)

"אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו מפיהו" (חגיגה טו: מועד-קטן יז.).
 כי אותיות התורה הם פועלים, כי הם החיות של כל דבר וכו'. אך האותיות בעצמן הם בגלם, ואין להם שום תנועה וחיות, ואין להם שום ציור.

ועל-כן יש להתורה שני פחות: "זכה נעשה לו סם-חיים" וכו' (יומא עב):
 - כי כל אחד לפי מה שהוא נכסף, כך הוא מציר ומפרש אותיות התורה, כי בהתורה כלול אחיזת טוב ורע, "וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם" (חושע יד, י).

היגו: כל אחד לפי הפסופין שלו, שמהם נעשים נפשות, על-ידייזה עושה נקדות' לאותיות התורה, ונצטירו האותיות, ונתפרשו לטוב, או להפך חסידים שלום. ולפי מה שנצטירין, כך הם פועלים בעולם.

ועל-כן 'אותיות התורה' מבקשים להצטיר מפי צדיק שמדבר הפסופין דקדשה' שלו, שעל-ידייזה מקבלין האותיות, 'נקדות' - ונצטירין לטוב.

וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - כי הרב צריך גם כן שיהיה לו שני פחות שיש להתורה: "סם-חיים וסם" וכו' - באופן שיהיה אפשר להמתקרב אליו, לקבל פרצונו - "צדיקים ילכו, ופושעים יפשלו".

היא מגדת לה' למדן' ערמימיות'. - וזהו: "ותרץ ותגד לאביה" - שה' ערמימיות' בא בנקל ובמהירות יותר לאדם. פי ה'קדשה' צריך סיוע מלעלא, כמו שאמרו (שבת קד. עבודה-זרה נה.): "הבא לטהר מסייעין לו". אבל ה' ערמימיות', 'פותחין' - [הבא לטמא] "יש לו פתחים הרבה" (שם), ובא לו בנקל.

ואם יקשה לך: אם התנא היה צדיק גמור - איך בא זה הדבר, שאומר תורתו שייכול לסבל שני משמעות: 'משמעות טוב', דהינו: "צדיקים ילכו בם", ומשמעות להפוך, דהינו: "ופושעים יפשלו בם"!

אבל דע: שה'תנא' היה צדיק גמור, ותורתו זכה מבלי פסלת, ומה שגראה בה משמעות ערמומיות, זה: כי כל העולם מקבלים פרנסתם משמאלה, כמו שכתוב (משלי ג, טז): "משמאלה עשר וכבוד". בשביל-זה נפל התנא בשעת אמירת תורתו, לאיזה שגיאה ודקה בחוטי-השערה, לבחינת שמאלה' - כדי שעל-ידייזה, יקבל שפע ופרנסתו לעולם, ולהמשיך להם עשר וכבוד, כמו שכתוב: "משמאלה עשר וכבוד".

אבל מצד התנא, אין נפתל ועקש.

ועל-זה צריך הלמדן לידע קדם למודו: "שבשעה שיושב ללמד, הצדיק שבגן-עדן צית לקלה" (שיר-השירים ח, יג; זהר לך-לך עב). ועל-ידי למודו, מתדבק רוח התנא ברוחו. ויתישב בדבר עם רוח התנא: איך לחזור בתשובה, לחדש ימיו שעברו בחשה, בבחינת (תהלים קג, ה): "תתחדש כנשר נעורכי".

אבל 'תלמיד-חכם שד יהודי' - אינו רואה כל אלה, וחושב ואומר: שגם ה'תנא' לא אמר תורתו אלא ב'ערמימיות', ואין בה

כֵּן בְּהִכָּרַח שִׁימָצָא בְּהַצְדִּיק אֶת שְׁלוֹ, שִׁימָצָא
דָּבָר שִׁיקָצֵץ בְּנִטְיֵעוֹת עַל־יָדוֹ - וְעַל זֶה
נֶאֱמָר: "וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם" - כִּי הָרַב
בְּהִכָּרַח שִׁיְהִיָּה לוֹ שְׁנֵי הַפְּחוֹת אֵלּוּ, כַּנֵּל.

נ.

(ח"א קט)

"יֵשׁ הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יֵשׁ
צַדִּיקִים שִׁמְגִיעַ אֲלֵיהֶם כַּמַּעֲשֶׂה"
וְכוּ' (קִהְלֶת ח, יד). פְּרוּשׁ: 'הַבֵּל פֹּה' הַיּוֹצֵא
מִהַגְרוֹן, מִגְנוּחַי דְקִנְנָה, כֹּל אֶחָד לְפִי עֵרְבוּ -
"צַדִּיקִים יִלְכוּ, וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ" (הוֹשֵׁעַ יד, י)
- יֵשׁ רָשָׁע כֹּל יָמָיו, וּמִתְאַנֵּחַ וְנָה עַל הָעֵבֶר.
וְיֵשׁ חֲסִידֵי שְׁלוֹם צַדִּיק מַעְקָרוֹ, וְתוֹהָא עַל
הָרֵאשׁוֹנוֹת, וְנָה וּמִתְאַנֵּחַ גַּם־כֵּן.

וְהִנֵּה יֵשׁ שְׁנֵי חֲבָלִים: 'חֲבֵל דְקִדְשָׁה',
וּכְנֻגְדוֹ 'דְטִמְאָה'. וְהַבְּחִירָה חֲפְשִׁית -
מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ, מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ בְּחֲבֵל
דְקִדְשָׁה, וְלַחֲפֹךְ חֲסִידֵי שְׁלוֹם מִי שֶׁמְטַמֵּא
עֲצָמוֹ, מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ בְּחֲבֵל דְטִמְאָה וְכוּ'.

נא.

(ח"א קנט)

כַּשֶּׁהָאָדָם לֹזְמָד, יוֹצְאִים הַבָּלִים וְאָדָם
מִפְּיוֹ. וְאִפְלוּ אִם לְפַעְמִים אֵינוֹ
מוֹצֵא דְבוֹר מִפְּיוֹ, עַל־כֵּל־זֶה בְּשַׁעָה שִׁיּוֹשֵׁב
עַל הַסֵּפֶר וּמַעֲיֵן, יוֹצְאִים הַבָּלִים וְאָדָם
מִפְּנוֹ. וְיֵשׁ בָּהֶם חֲמִימוֹת וְלַחוֹת, בְּחִינַת 'אֵשׁ
וּמִים'.

וּכְשֵׁאִינָם יְכוּלִים לַעֲלוֹת אֶל הַמָּקוֹם
הַצְּרִיף לָהֶם, כְּשֵׁאִין לְמוֹדוֹ
עוֹלָה לַהֲשִׁיבָנָה - אֲזִי בְּלִילָה מִפָּה עֲלִיהֶם
הַ"גְּרִדְיָנִי גִימוֹסִין שִׁיּוֹצְאִין בְּלִילָה" (זֶהר מִקָּץ
רנ), וְנִתְפָּזְרִים בְּאֹוִיר, וּבְנֵי אָדָם שׁוֹאֲבִין
מִהָאֹוִיר, וְאֲזִי שׁוֹאֵב כֹּל אֶחָד מִפְּחוֹת הַתּוֹרוֹת
הָאֵלּוּ שֶׁנִּתְפָּזְרוּ בְּאֹוִיר.

אִם הוּא מִשְׁתוֹקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ -
יֻכַּל לְקַבֵּל מִהָרַב דְרָךְ יִשְׂרָה לְעִבְד
אֶת הַשֵּׁם. וְאִם לָאוּ, "וְיִטִּינָא יֵשׁ בְּלָבוֹ" (חֲגִיגָה
שם) - יֻכַּל גַּם־כֵּן לְמָצָא בְּהָרַב, דָּבָר שִׁיקָצֵץ
בְּנִטְיֵעוֹת, וְיִכְפֹּר בְּכָל חֲסִידֵי שְׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת (חֲגִיגָה יד): "אֲרַבְּעָה שְׁנִכְנְסוּ
לְפָרְדֵם - רַבִּי עֲקִיבָא נִכְנַס בְּשְׁלוֹם
וְיָצָא בְּשְׁלוֹם, בֶּן עֲזַי הִצִּיץ וְנִפְגַּע, בֶּן זֹמָא
הִצִּיץ וְמָת, אַחַר קִצְץ בְּנִטְיֵעוֹת".

וְאֵלּוּ הָ'אַרְבַּע בְּחִינּוֹת' - נִמְצְאִים בְּכָל בְּנֵי־
אָדָם הָרוֹצִים לְכַנֵּס לְעִבּוּדַת־הַשֵּׁם,
וְלַהֲתַקְרַב לְהַצְדִּיק וְהָרַב שֶׁבְדוֹר.

כִּי יֵשׁ מִי שֶׁנִּכְנַס וְנִתְקַרַב לְהַצְדִּיק -
וּמְקַבֵּל מִפְּנֵי דְרָךְ יִשְׂרָה לְעִבּוּדַת־הַשֵּׁם,
לְפִי מִדְרָגְתוֹ וְעֵרְבוֹ, וְהוּא בְּחִינַת צַדִּיק,
בְּחִינַת "רַבִּי עֲקִיבָא שְׁנִכְנַס בְּשְׁלוֹם וְיָצָא
בְּשְׁלוֹם".

וְיֵשׁ מִי שֶׁהוּא בְּחִינַת "הִצִּיץ וְמָת, הִצִּיץ
וְנִפְגַּע" - הֵינּוּ: שֶׁנִּתְלַהֵב לָבוֹ מְאֹד
מִגְדֵּל הָאוֹר וְהַהֲתַלְהָבוֹת שֶׁהָאִיר בּוֹ הַצְדִּיק
בִּיתֵר שְׂאת לְמַעַלָּה מִמִּדְרָגְתוֹ - וְעַל־יְדֵי־זֶה
יֻכַּל לָמוֹת.

וְיֵשׁ מִי שִׁיּוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ - מִחֲמַת שְׁעוֹלָה
לְמַעַלָּה מִמִּדְרָגְתוֹ, וְהוּא בְּחִינַת
"הִצִּיץ וְנִפְגַּע".

אֲךָ עַל־כֵּל־פְּנִים - אִפְלוּ "הִצִּיץ וְמָת הִצִּיץ
וְנִפְגַּע", שְׁנִיָּהם הֵם בְּחִינַת 'צַדִּיק',
וְעֲלִיהֶם גַּם־כֵּן נֶאֱמָר: "צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם" -
רַק שְׁלֹא נִכְנְסוּ וְיָצְאוּ בְּשְׁלוֹם כְּמוֹ רַבִּי
עֲקִיבָא'.

וְיֵשׁ מִי שֶׁמִּתְקַרַב לְהַצְדִּיק - וּמְקַצֵּץ
בְּנִטְיֵעוֹת וְכוּפֵר בְּכִלְיָהֶם וְשְׁלוֹם, וְהוּא
נִקְרָא 'רָשָׁע', בְּחִינַת 'אַחַר'. וְזֶה בְּוֹדָאֵי
"טִינָא הִיְתָה בְּלָבוֹ" (שם טו): עַל 'אַחַר'. וְעַל־

לְבַזוֹת וּלְחֶרֶף הָעוֹלָם, עַל־יְדֵי שֶׁהֵם יוֹדְעִים
מְזָה, וְהָעוֹלָם הֵם רִיקִים וְחֹסְרִים מְזָה.

נג.

(ח"ב צא)

הַצְּדִיקִים־הָאֱמִתִּיִּים מְדַבְּרִים לְפַעֲמִים
עִם רְשָׁעִים,
וּמְסַפְּרִים עִמָּהֶם מַעֲסָקֵי מַלְחָמוֹת, וּכְיוֹצֵא
בְּזֶה מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם. אֵךְ הוּא מַלְבִּישׁ בְּזֶה
הָאֹר הַגָּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי הוּא מַלְבִּישׁ
אוֹר־הַתּוֹרָה בְּלְבוּשֵׁים שׁוֹנִים זֶה מְזָה, עַד
שֶׁמַּלְבִּישׁוּ בְּדַבְּרִים הַלְלוּ, וְהָאוֹר־הַתּוֹרָה
מִתְלַבֵּשׁ בְּצִרוּפִים אַחֲרֵים.

כִּי אִם הָיָה הַצְּדִיק מְדַבֵּר תַּכְפֹּף תּוֹרָה
בְּפְרוּשׁ עִם הָרָשָׁע - הָיָה יָכוֹל לְהַתְּפַקֵּר
יֹתֵר, וְהָיָה נֶעֱשֶׂה רָשָׁע יוֹתֵר - "כִּי
צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם, וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם" (הוֹשֵׁעַ
י"ד, י'), כִּי "זָכָה, נֶעֱשֶׂה לוֹ סֵם חַיִּים. לֹא זָכָה,
נֶעֱשֶׂה לוֹ סֵם־מָוֶת" (יוֹמָא עב:).

וְעַל־כֵּן אִם הָיוּ מְגַלִּין לוֹ תּוֹרָה כְּמוֹת
שְׁהִיא, הָיָה מִתְּפַקֵּר יוֹתֵר, כִּי הָיָה
נֶעֱשֶׂה אֶצְלוֹ סֵם־מָוֶת חֲסוּשָׁלוֹם,
כִּי הוּא רְחוּק מִן הַתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין
לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַתּוֹרָה בְּצִרוּפִים אַחֲרֵים.

וְכֵן בְּאֵמַת טַל בְּגִשְׁמִיּוֹת יֵשׁ בוֹ גַם כֵּן שְׁנֵי
כַחוֹת - טוֹב וְרַע, לְהַמִּית וּלְהַחִיּוֹת,
וְנֶעֱשֶׂה גַם כֵּן מִהָאֲדִים הָעוֹלָיִם מִן הָאָרֶץ
וְכו'.

וְלִפִּי מַהוּת הָאָדָם שֶׁמִּגִּיעַ לוֹ מִהַתּוֹרָה
הַזֹּאת, כֵּן נֶעֱשֶׂה מִמֶּנָּה וְכו' - 'ט"ל
תּוֹרָה, אוֹ לְהַפִּיךְ 'ל"ט מְלֹאכּוֹת' וְכו'.

"וְצְדִיקִים יִלְכוּ בָּם" וְכו' (הוֹשֵׁעַ ד, י').

נב.

(ח"א קעא)

עַל־יְדֵי שְׁנַת־עוֹרֵר שֶׁכָּל חֲדָשׁ בְּעִבּוֹדֵת־
הַשָּׁם, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה נוֹדֵעַ עַד
עַתָּה, עַל־יְדֵי־זֶה: "רַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפְרַיִם
יִקְיִצּוּ" (דְּנִיאל יב, ב).

אֵךְ: "אֱלֹהֵי לְחַיֵּי עוֹלָם, וְאֱלֹהֵי לְחַרְפוֹת
וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם" (שם). כִּי "צְדִיקִים
יִלְכוּ בָּם" (הוֹשֵׁעַ י"ד, י) - שְׁעוֹבְדִין עִם זֶה הַשֶּׁכֶּל
אֶת הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ. "וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם" -
שְׁאִינָם עוֹבְדִין בְּזֶה אֶת הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ, רַק
שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הֵם מְבַזִּין וּמְחַרְפִּין אֶת הָעוֹלָם,
עַל שֶׁהֵם יוֹדְעִין מְזָה הַשֶּׁכֶּל הַחֲדָשׁ, וְהָעוֹלָם
אִינָם יוֹדְעִין מְזָה.

וְכֵמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי: "לְחַרְפוֹת וּלְדָרְאוֹן
עוֹלָם" - הֵינּוּ: לְחַרְפֵּי וּלְבַזוֹת הָעוֹלָם,
כִּי אִינָם מְשַׁתְּמָשִׁין עִם זֶה הַשֶּׁכֶּל הַחֲדָשׁ, רַק

יום הכפורים

"התלמיד-חכם גדול מפתח-גדול, כמו שפתוב: 'יקרה היא מפנינים'" (משלי ג, טו - הוריות יג.)

א.

(ח"א יג, ה)

כפיא שבבחינת נפש, הוא נפש החכם שנתפסה, בבחינת (משלי ג, טו): "יקרה היא מפנינים", כמו שדרשו רז"ל (סוטה ד: הוריות יג): "מפתח גדול שנכנס לפני ולפנים" - כי מחמת שנפש החכם הוא יקר, הוא נתפסה לפני ולפנים, וכל הנפשות נעשין לבושין אצלה.

"ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" (ירמיה נב, ב) "זדונות נעשין זביות" (יומא פו:)

ב.

(ח"א כב, יא)

לעלות מדרגא לדרגא, צריך 'ירידה' תהלה, שהיא המכשול.

וזה (ירמיה נ, ט): "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" - כי לעתיד יהיה כלו תשובה, ועלידי ה'תשובה' "זדונות נעשין זביות" (יומא פו:), ויהיה נעשה מעברות ישראל תורה.

ועל-כן יבקשו אז העונות, כי יבקשו ויחפשו אז אחר עונות ישראל, איך לוקחין עוד איזה עון כדי לעשות ממונו תורה.

וזהו: "ואיננו" - כי יהיו כל העונות נכללין ב'אין', הינו: ב'אין-סוף', ששם העונות נתהפכין לזביות על-ידי התשובה, שזהו בחינות 'ירידה תכלית העליה'.

וזה (הושע יד, ב): "שובה ישראל וכו', כי כשלת בעונך" - הינו: על-ידי ה'תשובה', יהיה נעשה מה'עברות' - בחינת 'מכשלה', שהוא ה'תורה', בחינת (ישעיה ג, ד): "והמכשלה הזאת תחת ירך", "אלו דברי-תורה, שאין אדם עומד עליהם אלא אם כן נכשל בהם" (שבת קכ. חגיגה יד. גיטין מג.).

ג.

(שיחות-הר"ן ג)

הפליג מאד בגדל מעלת התשובה. ואפלו כשנזופלים מאד חסו-שלום, וכל אחד נפל למקום שנפל רחמנא-לצלך - אף-על-פי-כן אסור ליאש עצמו.

כי תשובה גבוה למעלה מן התורה, על-כן אין שום יאוש בעולם! - כי אם יזפה, יהיו נעשין מעוונותיו ענין אחר לגמרי, וכמו שאמר חז"ל (יומא פו:): "שנתהפכין העוונות לזביות". ויש בענין זה סתרי נסתרות.

רק הכלל: שמכל הנפילות והירידות שבעולם רחמנא-לצלך, יכולים לחזר אליו יתברך בנקל, כי "לגדלתו אין חקר" (תהלים קמה, ג). והעקר שהכל תלוי בו: שלא יהיה מיאש עצמו מלצעק אל השם, ולהתחנן ולהתפלל אליו יתברך תמיד.

ד.

(ח"ב פג)

"זדונות נעשין פזביות" (יומא פז:) - שעל-
ידי ה'בושה' ו'שפיכות דמים' -
השכינה מכסה דמהון באהבה, ונתהפכין
ה'זדונות' ל'זביות', ונתעלו הנשמות
הנפולות, שהן בחינת 'פשעים' - כי נתעלון
ונתהפכין ל'זביות' על-ידי 'כפוי דם
באהבה'.

ה'לשון של זהורית' מלבין עוונותיהן (יומא פ"ו מ"ח)
"אם יאדימו כתולע בצמר יהיו" (ישעיה א, יח)

ה.

(ח"א נט, ד"ה בפסוק)

על-שם זה נקרא ברית: "זהר הרקיע"
(דניאל יב, ג; תקוני-זהר א). כי קדם
התקון' - אזי ה'רקיע' הוא בבחינת (איוב כ,
כז): "יגלו שמים עונו". ו'אחר התקון' - אזי
'מזהיר' ומטהר את ה'רקיע', בבחינת (שבת
פ"ט מ"ג; יומא פ"ו מ"ח): "לשון של זהורית"
שהוא מלבין עוונותיהן של שם"ה לאוין,
בבחינת (ישעיה א, יח): "אם יאדימו כתולע
בצמר יהיו", ומשפיע לבנונית בהדמים של
שם"ה גידין, בבחינת (קהלת ט, ח): "בכל עת
יהיו בגדיה לבנים".

ועל-כן על-ידי 'שבעה גלדי עינא' (תקוני-
זהר יג; קכח), מתקנין בחינת (שופטים
טז, יט): "שבע מחלפות ראשו", שהם
ה'שערות', בבחינת (דניאל ז, ט): "ושער ראשה
כעמר נקי", בבחינת "לשון של זהורית",
שהוא מלבין האדמימות של השם"ה גידין,
בבחינת: "אם יאדימו כתולע בצמר יהיו".

וזה בחינת (תהלים קיח, ה): "מן המצר
קראתי יְהוָה", אותיות 'צמ"ר' (טעמי-
המצות להאריז"ל, פרשת קדושים).

"ויאמר ה' סלחתי פדברך" (במדבר יד, כ)

ו.

(ח"א קעז)

"ויאמר יי' סלחתי פדברך" (במדבר יד, כ)
- ראשי-תבות: 'פוס"י'.

"פדברך" - 'דב"ר' - ראשי-תבות:
"ד'שנת בשמן ראשי" (תהלים
כג, ה).

כי יש צדיקים אמתיים, שיש להם כח
כפשוטין יין לפעמים, למחל עוונות
על-ידי-זה. פי אמרו רז"ל (יומא עז:): "יין, זכה
נעשה ראש". וכשנעשה ראש' שהוא
בחינת 'מחין', על-ידי-זה הוא יכול לכפר
עוונות, כמו שכתוב (משלי טז, יד): "ואיש חכם
יכפרנה".

וזהו: "ויאמר ה' סלחתי פדברך" - כי
"דב"ר" הוא ראשי-תבות: "ד'שנת
בשמן ראשי", שהיא בחינת 'שלמות
המחין', בחינת (שמות ל, כה): "שמן משחת
קדש", בחינת (תהלים קלג, ב): "בשמן הטוב
על הראש".

וזה: "ויאמר יי' סלחתי פדברך" - שהוא
ראשי-תבות: 'פוס"י' פנ"ל.

וזהו: "סלחתי פדברך" - שהסליחה
כד'ב'ר' דיקא. כפי בחינת "ד'שנת
בשמן ראשי" שאתה זוכה, הינו: כפי
ה'מחין' שזוכה הצדיק-האמת על-ידי
שתיית היין, כמו כן זוכה ל'סליחות

עוונות'. פי עקר ה'סליחה' - על-ידי
החכמה והמחין הקדושים שמקבל,
בבחינת: "ואיש חכם יכפרנה" וכו'.

[לקוטי-הלכות, יום-הכפורים א, א: וכן שמעתי
סגנון פרוש זה בענין אחר, על-פי "סלחתי בדברך": "כפי
הדבור בן הסליחה" - מפי רבנו ז"ל (אולי הכונה לתורה קעו
הנ"ל)].

ז.

(ח"ב סו)

כְּשֶׁנִּתְרַצָּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים וְאָמַר:

"סִלַּחְתִּי בְּדַבְּרְךָ" (במדבר יד, כ), אֲזִי כַּבִּיכּוּל
נִגְדֵל "שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ" (ירושלמי
תענית פ"ב). וְאַחַר הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁנַּעֲשֶׂה
בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִגְדֵל שֵׁם ה'.

וְעַל-כֵּן נֶצְטוּוּ תַּכְּה 'אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים'
עַל 'שַׁבַּת' כַּנ"ל, כִּי "שַׁבַּת שְׁמָא
דְּקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (זהר יתרו פח:).

[לקוטי-עצות, מועדי ה' יום-כפור ד: על-ידי
שביום-כפור נתרצה השם-יתברך לישראל וסולח
להם עונותיהם, על-ידי-זזה ממילא הם נצולים מכל
הענשים ומכל הגזרות, שעל-ידי-זזה עקר הגדלת שמו
יתברך].

"בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, תַּעֲנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם"
(ויקרא כג, כט; טז, כט)

"וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם, זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים"
(תהלים קלט, טז; תנא-דבי-אליהו רבה פ"א)
"אַחַת בְּשָׁנָה" (שמות ל, י; ויקרא טז, לד)

ח.

(ח"א קעט)

כַּנְגֵד כָּל מִינֵי מַחְלָקָת, בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְהַתְּפַלֵּל אוֹ
לַעֲשׂוֹת בַּעֲבוּדַת-הַשֵּׁם - צְרִיךְ 'תַּעֲנִית'.

כִּי בַחֲנִינַת ה'מחלקת' - הוא רצון אחר,
שְׁעוֹמְדִים עָלָיו לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ - וְסַגְּלַת
ה'תענית' אֵיחָא בְּזִהַר (אחרי סח: על ויקרא כג, כט;
טז, כט): "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, תַּעֲנוּ אֶת
נַפְשֵׁיכֶם" - "שְׁמַעְלַת הַתַּעֲנִית, לֹא כִנְעָא
לְבָא לְאֲדַבְּקָא רְעוּתָא דְלְבָא לְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-
הוּא" - שְׁעַל-יְדֵי ה'תענית', נִכְנַע וְנַחֲלֵשׁ
הַלֵּב, וְנִתְבַּטֵּל כָּל הַרְצוֹנוֹת הָאֲחֵרִים שְׁלוֹ,
מִפְּנֵי רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטֵּל ה'מחלקת,
שֶׁהוּא בַחֲנִינַת "רְצוֹנוֹת אֲחֵרִים
שְׁלֹא כְרְצוֹנוֹ" (עי' אבות פ"ב מ"ד).

"וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם" (תהלים קלט, טז), "זֶה יוֹם
הַכַּפּוּרִים" (תנא-דבי-אליהו רבה פ"א),
שֶׁהוּא תַעֲנִית שְׁמַחִיָּה כָּל הַיָּמִים. כִּי 'יוֹם-
הַכַּפּוּרִים' הוּא כְּלֻמָּה כָּל הַיָּמִים, וְעָלָיו
נֶאֱמַר: "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, תַּעֲנוּ אֶת
נַפְשֵׁיכֶם" - הֵינּוּ הַרְצוֹנוֹת כַּנ"ל - כִּי 'נַפְשׁ'
הוּא בַחֲנִינַת רְצוֹן'.

וְזֶה: "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה" - עַל-יְדֵי פְּנִימִיּוֹת
הַעֲצָמִיּוֹת שֶׁל הַיּוֹם שֶׁהוּא כְּלוּל
מִכָּל הַיָּמִים - "תַּעֲנוּ".

וְעַל-יְדֵי ה'תענית' - נִבְנְה קוֹמַת וְחַיּוֹת
ה'שְׁמַחָה'. כִּי מַעֲלַת ה'תענית':
שְׁמַעוּרָר וּמַחִיָּה מֵתִים - הֵינּוּ: הַיָּמִים
שֶׁעָבְרוּ בַחֲשֵׁךְ, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם חַיּוֹת וְכוּ'. כִּי
כָּל יוֹם הוּא בְּרִיאָה, וַיֵּשׁ לוֹ חַיּוֹת עֲצָמוֹ מְלֻבֵּד
הַשֶּׁפַע, וְהוּא מוֹצֵץ גַּם חַיּוֹתוֹ הַעֲצָמִי שֶׁל
הַיּוֹם, עַד שֶׁנִּשְׁאַרוּ הַיָּמִים הַלְלוּ פְּגָרִים מֵתִים
וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי ה'תענית', הוּא מַעוֹרָר וּמַחִיָּה
הַיָּמִים הַלְלוּ וְכוּ' (עי' בפנים ובח"א סב).

[לקוטי-עצות, מועדי ה' יום-כפור א: 'יום-כפור'
הוּא כְּלֻמָּה כָּל הַיָּמִים, וְהוּא מַחִיָּה כָּל הַיָּמִים, וְהוּא
מִכְּנִיעַ הַלֵּב לְדַבֵּק כָּל הַרְצוֹנוֹת לַהֲשֵׁם-יִתְבָּרַךְ לְבַד. וְעַל-

הִיָּה מְכַפֵּר עַל עֲבֹרוֹת שֶׁל לַיְלָה, וְתָמִיד שֶׁל
בֵּין-הָעֲרָבִים הִיָּה מְכַפֵּר עַל עֲבֹרוֹת שֶׁל יוֹם”
(רש"י ישעיה א, כא).

כִּי יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, לְפִי גְדֹל רוּחָנִיּוֹתָם
וְדַקּוּתָם, אֵין יְכוּלִין לְשֹׂא עֲלֵיהֶם
הַמָּשָׂא שֶׁל עוֹן אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד. עַל-כֵּן אָנוּ
צָרִיכִין הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁיְכַפֵּר עֲלֵינוּ בְּכָל
יוֹם.

וּמַעַת אֲשֶׁר חָרַב בֵּית-מִקְדָּשֵׁנוּ - אֵין אָנוּ
יְכוּלִים לְנַקּוֹת עֲצָמֵנוּ מִן הָעוֹנוֹת,
כִּי אֵין מִי שֶׁיְכַפֵּר בְּעַדְנוּ.

וּמִשֶּׁה־רַבֵּנוּ עָלֵיו־הַשָּׁלוֹם שֶׁיַּדַּע כָּל זֹאת
- עַל-כֵּן מָסַר נַפְשׁוֹ עַל

יִשְׂרָאֵל, וּבִקֵּשׁ (בַּמִּדְבָּר שָׁם): "סֶלַח נָא לְעוֹן
הָעָם הַזֶּה" וְכוּ' - כִּי יָדַע: שֶׁבְּזֶה הַחֲטָא, תְּלוּי
חֲרַבְיַת-הַבַּיִת.

וּבְשִׁזְכָּה לַפְּעַל בִּקְשָׁתוֹ - מָזָה נַעֲשֶׂה
בַּחֲיִנַת 'חֲנֻפַת-הַבַּיִת', בַּחֲיִנַת
'חֲנֻכָּה' - הַפֶּה 'חֲרַבְיַת-הַבַּיִת'.

וְכֵן כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶּׁזֹּכָה לַפְּעַל בִּקְשָׁת
"סֶלַח נָא" בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים, שֶׁעַל-יַדֵּי
זֶה נִתְתַּקֵּן פָּגַם 'חֲרַבְיַת-הַבַּיִת' - כְּמוֹ-כֵן
נַעֲשֶׂה בַּחֲיִנַת 'חֲנֻפַת-הַבַּיִת', בַּחֲיִנַת 'חֲנֻכָּה'.

[לְקוּטֵי-הַלְכוּת, רֵאש־חֲדָשׁ ז, יא: עַקֵּר הַמִּשְׁכַּת הַנֶּס
וְהַיְשׁוּעָה שֶׁל חֲנֻכָּה בְּכָל דּוֹר, הוּא עַל-יַדֵּי קִדְשַׁת רֵאש־
הַשָּׁנָה וְיוֹם-כְּפוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אֲדָמוֹר ז"ל. הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי
הַכְּשָׁרִים הַשְּׂבִיִּים בְּתִשְׁבּוּבָה עַל 'פָּגַם אֲמוּנַת-הַכְּמִים' -
שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה נִתְרַבֵּין סְפָרִים קְדוּשִׁים חֲרַבָה, שֶׁזֶה הַתַּקּוּן
נַעֲשֶׂה בְּרֵאש־הַשָּׁנָה וְנִגְמַר בְּיוֹם-כְּפוּר (עֵין בְּפִנִּים)].

[לְקוּטֵי-הַלְכוּת, חֲנֻכָּה ג, ג: שְׁמַעְתִּי: שֶׁשְּׂמוֹנֵת יָמֵי
חֲנֻכָּה, הֵם כְּנֻגַד שְׁמוֹנֵה הַזֹּאוֹת שֶׁל הַכְּהֵן-גְּדוֹל בְּיוֹם-
הַכְּפוּרִים].

[עֲלִים-לְתַרוּפָה, עָרַב יוֹם-כְּפוּר תַּקְצ"ג: מְלַךְ מוֹחֵל
וְסוֹלֵחַ, יִזְכְּנוּ לַפְּעַל בִּקְשָׁת "סֶלַח נָא", בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים
הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, עַד שֶׁנִּזְכָּה

יְדִיזָה נִתְבַּטַּל כָּל מִינֵי 'מַחְלֻקוֹת' בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת,
וְנַעֲשֶׂה 'שָׁלוֹם', וְעַל-יַדֵּי זֶה נִמְשָׁךְ שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה].

"וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר יִחַתְמוּן" (מוֹסֵף לְיָמִים-נּוֹרָאִים)

ט.

(ח"ב ה, יד)

בְּיוֹם-כְּפוּר' הוּא גָּמַר תַּקּוּן הַ'חוֹתֵם
דְּקִדְשָׁה', בְּבַחֲיִנַת (מוֹסֵף
לְיָמִים-נּוֹרָאִים): "וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר יִחַתְמוּן" -
שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת 'תַּקּוּן הַבְּרִית', תַּקּוּן
'הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחֲיִין', בַּחֲיִנַת 'תְּפִלִּין' - הַפֶּה
'חוֹתֵם דְּסִטְרָא-אֲחָרָא'.

שֶׁבְּ'עֲשֶׂר-תְּיָמֵי-תְּשׁוּבָה' נַעֲשֶׂה בַּחֲיִנַת
'תַּקּוּן
הַתְּפִלִּין', וּבְיוֹם-הַכְּפוּרִים' אֵז הוּא גָּמַר
תַּקּוּנָם - כִּי אֵז נִגְמַר גָּמַר תַּקּוּן 'חוֹתֵם
דְּקִדְשָׁה'.

"סֶלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה" (בַּמִּדְבָּר יד, יט)

י.

(ח"ב ז, יא)

כְּפִי הַ'סֶלַח נָא' שֶׁפּוֹעֵלִין בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים,
שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה נִתְתַּקֵּן פָּגַם 'חֲרַבְיַת-
הַבַּיִת' - כֵּן זֹכִינ׳ לְקִדְשַׁת חֲנֻכָּה, בַּחֲיִנַת
'חֲנֻכַּת הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ'.

כִּי מִשֶּׁה־רַבֵּנוּ בִּקֵּשׁ (בַּמִּדְבָּר יד, יט): "סֶלַח
נָא" - "עַל חֲטָא הַמִּרְגְּלִים שֶׁגָּרְמוּ חֲרַבְיַת
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ" (תַּעֲנִית כַּט. סוּטָה לַה. סִנְהֶדְרִין קד:).

וּבְזִמְן שֶׁבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם - הָיִינוּ
נִקְיִים מִעוֹנוֹת, כִּי "תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר

ל'חנכה' טוב, ל'חנכת הבית-המקדש' שיבנה במהרה
בימינו.

ולעת-עתה נזכה לחנף ה"בית המקדש מעט" (יחזקאל יא.
טז) שאנו עוסקין בבנינו, שנזכה שיגמר בשנה הזאת
לטובה בשלמות, ולהתפלל בו בראש-השנה הקדוש
הסמוך מאד מאד הבא עלינו.

כי השנה פורחת מאד, ובקרוב יגיע ראש-השנה של שנה
הבאה לטובה. מי יתן שנזכה בשנה הזאת להמשיך עלינו
קדשת ראש-השנה העבר והבא, ונזכה לשפך לבנו כמים
נוכח פני השם בכל יום, בפרט ביום הגדול והנורא הזה
הוא יום-הכפורים הקדוש הזה הבא עלינו לטובה, ונזכה
לחתימה טובה לנצח.

מכתבך קבלתי בתחלת הלילה הזאת, ובודאי לא עלה על
דעתי לכתב לך עתה דברים אלה. אך מאת ה' היתה,
שנוסע מוסר כתב זה עתה בעת חפזון כזה, אשר מלאכים
יחפזון וכו', ומחמת הטורדא עתה לא רציתי לכתב, אך
נזכרתי אולי זה שיך לקבלת יום-הכפורים הקדוש הבא
עלינו לטובה.

ועתה אני רואה זאת בעיני, כי הזמין לי השם-יתברך
להזכירך מענין בקשת "סלח נא" כדי לזכות ל'חנכה,
ובודאי כדאי וכדאי לכתב עתה דבר נפלא ונורא כזה,
שזכינו בחסדיו הנפלאים שנתגלה בימינו סוד כמוס
ונעלם ונסתר כזה, שכמה וכמה עולמות קדושים עליונים
לא ידעו מזה, ובימינו בימינו נתגלה סוד חדוש כזה.

ומלבד נעימות קדשת התגלות חדש כזה, הוא נצרך לנו
מאד מאד לכל אחד ואחד, בפרט עתה בעת הזאת בערב
יום-הכפורים, שאנו צריכים לזכר זאת היטב, לבקש
מהשם-יתברך הרבה הרבה "סלח נא" וכו', עד שנזכה
ל'חנכה' טוב, להמשיך עלינו 'הארת בן ותלמיד', שנזכה
כל אחד לידיע בכל מקום שהוא, בכל מקום שהוא, בכל
עת ורגע, כי השם אתו ועמו וקרוב אליו מאד מאד, כי
"מלא כל הארץ כבודו" (ישעיהו ג, א).

יותר מזה תעין או תזכר מעצמך מה שכתוב שם, ואם יש
לך פנאי, טוב שתאמר סמוך ליום-הכפורים, או ביום-
הכפורים בעצמו, התפלה של התורה הנוראה הזאת וכו'.

ואי-אפשר להאריך עתה בזה, ועוד חזון למועד אם-ירצה-
השם לאחר יום-הכפורים הבא עלינו לטובה. והכל כדאי
לסרח בערב יום-כפור, כדי שיצמח מזה לכתב לך עתה
מענין ה"סלח נא" וכו' הנ"ל, ואם נכפל ונאמר אשרינו וכו'
אלפים ורבירבבות פעמים על-זה לבד, לא יספיק.

ועלים-לתרופה, ד' ויצא תקצ"ו: וימי חנכה
ממשמשין ובאין, ובודאי נעשה בכל שנה ושנה ענין
'חנכת-הבית' שגלה אדוננו מורנו ורבינו ז"ל: "שכפי הסלח
נא של יום-הכפורים" וכו' - כי הלא סוף כל סוף, בודאי
יבנה בית-המקדש במהרה בימינו, וכל בנינו יהיה על-ידי
בחינת הנ"ל, וכל שנה ושנה נבנה מעט מעט, עד שיהיה
נשלם מהרה.

ועל-כן בכל שנה ושנה, צריך שיהיה לכל אחד מישראל
חלק ב'חנכת-הבית', וזה זוכה כפי ה"סלח נא" של יום-
כפור. וגם עתה עדין צריכין להתפלל: "שיתקבל הסלח
נא של יום-כפור" - כי בכל יום צריכין לשוב להשם-
יתברך, שזהו בחינת 'קדשת יום-כפור' שממשיכין בכל
השנה בלה. וכמו כן זוכין ל'חנכת-הבית', שהוא בחינת
'הארת בן ותלמיד', להודיע לדריי-מעלה ולדריי-מטה,
גדלתו ומלכותו יתברך וכו'.

"מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך" (ישעיהו מד, כב)

יא.

(ח"ב ה, ו)

**ה'עוון', הוא בחינת 'ענן' שמחשיך 'אור
השמש' שעל-ידה הרפואה.**

**וזה בחינת ה'חולאת' - כי עקר ה'חולאת'
באה מ'עוונות'.**

**ועל-ידי ה'תפלה' - נתכפרין ה'עוונות',
כי היא במקום 'קרן'.**

**וכשנתכפרין ה'עוונות' - זה בחינת
ש'העננים' פלים והולכים,**

**בבחינת (ישעיהו מד, כב): "מחיתי כעב פשעיך
וכענן חטאתיך" וכו'.**

**ואזי הוא בחינת 'זריחת השמש', שמשם
ה'רפואה'.**

לקוטי-הלכות, חל-המועד ד, ה: 'עשרת-ימי-
תשובה', הם כנגד 'עשרה מדרגות של נבואה' שממשיכין
אז מראש-השנה עד יום כפור, שאז הוא 'קבלת-התורה',
כי הוא יום שנתנו בו לוחות שניות, שעל-ידי-זה זוכין
ל'עשרה מיני נגינה'.

ואז ביום הכפורים העננים כלים, שהם העונות שנמשכו מזממת הנחש, כי אז הוא מחילת עונות, בחינת (ישעיה מד, כב): "מחיתי כעב פשעיה וכענן מטאתיה" וכדו'.

ועל-כן אחר יום הכפורים זוכין לסכות, שהם בחינת "ענני כבוד הקדושים" (סכה יא), בחינת (שמות טז, י): "וכבוד ה' נראה בענן" - פי נתהפך מעננים הנ"ל, שהם כל מיני חשך שהחשיכו את אור הקדשה ומנעו מלהתפלל, בבחינת (איכה ג, מד): "סכותה בענן לך" וכדו' - נתהפך ונעשה סכות, בחינת 'ענני כבוד' וכדו'.

[לקוטי הלכות, סכה ו, ג: על-פני "מתחילין לעסק בסכה תכף אחר יום הכפורים" (שלקי-ערוך ארז-חיים תרכו, ה) - כי אז נתבטלין וכלין העננים של הסטרא-אחרא, שהם בחינת 'עונות'.

ואז תכף "כשזה נופל, זה קם" (רש"י בראשית כה, כג) - הינו: על-ידי שנתבטלין וכלין כל העננים של הסטרא-אחרא, על-ידי-זה נתגלין בחינת הענני כבוד, בחינת (שמות טז, י): "וכבוד ה' נראה בענן", שהם בחינת דפנות הספה שבאין על-ידי 'תקון מחצות המחין', שעל ידם זוכין לבחינת: "וכבוד ה' נראה בענן", בחינת 'ענני כבוד'.

- אימת יום הכפורים -

יב.

(ח"ב מז)

הצדיק-האמת, יש לו 'אימה גדולה' כשאומר תורה, יותר מאימת ראש-השנה ויום-הכפורים.

- יום הכפורים הוא למעלה מהזמן -

יג.

(ח"ב עט)

'תשובה', ובחינת 'למעלה מהזמן', דהינו בטול הזמנים - הם בחינה אחת. ועל-ידי-זה זוכין לשמע ה'קול דקדשה', ולהכניע ה'קול דסטרא-אחרא'.

וכן מבאר בהאלי-בית החדש (ספר-המדות, תשובה א), וזה לשונו: "יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן, וכן יום הכפורים הוא למעלה מהזמן". נמצא מבאר: ש'תשובה' הוא 'למעלה מהזמן'.

"ולא ארע קרי לכהן גדול ביום הכפורים" (אבות פ"ה מ"ה)

יד.

(ח"ב קיז)

מה שמבלבל את האדם פשנכנס לקדשה גבוהה, פגון כשמתקרב לצדיק-האמת וכיוצא, אזי דיקא יקרה לו מקרה בלתי טהור חסו-שלום. כבר מבאר מזה במקום-אחר (ח"א עב).

ובאמת אדרבא: מחמת שנתקרב לקדשה גבוה מאד, מחמת זה נזדמן לו, ואין לו להתרעם כלל על-זה, כי אדרבא מחמת זה נתגרה בו היצר-הרע.

ועל-כן חשבו רז"ל לנס גדול (אבות פ"ה מ"ה): "מה שלא ארע קרי לכהן-גדול ביום הכפורים" - פי מחמת ששנכנס הכהן-הגדול ביום הכפורים לקדשה גבוה כזו לפני ולפנים - היה בודאי עליו קטרוגים והתגרות הרבה, שמשם נמשך היצר-הרע. על-כן נחשב לנס, מה שנצול הכהן-הגדול ממקרה ביום הכפורים.

ועתה ראה והבן: איך יבלבל את האדם ענן הנ"ל - וכי יש לו להתרעם על שלא היה לו נס כמו לכהן-הגדול ביום-הכפורים!?

”וְהָיָה נֶעַר בְּכָה, וַתַּחַמַּל עָלָיו” (שמות ב, ו)
- הָאֲתָרוּג וְהַסְפָּה, הֵם כְּפִי הַבְּנִיָּה בַיָּמִים-נִזְרָאִים -

”סִפָּה” (זהר פנחס ריד: פרי-עץ-חיים, חג הסוכות פ”א).
זֶה נַעֲשָׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת ”נֶעַר יִשְׂרָאֵל”,
בְּחִינַת ”נֶעַר בּוֹכָה” כַּנִּל.

לְקוּטֵי-הַלְכוּת, יוֹם-הַכְּפוּרִים ב, בִּג (על-פי לקוטי-
מוֹהָרֵן ח”ב ה, ‘תקעו אמונה’): לְהַבִּין הָעֵנָן יוֹתֵר, אִיךְ עַל-יְדֵי
בְּחִינַת ”נֶעַר בְּכָה” בְּרֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה וּבְיוֹם-כְּפוּר, נַעֲשָׂה בְּחִינָה
זו, שִׁיחֵיו נִמְשָׁכִין הַמַּחִין שֶׁבְּרֹאשׁ אֶל הַשְּׂשׂוּה קְצוּוֹת,
וּמִשָּׁם יִהְיוּ נִמְשָׁכִין אֶל הָאֲתָרוּג!?

אִךְ בְּאֵמַת: כָּל הָעֵנָן מְבַאֵר הַיֵּטֵב בְּמֵאֵמֶר תִּקְעוּ ב’ הַנִּל
(ח”ב ה), כִּי זֶה הָעֵנָן שֶׁל הָאֲתָרוּג נֶאֱמַר בְּסִמּוּךְ מִיָּד אַחֵר
מֵאֵמֶר ‘תִּקְעוּ הַנִּל’, שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה. וְתִכְף אַחֵר
יוֹם-הַכְּפוּרִים, וְאִז לֹא הִיָּה אֲתָרוּגִים מְצוּיִים בְּאוֹתוֹ הַשָּׁנָה
- אִז אֵמֶר רַבֵּנוּ ז”ל עֵנָן הַנִּל שֶׁל הָאֲתָרוּג: ”שְׁלֹפֵי הַיָּמִים-
נִזְרָאִים שֶׁהִיָּה לָנוּ, רְאוּי שִׁיחֵיָה לָנוּ אֲתָרוּג נְאֻה” - כִּי אִז
בְּכּוֹ הַרְבֵּה בְּאוֹתָן הַיָּמִים-נִזְרָאִים וְכו’.

כִּי מְבַאֵר בְּמֵאֵמֶר הַנִּל (ח”ב ה): ”שְׁצַרִּיכִין לְהַשְׁלִיךְ כָּל מִינֵי
חֻקִּמוֹת, לֹא מְבַעֲרֵי חֻקִּמוֹת שֶׁל שְׁטוֹת שֶׁל סֵתֶם בְּנִי-אָדָם,
אֶלָּא אֶפְלוֹ חֻקִּמוֹת גְּמוּרוֹת, אֶפְלוֹ מִי שֵׁישׁ לוֹ מִחַ גְּדוּל
בְּאֵמַת, כְּשִׁמְגִיעַ לְאִיזָה עֲבוּדָה - הוּא צָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ כָּל
הַחֻקִּמוֹת, וְלַעֲסֵק בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּפִשְׁטוּת”.

זֶה בְּחִינַת רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה יוֹם-כְּפוּר, שְׁאִז יִשְׂרָאֵל הֵם
בְּבְחִינַת ”נֶעַר בְּכָה”, וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִינִין לְאֲתָרוּג נְאֻה, כַּנִּל.

כִּי כָּל אֶחָד כְּשִׁזְכָּה לְאִיזָה שֶׁכָּל, אֶפְלוֹ לְשֶׁכֶל וְחֻקִּמָּה
דִּקְדָּשָׁה, וְעַקֵּר הַשֶּׁכֶל עַל-יְדֵי שְׁמַעְלָה לַחֹת וְשִׁמְנוּנִית
הַגּוֹף אֶל הַמַּחַ שֶׁבְּרֹאשׁ, שֶׁזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁם קֵדָם
בְּמֵאֵמֶר הַנִּל: שְׁצַרִּיכִין לְהַעֲלוֹת מִבְּחִינַת ”הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ”
לְבְחִינַת ‘חֹתֶם-דִּקְדָּשָׁה’, בְּחִינַת ‘תְּפִלִּין מַחִין’, עֵינֵי-שֶׁם.

וְכַשְׁמַעְלָה לַחֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוֹף אֶל הַדַּעַת, וְנִתְרַבָּה מַחוּ
וְדַעַתוֹ - אִז צָרִיךְ שֶׁלֹּא לַעֲמֹד וְלִסְמָךְ עַל דַּעַתוֹ לְבַד, כִּי
עַל-יְדֵי הַדַּעַת וְהַחֻקִּמוֹת שֶׁל אָדָם, יְכוּל לִפְלֹ בְּטַעוּתִים
גְּדוּלִים חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְיִוָּכַל עַל-יְדֵי חֻקִּמָּתוֹ, לְהַטּוֹת לְגִמְרֵי
חֲסִי-וְשָׁלוֹם מְדַרְכֵי-הַשֶּׁם, כִּי אֲסוּר לְסַמָּךְ עַל דַּעַתוֹ
וְחֻקִּמָּתוֹ לְבַד, כְּמֵבַאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז”ל כְּמָה פְּעָמִים.

רַק עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא: כָּל מַה שֶׁנִּתְרַבָּה וְנִתּוֹסַף דַּעַתוֹ,
וּמְכִיר בִּיּוֹתֵר בְּגִדְלַת הַשֶּׁם-יִתְבַּרַךְ, שִׁירָאָה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת
אֶל הַלֵּב בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ד, לט): ”וְיִדְעַתָּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל
לְבָבְךָ” - שְׁצַרִּיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל הַלֵּב וְכו’.

הֵינּוּ: כְּשִׁזְכָּה לְאִיזָה דַּעַת - יִמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל הַלֵּב,
וְיִסְתַּכַּל הַיֵּטֵב בְּעַצְמוֹ, אִם מְעַשְׂיו עוֹלִים יָפָה כְּפִי חֻקִּמָּתוֹ,

טו.

(שיחות-הר”ן פז)

לְפִי בְּחִינַת הַיָּמִים-נִזְרָאִים, רְאוּי שִׁיחֵיָה
לָנוּ אֲתָרוּג נְאֻה.

כִּי אֵמֶרִי אֲנָשִׁי: ”כָּל נֶעַר יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה
נְאֻה!” - וְהָאֲתָרוּג הוּא בְּחִינַת ‘אִשָּׁה’,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהַר (תַּקּוּנֵי-זֵהַר כ.ט. נז):
שֶׁהָאֲתָרוּג הוּא בְּחִינַת (שִׁירֵי-הַשִּׁירִים ד, ז):
”כִּכְרָד יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ”.

וּבַיָּמִים-נִזְרָאִים, ‘יִשְׂרָאֵל’ הֵם בְּבְחִינַת
‘נֶעַר’, כִּי אִזִּי הֵם
בְּבְחִינַת: ”וְהָיָה נֶעַר בְּכָה” (שמות ב, ו). מִיָּד:
”וַתַּחַמַּל עָלָיו” (שם), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתַקּוּנִים
(תַּקּוּנֵי-זֵהַר כו): **”וְעַל-כֵּן רְאוּי שִׁיחֵיָה לְיִשְׂרָאֵל**
‘אֲתָרוּג נְאֻה’.

וּמִי שְׁבוּכָה בִּיּוֹתֵר, וְנִכְנַס בִּיּוֹתֵר בְּבְחִינַת
”נֶעַר בּוֹכָה” - רְאוּי שִׁיחֵיָה לוֹ ‘אֲתָרוּג
נְאֻה’ בִּיּוֹתֵר וְכו’ וְכו’.

וּבְקִדְשָׁה - זֶה בְּחִינַת שְׁנִמְשָׁכִין ‘שְׂרָשִׁי
הַדַּעַת’ אֶל הָאֲתָרוּג וְעֵינִ
בְּכּוֹנוֹת (שַׁעֲרֵי-הַכּוֹנוֹת, סִפָּה ה) ‘סוּד אֲתָרוּג וְלוֹלֵב,
‘עֵינֵי-שֶׁם.

נְמָצָא: שֶׁעַקֵּר ‘הָאֶרֶת הָאֲתָרוּג’ בְּחִינַת
‘מְלָכוּת’ (זהר פנחס רנו) - עַל-יְדֵי
שְׁנִתְרַבִּין וּמְאִירִין בְּחִינַת הַמַּחִין שְׁבוּי”ו
קְצוּוֹת, עַל-יְדֵי שְׁנִמְשָׁךְ אֲלֵיהֶם ‘הָאֶרֶת
הַמַּחִין שֶׁבְּרֹאשׁ וְכו’ וְכו’. (עֵינִ בְּפָנִים).

זֶה בְּחִינַת ‘סִפָּה’, ‘כִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל
וְאֶהְבֵּהוּ” (הוֹשֵׁעַ יא, א). **‘אֶהְבֵּה’ זֶה**
בְּחִינַת ‘יָמִין’, בְּחִינַת “חֲבוּק יַד יָמִין”, בְּחִינַת

עם גופו כפי דעתו, ואם מעשיו עולים יפה כפי דעתו
וחכמתו על-כל-פנים.

ואז בראש-השנה ויום-כפור, שכל ישראל מתעוררים
בתשובה, ואז נתעורר לבקיה על-ידי-זה, כי כל אחד רואה
בעצמו איך מעשיו אינם עולים יפה כפי חכמתו - שיוודע
שהשם-יתברך "מלא כל הארץ כבודו", ואף-על-פי-כן
נטה מרצונו יתברך, ומכל שכן מי שפגם או חטא חס-
ושלום.

וזה בחינת "נער בכה" - דהינו: שמשלקים כל החכמות,
ומסתכלים רק על המעשים, אם עבודתו היתה פראוי
בשנה זו כפי חכמתו ודעתו על-כל-פנים. ועל-ידי-זה
נתעורר לבו לבקיה גדולה - פי רואה כמה רחוקים
מעשיו אפלו מחכמתו ודעתו הקטנה.

וזה שכתב רבנו ז"ל: "שעל-ידי בחינת נער בכה, זוכה
לאתרוג נאה", כנ"ל - כי על-ידי "נער בכה", שזה בחינת
שממשיך הדעת אל הלב והגוף, להשתדל שיהיו "מעשיו
מרבים מחכמתו", כנ"ל, על-ידי זה עקר התגלות מלכותו
יתברך, שזהו בחינת 'הדור האתרוג', שהוא בחינת
'מלכות'.

וזה בחינת "שממשיכין שרשי הדעת אל הששה קצוות,
דהינו אל הגוף, ומשם נמשך הדור האתרוג" - הינו כנ"ל,
שממשיכין עקר הדעת אל הגוף, להשתדל לעשות
מעשים-טובים בלי חכמות כנ"ל, ועל-ידי-זה עקר התגלות
מלכותו יתברך, שהוא בחינת הדור האתרוג, כנ"ל.

- השעיר המשתלח -

טז.

(שיחות-ה'ן קעה)

אמר: איני יודע איך יכולים לעשות
פדיון, כי אי-אפשר לעשות
פדיון, בייאם כשיודעין איך היה נוהג
הכהן-גדול עם השעיר המשתלח.

ואם לבו שלם עם השם - שיתבטלו כל תאוות וחמדות
הגוף, כל מה שלב האדם חומד - כלם יתבטלו נגדו
יתברך, ולא יהיה לו שום תאוה וחמדה כלל רק להשם-
יתברך, כי כך יפה לו, כפי הדעת שזכה עכשיו להכיר
בגדלתו יתברך.

וישתדל עכשיו, לעבד את השם במצות-מעשיות
ועבודות-דקדושה, באפן שיהיו "מעשיו מרבין מחכמתו"
(אבות פ"ג מ"ט מ"ז), כי "לא המדרש הוא העקר אלא
המעשה" (שם פ"א מ"ז), וכמבאר לעיל במאמר הנ"ל:
"שצריכין להשליך את כל החכמות, ולעבד השם-יתברך
בפשטות גמור".

נמצא, שכל מה שזוכה לדעת יותר ולהכיר יותר בגדלתו
יתברך - הוא ממשיך בכל פעם הדעת אל הלב והגוף,
להשתדל לעשות מעשים-טובים ועבודות-דקדושה, כפי
הדעת שזכה עכשיו. וכל מה שיש לו דעת יותר, עובד
ביותר ועושה מעשים-טובים ביותר בשביל השם-יתברך,
בפשטות גמור בלי שום חכמות.

ואינו נמשך אחר חכמתו, להיות נשאר עם החכמות לבד
חס-ושלום, בלי עבודת. רק עקר חכמתו הוא, להשליך
החכמות.

דהינו: כל מה שזוכה ליותר חכמות, ומכיר ביותר אותו
יתברך, הוא משתדל בכל פעם יותר, לעבד אותו יתברך
בפשטות בעבודת בלי חכמות, כי זה עקר עבודתו יתברך.
ועל-כן הוא משליך בכל פעם את החכמות בשביל
עבודתו יתברך.

נמצא: שממשיך את כל חכמתו אל הלב והגוף, דהינו אל
עבודת ועשיות דקדושה, שזה העקר, כנ"ל, ומשם נמשך
עקר יפי והדור האתרוג שהוא בחינת מלכות, כי עקר
התגלות מלכותו יתברך הוא רק על-ידי מעשים-טובים,
על-ידי מצוות-מעשיות, כי 'מלכות' הוא בחינת 'עשיה',
כידוע בזהר (עין תקוני-זהר ה, כא): "שמלכות מקננא
בעשיה".

וזה עקר עבודתנו בראש-השנה וביום-הכפורים, שאז
ישראל הם בבחינת "נער בכה" - דהינו: שמשלקין
ומשליכין כל החכמות, רק ממשיכין הדעת אל הלב,
ומסתכל כל אחד בעצמו אם לבו קשור לדעתו, דהינו: אם
מתנהג בתאוות לבו וגופו כפי הדעת שלו.

כי כל אחד ואחד יודע מהשם-יתברך בכלל, ש"מלא כל
הארץ כבודו", וצריך להסתכל בעצמו אם הוא מתנהג כך

– בשנה זו יהיה חלשות רחמנא-לצלן –

ענה רבנו ז"ל ואמר: "למה אתם תולים
הכבדת החולאת במצוות, טוב וראוי
יותר שתתלו בעברות!"

וזה היה בערב יום-כפור האחרון של קדם
הסתלקותו הקדוש באומאן.

– התורה חותם בתוך חותם –
ואמר קצת מאיזה סליחה של יום-כפורים

יט.

(תניי-מוהר"ן יג"נט)

וזכינו אחר-כך ביום שני (בעשרת-ימי-תשובה
שנת תקס"ה) שגלה לנו אז התורה
"חותם בתוך חותם" שבסימן כ"ב.

והתורה הזאת נאמרה פתאם – כי בתחלה
ישב ודבר עמנו פדרפו, ומקדם
צוה לאיש אחד: להביא לו שמן ופתילה
לתקן לו נר של שמן-זית, והדליק הנר.

ואז סמוך להחלקה, דבר עמנו באימה
גדולה, ובתוך-כך צוה להביא לפניו
'סליחה' [ספר סליחות], והביאו לפניו ופתחה,
ואמר קצת מאיזה סליחה של יום-כפורים
וכו'.

בתוך-כך התחיל לדבר "מהגן עדין
והגיהנם שהם בזה העולם" וכו'
(נמצא בתורה הנ"ל), ונכנס מענין לענין, עד
שגמר כל התורה "חותם בתוך חותם" הנ"ל
וכו'.

יז.
(שיחות-הר"ן קפו)
פעם-אחת בעשרת-ימי-תשובה אמר:
"שבשנה זו יהיה חלשות
רחמנא-לצלן" (בשנת תקס"ז)!

וכשיצא מהמרחץ בערב יום-הכפורים,
אמר: שהוא ממשש בראשו של
עצמו אם הוא חי (הינו: מחמת הפחד שרואה
חלשות גדולת רחמנא-לצלן!) – וכן היה, שבאותה
השנה היה חלשות גדולת רחמנא-לצלן.

[ימי-מוהרנ"ת ח"א טז: כי באותו העת היו חלשות
מצויות מאד בסביבותינו. וכבר אמר רבנו ז"ל בין כסה
לעשור בשנה זאת (תקס"ז): "שהולכים חלשות גדולת
בעולם". וכן בערב יום-הכפורים כשיצא מהמקוה, ענה
ואמר להאיש שהלך עמו מהמרחץ לביתו: "שהוא אוהז
בראשו וממשמש בו אם הוא חי". כונתו: שמרגיש כל-
כך צער העולם מהחלשות שנמשכו בעולם רחמנא-לצלן,
עד שאינו יודע אם הוא חי.

וכן הנה, שתכף אחר יום-הכפורים בעת נסיעתי
למאהלוב, ראיתי במקומות שעברתי שם: שהיו מטלים
על ערש דני רחמנא-לצלן וכו' וכו'.

– המקוה של ערב יום-הכפורים –

יח.

(שיחות-הר"ן רחץ)

פעם-אחת בא לפניו בערב יום-
הכפורים, איש אחד מאנשיו
שנחלש באותן הימים, וספר לפניו צערו
וחלשתו. ועמד שם עוד אחד מאותו העיר
של זה האיש הנ"ל שהיה אוהבו, ואמר לפני
רבנו ז"ל: שחולאתו הכבידה עליו בשביל
שהלך היום למקוה לטביל!"

המעשה שספר רבנו ז"ל
בערב יום-כפור אחר הפפרות

נ.

(חיי-מוהר"ן צה)

בערב יום-כפור אחר הכפרות, ספר רבנו
ז"ל מעשה: שראה שהלך ביער
אחד, והיער היה גדול בלי קץ וסוף, ורצה
לשוב אל עקבו, ובא אליו אחד ואמר לו:
שבזה היער אי-אפשר לבוא לסופו וקצו, כי
היער הזה הוא בלי קץ וסוף, וכל הפלים
שבועולם כלם נעשו מזה היער, והראה לו
דרך איך שיצא מזה היער.

אחר-כך בא לנהר אחד, ורצה להגיע
לסוף הנהר, ובא אליו שוב אחד,
ואמר לו גם-כן: שבזה הנהר אי-אפשר לבוא
לסופו, כי זה הנהר אין לו קצה וסוף, וכל
בני-העולם שותין מאלו המים של זה הנהר.
והראה לו גם-כן דרך וכו'.

אחר-כך בא אל רחים אחת שהיתה
עומדת על אותו הנהר, ובא
אליו גם-כן אחד ואמר לו: שזאת הרחים
טוחנת טחינה על כל העולם כלו.

ואחר-כך חזר ובא אל היער הנ"ל, וראה
שם נפח אחד שקורין
'קאויל', שישב שם ביער ועשה מלאכתו.
ואמרו לו: שזה הנפח עושה פלים בשביל
כל העולם כלו. - והדברים סתומים מאד.

ואמר אז: שהעולם מספרין מעשה, ואני
ראיתי מעשה. - השם-יתברך יזכנו
להבין דבריו הקדושים הנוראים.

- בכל יום-כפור מקריבין אחד לקרבן -

נא.

(חיי-מוהר"ן פד, בהשמטות)

וארא בחלום: שהיה יום-הכפורים. וזה
היה פשוט אצלי: שבכל יום-כפור
מקריבין אחד לקרבן, שהפכה-הגדול
מקריב אותו (ראה תוספות מנחות קי). ובקשו
אחד לקרבן, ונתרציתי אני להיות לקרבן.
ואמרו לי: שאכתב על-עצמי זה בכתב,
וחיבתי על-עצמי זה בכתב.

אחר-כך פשרצו להקריב, חזרתי בי,
והייתי רוצה להתחבא.

ראיתי: שכל ההמון סביבי, ואיך אפשר
להתחבא. ורציתי לצאת מן העיר. והייתי
יוצא והולך מן העיר, ובתוך יציאתי, חזרתי
ובאתי לתוך העיר. והנה אני מסתכל:
שחזרתי ובאתי לתוך העיר. והייתי רוצה
להתחבא בין פאלק מאסקוויטער [אנשי
מוסקבה]. וחשבתי: שאם יבואו כל העולם
ויבקשו מהם שיתנו אותי, בודאי ימסרו אותי
לידם.

ונמצא אחד שנתרצה להיות קרבן
במקומי, אך אף-על-פי-כן
מתירא על להבא. ולא נכתב בסדר, גם חסר
הסיום.

וכפי ששמענו: היה זה שנתרצה להיות
קרבן במקומו, הרב מבארדיטשוב
ז"ל, כי נסתלק אז (כ"ד תשרי תק"ע). וזה
שאמר: "מתירא אני על להבא!" כי גם הוא
נסתלק בשנה האחרת, אחר פטירת הרב
מבארדיטשוב ז"ל (י"ח תשרי תקע"א).

– הבעלי-תפלות ביום-הכפורים –

נב.

(חיי-מוהר"ן קיד)

וַיְהִי הַיּוֹם, הַתְּפִלָּל אֶחָד נְעִילָה לְפָנַי
הַעֲמוּד בְּיוֹם-כְּפוּר שְׁלֹא בְרָצוֹן רַבְנוּ
ז"ל (בְּזֵלֵאֲטִיפְאֲלִיעַ שְׁנַת תַּקס"א), וְנִשְׁתַּקַּל מְלוּלוֹ
בְּאֲמִצַּע הַתְּפִלָּה, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לִפְתַּח פִּי
בְּשׁוּם אֶפֶן, עַד שֶׁהִכְרַח לְהִסְתַּלֵּק בְּהִרְפָּה
גְּדוֹלָה. וְעָמַד אַחַר תַּחֲתוּי.

וְאַחֲרֵיכֵן בְּמוֹצָאי יוֹם-הַכְּפוּרִים, אָמַר
רַבְנוּ ז"ל דְּבָרֵי צַחוּת נָאֵה
כְּדַרְכּוֹ, עַל עֲנִין הַבְּעַל־תְּפִלָּה שֶׁל אוֹתוֹ
יוֹם-כְּפוּר: שֶׁהוּא "מְטַבֵּעַ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ,
זָקֵן וְזַקְנָה מְצַד אֶחָד, בְּחֹר וּבְתוֹלָה מְצַד
אֶחָד" (בְּבֵאֲקָמָא צו:).

כִּי בַתְּחִלָּה הַתְּפִלָּל חוֹתְנוֹ שֶׁל הַבַּעַל נְעִילָה
הַנ"ל, וְאַחֲרֵיכֵן חֲתָנוּ הַנ"ל, וְשֵׁנִיָּהֶם
הַתְּפִלָּלוּ בְּשִׁבִיל נְשׁוֹתֵיהֶם, כְּדֵי לְהַתְּפַד
בְּעֵינֵיהֶם וְכו'.

וְאָמַר אַז: שֶׁהוּא הָיָה רוֹצֵה לְעַסֵּק אַז
בַּתְּפִלָּתוֹ אוֹדוֹת ה'פְּרִיפִּינְאֲצִיעַ' (מה
שֶׁהָאֲדוּנִים לְקַחוּ הַמְּזִיגָה מִיַּד הַמוֹכְסֵינִים), וְאִם אַתֶּם
יּוֹדְעִים אִיךָ הַסְּמ"ךְ מ"ם עוֹמַד כְּנֶגֶד דְּבַר
שֶׁבִקְדָּשָׁה, וְאִיךָ הוּא מִתְּגַבֵּר לְמַנַּע וּלְבַלְבֵּל,
וְבֹא זֶה וְעָמַד לְהַתְּפַלֵּל, וְדַחֲיָתִי אוֹתוֹ.

וּמַחֲמַת־זֶה הַתְּרַעַם עַל רַבְנוּ ז"ל, הָאִישׁ
הַזֶּה הַנ"ל, וְהֵלֶךְ וְנָסַע
לְקַהֲלַת קֹדֶשׁ שְׁפֹאֲלִיעַ, וְהִלְשִׁין עַל רַבְנוּ ז"ל
וְכו' וְכו'.

– הַנְּגוֹן שֶׁל "וַנְּתַנֶּה תַּקָּה" –

נג.

(חיי-מוהר"ן תסו)

לִיל שְׁבַת-חַזוֹן תַּקס"ט, שֶׁסָּפְרוּ לְפָנָיו
מִגְדֵּל הַצְּרוֹת וּמִמֵּיתוֹת מְשֻׁנוֹת שְׁמַתוֹ
בְּנֵי-אָדָם בְּאוֹסְטְרָהָא רַחֲמָנָא-לְצֵלָן בְּשַׁעַת
הַשְּׂרָפָה שֶׁהִיְתָה שָׁם בְּעֶרְב־שְׁבַת-קֹדֶשׁ
הָעֶבֶר.

אָמַר: לֹא אֶחָד שֶׁסּוּבַל צְרוֹת קִשׁוֹת עַל-
יְדֵי הַנְּגוֹן. הֵינּוּ הַנְּגוֹן שֶׁמְסִימִין
בְּסוּף "וַנְּתַנֶּה תַּקָּה", שֶׁקֹּדֶם מְנַגְּנִין בְּנְגוֹן
הִידוּעַ: "מִי יְנוּחַ, וּמִי יְנוּעַ", וּמְסִימִין בְּנְגוֹן:
"מִי יִשְׁפַּל, וּמִי יָרוּם", וְאַחֲרֵיכֵן מְסִימִין
בְּנְגוֹן לְבַד בְּלֵי תְבוּת, קֹדֶם שֶׁמַּתְחִילִין
"וַתְּשׁוּבָה וַתְּפִלָּה וְצַדִּיקָה", כִּידוּעַ לְהַעוֹלָם.

וְאוֹתוֹ הַנְּגוֹן הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַסִּיּוּם "וּמִי
יָרוּם" – הוּא מוֹרָה גַּם-כֵּן עַל אֵיזָה
גְּזֵרוֹת חֲסִיּוֹשְׁלוֹם. כִּי בַתְּחִלָּה הוּא מְפָרֵשׁ
בְּפִרוּשׁ כְּפֹה גְּזֵרוֹת: "מִי יְנוּחַ מִי יִשְׁפַּל",
וְאוֹמְרָם בְּנְגוֹן הִידוּעַ. וְאַחֲרֵיכֵן נִמְשָׁךְ הַנְּגוֹן
לְבַד בְּלֵי תְבוּת, כְּמִסִּים בְּרִמְזוֹ הַשְּׂאָר בְּנְגוֹן
לְבַד בְּלֵי תְבוּת בְּפִרוּשׁ. וּמִזֵּה הַנְּגוֹן בָּאִים
גְּזֵרוֹת חֲסִיּוֹשְׁלוֹם שְׂאִינָם מְפָרֵשִׁים בְּפִרוּשׁ
כְּפִיּוֹט 'וַנְּתַנֶּה תַּקָּה', רַק הַחֲזוֹן מְרַמֵּז בְּנְגוֹן
לְבַד כְּנ"ל. וְהַעֲנִין מְבֹאָר לְבָקִי בְּנְגוֹנִים שֶׁל
יָמִים-הַנּוֹרָאִים.

– הַתְּפִלּוֹת שֶׁל יָמִים הַנּוֹרָאִים –

נד.

(חיי-מוהר"ן תסז)

כְּעַם-אַחַת הָיָה מְשִׁיחַ בְּעֲנִין הַתְּפִלּוֹת
שֶׁל יָמִים הַנּוֹרָאִים. אָמַר:

- השרפה בברסלב, יום-כפור תקס"ז -

נו.

(חיי-מוהר"ן קנא; ימי-מוהרנ"ת ח"א יג)

באותו יום-כפור (שנת תקס"ז) היתה השרפה רחמנא-לצלן פה בברסלב בעת תפלת 'כל נדרי', בשעה שהתחיל החזן הפיוטים שאחר ערבית שהיא 'עלה' וכו'. ונתפזרנו כלנו להציל ביתו ורכושו, ונתבלבלה התפלה.

רק אחר גמר השרפה בליקה, נתקבצו כמו מנין, וגם רבנו ז"ל היה עמו, וגמרנו הפיוטים.

ואז במוצאי יום-כפור אמר רבנו ז"ל: שבאותו יום-כפור רצה לפעול דבר אצל השם-יתברך (הינו שרצה: "שהשם-יתברך יחזר ויאמר לו התורה, כמו לפני משה רבנו עליו-השלו"ם" [השקטות]), והיו לו כמה טענות על-זה, שאלו היו נכתבים, היו נכתבים כמה בוגן [גלינות], ועשיתי לי סדר גדול על הנ"ל, אך על-ידי השרפה נתבלבל הדבר.

וגם אחר שבא מלעמבערג (בפיץ שנת תקס"ח) דבר מענין זה, והיה מובן מדבריו: שמאז שרצה ביום-כפור לפעול זאת, מחמת זה יש עליו קטרוג גדול למעלה. ושהחולאת והיסורין שהיו לו, ושיש לו עדין, הוא מחמת זה. ואמר: אף-על-פי שפונתי בודאי לשם-שמים, אף-על-פי-כן וכו'. - ואף-על-פי שידע שהיסורין והחולאת שלו הוא מחמת הנ"ל, אף-על-פי-כן אינו מתחרט בלבו.

ואמר אחר-כך במוצאי יום הכפורים: שרבי שמואל יצחק שהוא בעת הרב בטשעהרין, הודיע לו מקדם השרפה שיהיה.

שבתחלה הבעל-תפלה מתחיל "המלך"! - ואזי הוא הולך מקדם, והעולם הולכים אחריו. כי הוא אומר תחלה, והעולם אומרים אחריו, וכן מתנהג עוד להלן יותר.

ואחר-כך הוא מסתכל בעצמו: "מי אנכי לילך ולהקדים לפני העולם!" - ועל-כן אחר-כך הוא מתנהג להפך: שהעולם אומרים תחלה, ואחר-כך הבעל-תפלה, כגון "מלך עליון, אמיץ המנשא", וכן "אתה הוא אלקיני בשמים ובארץ", וכן "ונתנה תקף", וכן בכל התפלות - שבכלם העולם אומרים הפיוטים והחרוזים קדם להבעל-תפלה, והבעל-תפלה אחריהם. - ובתחלה היה להפך, כי הוא מסתכל בעצמו וכו'.

הרעש והפחד שיש על כלל-ישראל
בערב יום-כפור לעת-ערב

נה.

(חיי-מוהר"ן חכז)

ואמר: שבכל עת הקבוצ שהוא צריך לומר תורה לפני אנשיו, אזי ממש הרעש והפחד שיש על כלל-ישראל בערב יום-כפור לעת-ערב בעת שהולכין לבית-הפנסת - ממש פחד ורעש זה נופל עליו, באותו השבת או יום-טוב שהוא צריך לומר תורה ברבים.

ביום-הכפורים בשנת תקס"ז הנ"ל
 בשעת אמירת 'כל גדר',
 אחר שהתחיל השליח-צבור הפזמונים
 והסליחות שאחר תפלת שמונה-עשרה -
 היה שרפה גדולה פה קהלת-קדש ברסלב -
 ונשרפו כמה וכמה בתים גדולים, והיה רעש
 גדול מאד ונתבלבל התפלה, פי כלם ברחו
 למלט נפשם ובייתם. אבל ביתו של רבנו ז"ל
 לא נשרף אז באותה שרפה.

אחר גמר השרפה באותה הלילה של יום-
 הכפורים, היה פחד ורעש גדול
 מבני-חיל שבאו לבית-המדרש שלנו. והכו
 כמה אנשים בבית-המדרש ובחוץ, הבה
 ופצו, שילכו להשקיט האש ולכבות האש
 הנשאר. והיה לנו צער ופחד גדול.

נד.

(חיי-מוהר"ן תקמז)

בעת שהיתה השרפה פה פעם-אחת
 בשבת (ליל שבת ראש-חודש אייר תק"ע -
 חיי-מוהר"ן קפה), ופעם-אחת ביום-הכפורים
 (תקס"ז - חיי-מוהר"ן קנא), היה רצונו: שנקל
 מאד בענין הצלת ממונו, ולבלי להחמיר
 בזה כלל (פשוט ורצונו-לומר: באפן המתר על-פי דין
 בלי חמרות יתרות).

ואחר יום-כפור דבר מזה, ואמר: "שיש
 כמה שו"ת [שאלות ותשובות] שמקלין
 ומתירין הרבה בזה". ואמר: "שאיך ראוי
 להחמיר בענין בזה".

ואמר: זה אני יודע מפבר - שיש אנשים
 שבשביל חמרא אחת מבטלין
 הרבה מאד מעבודת-השם, במעט הכל. פי
 הלא כמה האדם מיגע עצמו בשביל חפציו
 וממונו, ונוסע לדרכים, ומבטל עצמו הרבה

מתורה ותפלה ועבודת השם ימים הרבה,
 בשביל להרויח ממון, ואחר-כך בשביל
 חמרא אחת, יאבד הכל הסיושלום, ויצטרך
 שנית לבטל עצמו הרבה וכו'.

ערב יום-הכפורים האחרון
 לחיי רבנו ז"ל שנת תקע"א

נח.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א נד-נה)

בערב יום-הכפורים [האחרון לחיי רבנו ז"ל
 בשנת תקע"א - תשע ימים לפני הסתלקותו
 הקדוש] נכנסנו אליו, וברך אותנו כל אחד
 ואחד בדרבו תמיד. אבל היה אז מאים קצת,
 ונפל אימה ובושה גדולה לכל מי שנכנס
 אליו להתברך.

ואי-אפשר לציר נזראות הדרת קדשת
 פניו המאירים אז בערב יום-
 הכפורים פשנכנסנו אליו להתברך, אשרינו
 שזכינו אז לקבל ברכתו, היא הברכה
 שקבלנו ממנו קדם הסתלקותו.

אחר-כך ביום-הכפורים לא נכנס
 להתפלל עמנו יחד בדרבו
 תמיד, רק התפלל בחדרו וכו'. - קדם נעילה
 לא ידענו מי יתפלל נעילה, ואמרנו לשאל
 אותו ז"ל בעצמו, ונתעוררתי בעצמי לילך
 אליו לשאלו, כדי לזכות לקבל פניו הנזראות
 אז. ואמר רבי נפתלי: שגם הוא רוצה לילך
 בשביל פונה זו.

והלכנו שנינו יחד, ובאנו אליו, ונכנסנו
 לחדרו באימה וביראה, פי תמיד
 בכל עת שרצינו לכנס אליו נפל עלינו יראה
 ובושה, ומחמת זה היה תמיד קשה עלינו

– ערב יום-כפור האחרון אצל מוהרנ"ת ז"ל –
 "בתנת בד קדש ילבש, ומכנסי
 בד יהיו על בשרו" (ויקרא טז, ד)

ל

(ימי-התלאות, הקדמה)

ידידנו המפלא הרב עקיבא זאב
 מנעמירוב, היה רגיל לספר מעצם
 התעוררות שראה ממורנו מוהרנ"ת בערב
 יום-כפור האחרון. פי דבר אז בעת סעודת
 ערב יום-כפור, מענין הד' יסודות, דומם
 צומח חי מדבר.

ואמר: הלא אנחנו רואים: כל מה
 שהמדרגה נמוכה יותר, נמצא בו
 טוב יותר.

פי יסוד המדבר הוא 'האדם', ומקח
 האדם במכירתו לא יעלה במקח הסוס,
 שהוא מ'יסוד החי' הנמוך מה'מדבר' בנודע,
 שנמצא סוס שנותנים במחירו פמה אלפים
 רי"ב (רובל פסד).

ומקח ה'צומח' יעלה עוד יותר, פי
 נמצאים שושנים ופרחים שמביאים
 מפדינות רחוקות שאין ערוך כלל למחירים
 לשוים.

וביסוד ה'דומם' נמצאים אבנים טובות
 ויקרות העולים עוד יותר, ורואים
 אנו את הטוב והאלקות שנמצא בהם,
 מפקדת התורה על הפהן-גדול, שבכל-עת
 פניסתו לבית-המקדש, יהיה לבוש בחשן
 ואפוד שיהיה נתונים בהם פמה אבנים
 טובות.

ואחר הדברים האלה, נכנס מוהרנ"ת ז"ל
 בדרך הקדושה מענין לענין, עד
 שהתחיל לדבר בהתעוררות גדול בשלהבת
 אש נוראה, וצעק בקולו הקדוש בזה הלשון:

מאד תחלת הפניסה לחדרו, ובפרט בעת
 הזאת ביום-הכפורים סמוך לנעילה, סמוך
 להסתלקותו.

כשנכנסנו לחדרו, ועמדנו על הפתח
 בבקלה ובאימה, שאל בקצור:
 "על מה באנו?! – ענינו ואמרנו ביראה: "מי
 יתפלל נעילה?! – ותכף הטח בידו עלינו,
 כאומר: "לכו לכו, אין לי עתה עסק בזה,
 עשו לכם מה שתמצאו!"

אחר-כך במוצאי יום-הכפורים נכנסנו
 אליו עם העולם, והיה חלוש
 מאד, ולא הראה פנים שוחקות.

ביום שאחר יום-הכפורים, הוא יום
 שלישי בשבת בבקר, נכנסו אליו
 העולם, והיה בדיחא דעתה. ודבר עם
 העולם בפנים שוחקות וכו'. ואנשי טפליק
 עמדו אז לפניו, וחזק אותם הרבה, וכן דבר
 עם כלנו באהבה ובשמחה.

– הענין שלי הוא יום-כפור –

נט

(טיח-שרפי-קדש ה"ב תרסב)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: "ענין רבנו הוא
 ראש-השנה, והענין שלי הוא
 יום-כפור!" [דעם רעבינ'ס זאך איז ראש-השנה, מין
 זאך איז יום כפור]. (והיו מאנ"ש שנסעו ובאו אליו על
 יום-כפור, אולם ללא רעש ופרסום).

(נ"ב. על-פי הקטעים הבאים נבין היטב למה ענין
 מוהרנ"ת ז"ל הוא יום-כפור).

ואף-על-פי-כן נמצא גבוה מעל גבוה, קדשה נעלמה ונסתרה, קדש-הקדשים, שהכהן-הגדול פשהיה צריך לכנס לשם, היה צריך להפשיט כל הבגדים היקרים, רק "כתנת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו וכו'" (ויקרא טז, ד!) - ואמר את הפסוק הזה בנגון של הקורא ביום-כפור.

ורבי מאיר יהודה ז"ל מברסלב היה רגיל גם-כן לספר, כי גם הוא נכנס אז אל בית מורנו מוהרנ"ת. ובבואו על הפתח, והיה נשמע מרחוק את הדברים האלה יוצאים מפיו הקדוש כלפיד אש, ונשאר עומד על עמדו ומקומו, וירא ללכת יותר להתקרב אל השלחן.

והנה על שבת שלפני פטירתו, בא אליו שנית רבי עקיבא זאב, ובלי-שבת אחר הסעודה דבר עוד הפעם מ'עבודת הכהן-הגדול מ'יום-כפור', בהתלהבות גדול ונזרא, והזכיר אז כמה תבות מהפיוט שבסדר העבודה: "נכנס למקום שנכנס, ועמד במקום שעמד!" - ועוד כמה תבות.

ובשבוע שאחר זה - נפטר ויצאה נשמתו באלה התבות: "חנון המרבה לסלח!" - ביום העשירי לחדש טבת.

[כמובא ב'עלים-לתרופה', במכתב הסתלקות מוהרנ"ת ז"ל: "ואחר-כך לא דבר עמנו יותר, רק שמענו שאמר 'ברכה, וברכת הפיל', ו'חנון המרבה לסלח', ומקדש השבת" וכו'].

והמונח מכל-זה: פי נמצא בו מצד נשמתו גם כל הסליחה והכפרה של יום העשירי מעשרת-ימי-תשובה, הוא 'יום-כפור!' - פי הרבה הרבה 'בעלי-תשובה' שבודאי נתכפר להם עוונותיהם, נעשו על-ידי דבוריו וספריו הקדושים שהשאיר אחריו כמובא.

ולוא דמסתפינא (ראתי), הייתי אומר: שזהו שגם שמו הקדוש גימטריה מכון ממש מספר מנין התבות "חנון המרבה לסלח".

וזה אשר גם אדמו"ר הנחל נובע מקור חכמה מוהר"ן ז"ל, סמוך ידו עליו, ואמר עליו: "שהוא יודע ממנו יותר מכלם!" כמבאר במקום אחר.

ועל-זה זכה לחבר ספר 'לקוטי-הלכות' הקדוש, ותפלותיו המעוררים ומחזיקים כל איש מגדול ועד קטן, להטותו לטוב לשוב בתשובה שלמה.

[כוכבי-אור, חנמה-ובינה לט: כאשר נראה ונודע לכל מביט ומסתכל בספריו הקדושים, שאף-על-פי שמרבה לדבר מכל המדות טובות וישרות, אבל עקר ורב דבריו יסובבו על ענין 'התחזקות', לחזק ולאמץ כל הנפשלים והעייפים והיגעיים, אשר עמלק רודף אחריהם, לבל יתנאשו עצמם מן הרחמים, כי הוא יתברך חנון ורב לסלח, וכאשר נשמע ונראה גם בעת יציאת נשמתו הקדושה, שעד נשימה האחרונה, כפל ושלש: "חנון המרבה לסלח", פעמים אין מספר].

- מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו הקדוש -
 "הכהן הגדול שנכנס לפני ולפנים, עמד במקום
 שעמד, ונכנס במקום שנכנס" (יומא פ"ה מ"ג-ד)
 ראה לפני מי אתה נכנס, אחת ואחת וכו'
 (סדר-העבודה מוסף יום-כפור)
 - "חנון המרבה לסלח" -

לא.

(עלים-לתרופה, מכתב הסתלקות מוהרנ"ת ז"ל) ובלי-שבת (פרשת מקץ, לפני הסתלקותו) אחר שהלך מהשלחן, דבר מענין העבודה של יום-הכפורים, והוציא מפיו הקדוש אש שלהבת, ואמר ה'עבודה'

וכו', [הגססח של העבודה מתפלת מוסף יום-הכפורים]:
 "הכהן הגדול שנכנס לפני ולפנים, עמד
 במקום שעמד, ונכנס במקום שנכנס (יזמא
 פ"ה מ"ג-ד), ראה לפני מי אתה נכנס, אחת
 ואחת" וכו' (סדר העבודה במוסף ליום-כפור).
 ו"התלמיד-הכם גדול מכהן-גדול, כמו
 שכתוב: 'קרה היא מפנינים'" (משלי ג, טו -
 הוריות יג).

לב.

(עלים-לתרופה, מכתב הסתלקות מוהרנ"ת ז"ל)
 ואחר-כך (בליל-שבת פרשת ויגש, שעה וחצי
 לפני הסתלקותו) לא דבר עמנו
 יותר, רק שמענו שאמר: 'ברכה, וברכת
 המפיל, ו'חנון המרבה לסלח' ו'מקדש
 השבת' וכו'.

[חכמה-ותבונה, דף יא: בליל-השבת שבגמר התנפה,
 והוא השבת האחרון שהיתה לו בימי חייו הקדושים,
 עסק אז מוהרנ"ת ז"ל בתפלת יום-הכפורים, שהוא
 בפעלת הסלח נא השיף לזה, ואחר-כך נגש ונתעלה
 ונסתלק במאור רבו ביום ו' פרשת ויגש, ויצאה נשמתו
 ב"ח'נין' המרבה לסלח" שבמספר שמו הקדוש, כי
 "חנון המרבה לסלח" עולה כמספר שמו "נתן".]

"זהבים מעביר ולבנים לובש, שעבודת
 היום בבגדי לבן" (מוסף סדר-העבודה יום-כפור)

לג.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תרסד)

מוהרנ"ת ז"ל דבר פעם בערב יום-כפור
 דבורים גלהבים, והזכיר מה
 שאומרים בפייט של מוסף בסדר העבודה:
 "זהבים מעביר ולבנים לובש, שעבודת
 היום בבגדי לבן!"

ובאר בזה: ששנכנסים לפני ולפנים,
 שמרמז על אחר פטירתו של אדם,
 שאז פושטים מפנו כל 'בגדי הזהב' ואפלו
 את החשן עם האבנים טובות, כי כל אלו
 הדברים אינם נכנסים עם האדם בעת
 שנכנסים לפני ולפנים. ורק נשאר 'בגדי
 הלבן' המרמזים על המעשים-טובים
 האמתיים.

יום-כפור נקבע למחילה ולסליחה, על-ידי 'תקון-
 הברית' שנעשה בו - פי אז נמול אברהם אבינו

לד.

(לקוטי-הלכות, יום-הכפורים א, א)

יום-כפור נקבע למחילה ולסליחה, על-
 ידי 'תקון-הברית' שנעשה בו,
 כי "בעצם היום הזה נמול אברהם" (בראשית
 יז, כו). והוא היה ראשון לתקון-הברית, כי
 לאברהם נתנה בראשונה ברית-מילה.
 ומחמת שנעשה ביום זה (פרקי-דרבי-אליעזר כט).
 על-כן נקבע יום הזה לדורות ליום-כפור
 וסליחה - כי על ידי 'תקון-הברית' נתלבנין
 העונות (לקוטי-מוהר"ן ח"א כט).

וזוה שאמרו רז"ל (יזמא פה:): "עצומו של
 יום מכפר" בחינת: "בעצם היום הזה
 נמול אברהם" בנ"ל.

וזוה הוא בחינת בגדים לבנים ש'לובשין
 ביום-הכפורים, וכן "כל עבודת היום
 בבגדי לבן" (מסכת יזמא), כי על ידי 'תקון-
 הברית', נעשין בחינת 'בגדים לבנים' (לקוטי-
 מוהר"ן שם).

וזוה פרוש (במדבר יד, כ): "סלחתי כדברך" -
 "כדברך" דיקא, כפי תקון הדבור כן

הסליחה, כי 'תקונוֹ הַדְּבוּר' הוא גַּם-כֵּן בְּחִינַת 'תְּקוּנוֹ הַבְּרִית' (לקוטי־מוהר"ן שם).

וְעַל-כֵּן כָּל עֲבוֹדוֹת יוֹם-הַכַּפּוּרִים בְּכַהֲנֵי-גָדוֹל - כִּי הַפְּהַנִּים הֵם בְּבַחֲיַנַת שְׁמִירַת-הַבְּרִית' (עינן זהר פנחס רכז), כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים לג, ז): "יִזְרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרַתְךָ כּוֹ כִּי שָׁמְרוּ כּוֹ וּבְרִיתְךָ יִנְצְרוּ" - וְעַל-כֵּן מִזְהָרִים עַל 'קִדְשַׁת-הַבְּרִית' בְּיִזְתָּר.

וְעַל-כֵּן עֲבוֹדוֹת יוֹם-הַכַּפּוּרִים כְּדִי לְכַפֵּר עוֹזוֹנוֹת, אֵינָהּ כְּשֶׁרָה אֶלָּא בּוֹ - כִּי הוּא יָכוֹל לְהָרִים הַדַּעַת עַל-יַדֵּי 'קִדְשַׁת-הַבְּרִית', לְהַמְשִׁיךְ לְבַנּוּנִית לְהַלְבִּין עוֹזוֹנוֹת.

כָּל הַשְּׁנוּיִים שֶׁבְּאָדָם וְזָמַן וּמְקוֹם - נִכְלָלִים יַחַד - עַל-יַדֵּי הַכַּהֲנֵי-גָדוֹל שֶׁכָּלוּל מִכָּל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּכְנַס בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים שֶׁכָּלוּל מִכָּל יְמֵי הַשָּׁנָה, לְפָנָי וּלְפָנִים' שֶׁכָּלוּל מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם

לה.

(לקוטי־הלכות, ברכות־הראיה ושאר ברכות־פְּרָטִיּוֹת ד, ו)

בְּמְקוֹם הָאֲבָן־שֶׁתִּיה נִכְנַס הַכַּהֲנֵי-הַגָּדוֹל בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה שֶׁכָּלוּל מִכָּל הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קלט, טז): "יָמִים יִצְרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם" - "זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים" (תְּנַאֲדָבִי־אֱלִיהוּרְבָה פ"א). כִּי יוֹם-הַכַּפּוּרִים כָּלוּל מִכָּל יְמֵי הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה (ח"א קעט).

וְהוּא כּוֹלֵל וּמְחַבֵּר כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה, שֶׁכּוֹלֵל כָּל שְׁנוּיֵי הַזָּמַן. וּמְחַבֵּר אוֹתָם וְכוּלְלָם יַחַד בְּאֶחָד בְּמְקוֹם הָאֲבָן־שֶׁתִּיה, שֶׁכּוֹלֵל כָּל שְׁנוּיֵי הַמְּקוֹמוֹת בְּיַחַד.

וְכַל־זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי הַכַּהֲנֵי-הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא הַמְּבַחֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל,

שֶׁמִּדָּתוֹ שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת, בְּחִינַת 'אֶהְרֹךְ' שֶׁהִיא הַכַּהֲנֵי-הַגָּדוֹל הָרִאשׁוֹן שֶׁהִיא אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן עַל-יַדֵּי הַכַּהֲנֵי-הַגָּדוֹל בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים - נִכְלָלִין בּוֹ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה וְשְׁלוֹם. כִּי בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים כָּל יִשְׂרָאֵל מְרַצִּין וּמְפִיִּסִין זֶה אֶת זֶה, וְהֵם כֻּלָּם בְּאַהֲבָה וְאַחֲדוּת אֶחָד.

וְאִז נִכְלָלִין כָּל הַשְּׁנוּיִים שֶׁבְּאָדָם וְזָמַן וּמְקוֹם' - נִכְלָלִים יַחַד עַל-יַדֵּי הַכַּהֲנֵי-הַגָּדוֹל שֶׁכּוֹלֵל כָּל בְּנֵי־אָדָם - כִּי הוּא כָּלוּל מִכָּל יִשְׂרָאֵל. שֶׁנִּכְנַס בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים - שֶׁהוּא יוֹם שֶׁכָּלוּל מִכָּל הַיָּמִים. לְפָנָי וּלְפָנִים לְמְקוֹם הָאֲבָן־שֶׁתִּיה - שֶׁהוּא מְקוֹם שֶׁכָּלוּל מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם.

וְאִז נִכְלָלִים כָּל הַשְּׁנוּיִים יַחַד בְּרַצוֹן אֶחָד - וְהַכָּל עַל-יַדֵּי הַתַּעֲנִית הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יוֹם-הַכַּפּוּרִים, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר (ויקרא כג, כט): "בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה" וְכוּ', "לֹא־כֹלֵל אֶלָּא כֹּלֵל גּוֹפָא וְנַפְשָׁא" וְכוּ', וְיֵהָא רַעוּתָא דִּילְהוֹן בְּקִדְשָׁא־בְּרִידָהוּא" וְכוּ' (זהר אחרני סח:). - כְּמַבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל.

- עֵינָן הַגּוֹרֵל לַעֲזָאזֵל -

לו.

(לקוטי־הלכות, תשעה־בָּאָב וּשְׁאָר־תַּעֲנִיּוֹת ד, כג - עַל-פִּי לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן ח"א סא, תְּחִדֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן')
בְּעֵינָן 'הַמְּתַקֵּת־הַדֵּינִים' שֶׁצָּרִיכִין לְהַמְתִּיק עַל-יַדֵּי הַשְּׁכֵל־הַכּוֹלֵל הָעֲלִיּוֹן, יֵשׁ בְּזֶה כְּפֹה בְּחִינּוֹת. וְעַקֵּר כַּח הַשְּׁכֵל לְהַמְתִּיקוֹ, הוּא עַל-יַדֵּי שְׁזֵה הַשְּׁכֵל, מְקַבֵּל כַּח מַה־שְּׁכֵל־הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל וְכוּ'.

לְכֹל הַדֵּינִים שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת סְלִיחַת
כָּל הָעוֹזְנוֹת, שֶׁכָּל הַתְּגַבְרוֹת הַדֵּינִים עַל־יָדָם.

- עֲנִין אֲכִילַת עֶרֶב יוֹם־הַכַּפּוּרִים -

לז.

(לקוטי־הלכות, ראש־השנה ב,ו - על־פי
לקוטי־מוהר"ן ח"א סו, ויהי נא פי שנים')

זָהוּ "שִׁמְצוּה לֶאֱכֹל בְּעֶרֶב יוֹם־הַכַּפּוּרִים"
(בְּרֵכוֹת ח:) - כִּי עֶקֶר הַחֲשֵׁק נַעֲשֶׂה עַל־
יְדֵי הַמְּנִיעָה, כִּי עַל־יְדֵי שְׁמוּנְעֵין הַדָּבָר מִמֶּנּוּ,
הוּא חוֹשֵׁק בְּיוֹתֵר, כִּי הַמְּנִיעָה הוּא רַק
בְּשִׁבִיל הַחֲשֵׁק. כִּי עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי
לְקַבֵּל אוֹר הַקִּדְשָׁה בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה.

וְעַל־כֵּן קִדְּם יוֹם־הַכַּפּוּרִים, צְרִיכִין דִּיקָא
לֶאֱכֹל בְּעֶרֶב יוֹם־כַּפּוּר - כִּי בְּיוֹם־
הַכַּפּוּרִים שְׁצָרִיכִין לְזַכּוֹת לְנַחֲשֵׁק גְּדוֹל -
צְרִיכִין לְבַטֵּל עֲצֻמוֹ מִכָּל וְכָל, כִּי אִי־אֶפְשָׁר
לְקַבֵּל הָאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל יוֹם־הַכַּפּוּרִים, בְּחִינַת
'כְּתֵר', כִּי אִם עַל־יְדֵי 'בְּטוּל גְּמוּר', אֲבָל
בְּאֵמַת הַבְּטוּל צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה בְּבִחִינַת דְּצוּא
וְשׁוּב' - לְקַבֵּל הָאוֹר בְּתוֹךְ בְּחִינַת כְּלִי
בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, עַל־כֵּן צְרִיכִין לֶאֱכֹל בְּעֶרֶב
יוֹם־כַּפּוּר, וְהָאֲכִילָה שְׁמַחֲיָבִים לֶאֱכֹל בְּעֶרֶב
יוֹם־כַּפּוּר, הוּא בְּחִינַת 'מְנִיעָה', כִּי נִגְדָּה קִדְשֵׁת
הַתְּעִנִּית שֶׁל יוֹם־הַכַּפּוּרִים.

בְּבִחִינַת (יומא לח:): "הָבָא לְטַהַר מְסִיעֵין לֹו,
אוֹמְרִים לֹו הַמֵּתָן" - כִּי לְפִי גְּדֹל

קִדְשֵׁת יוֹם־הַכַּפּוּרִים, מְגַדֵּל הַחֲשֵׁק וְהַפְּסוּפִין
וְהַהֲשִׁתְּוֹקְקוֹת לְקִדְשָׁה כְּזוֹ שֶׁל יוֹם־
הַכַּפּוּרִים, בּוֹדָאֵי הָיוּ רַב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִפְּרִישֵׁין
עֲצֻמָּן בְּקִדְשָׁה יִתְרָה וּבְפְרִישוֹת גְּדוֹל סְמוּךְ
לְיוֹם־הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא יוֹם קָדוֹשׁ וְנוֹרָא בְּזֵה,
וּבּוֹדָאֵי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת

וְצָרִיךְ לְהִיזוֹת אִישׁ חֵיִל, שִׁיְהִיָּה לוֹ כַּח
לְעֹלוֹת לְשִׁכְל־הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא
שִׁכְל־הַכּוֹלֵל, שֶׁשָּׁם אֵין כַּח לְהַדִּינִים לְעֹלוֹת
לְנֶכַח מְשֵׁם, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְמַתִּיק כָּל הַדֵּינִים
וְכו'.

וְאִי־אֶפְשָׁר לְכַנֵּס לְשָׁם, כִּי־אִם עַל־יְדֵי
הַגְּדוֹל שֶׁל הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ,
"שֶׁנָּתַן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת וְכו'" (ויקרא
טז, ח).

כִּי הַגְּדוֹל־דְּקִדְשָׁה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן־
הַעֲצָה', כִּי לְפַעְמִים מִתְּגַבְּרִים הָעוֹזְנוֹת
כְּל־כּוּ, עַד שֶׁאִי־אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְן לְתַת עֲצָה
בְּנַפְשׁוֹ, כִּי עֲצָתוֹ חֲלוּקָה מְאֹד, אֲבָל זָהוּ
בְּעֲצֻמוֹ עֶקֶר הַעֲצָה: לְצַעֵק לְהַשְׁמִי־תִפְרֹךְ
(תהלים יג, ג): "עַד אָנֹכָה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי"
וְכו', וְלִהְשִׁלִּיךְ יִהְיוּ עַל הַשְׁמִי־תִפְרֹךְ, וְלִסְמֹךְ
עָלָיו יִתְפְּרֹךְ לְבַד.

וְזָהוּ בְּחִינַת 'גְּדוֹל' - שֶׁמְשַׁלֵּיךְ עֲצָתוֹ עַל
הַשְׁמִי־תִפְרֹךְ, כְּפִי מַה שִׁיֵּצֵא גְּדוֹלוֹ
מִהַשְׁמִי־תִפְרֹךְ, בְּבִחִינַת (תהלים טז, ח): "אַתָּה
תּוֹמִיךְ גְּדוֹלִי", וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי טז, לג):
"בְּחִיק יוֹטֵל אֶת הַגְּדוֹל".

וְזָהוּ בְּחִינַת הַגְּדוֹל שֶׁל יוֹם־הַכַּפּוּרִים -
שֶׁמַּחֲמַת רַבּוּי הָעוֹזְנוֹת שֶׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, שְׁצָרִיכִין לְהַתְּוֹדוֹת
עֲלֵיהֶם עַל הַשְּׁעִיר לְעֲזָאזֵל, מַחֲמַת זֶה קָשָׁה
לְבַרֵּר הָאֵמַת, אֵיזָה לֵה' וְאֵיזָה לְעֲזָאזֵל, כִּי אִם
עַל־יְדֵי הַגְּדוֹל.

וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא נִתְבַּרֵּר הַעֲצָה
הָאֵמַתִּית, וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא
נִכְנָס הַכַּחַן הַגְּדוֹל לְפָנָי וּלְפָנָי, לְבִחִינַת
'קִדְשֵׁי־קִדְשִׁים' לְהָאֲבָן־שִׁתְּיָה' לְלוֹחֹת
הָאֲבָן שֶׁעֲמָדוֹ שָׁם. וְאֵז נִכְלָל עִם הַתּוֹרָה
בְּקִדְשׁ הָעֲלִיּוֹן, וְעַל־יְדֵי־זֶה הַמְּשִׁיךְ הַמְּתַקֵּה

ולתענג בערב יום-כפור, מגדל החשק והכסופין לקדשת יום-הכפורים.

אבל השם-יתברך מנע אותנו מזה, וגזר לאכל דיקא בערב יום-כפור, בבחינת: "הבא לטהר מסייעין לו, אומרים לו המתן", בחינת 'מניעה' - כי גם בהקדשה בעצמה יש בחינת 'מניעה', שגם המניעה בעצמה הוא קדש, אך המניעה הוא בשביל קיום האדם, שלא יתבטל לגמרי, כדי שיוכל לקבל האור על-ידי כלי במדה ובהדרגה.

וזוה בחינת 'אכילת ערב יום-כפור' - שזה בחינת 'המתן', בחינת 'מניעה', כדי שיוכל אחר-כך ביום-הכפורים, לקבל האור הגדול, על-ידי גדל החשק והבטול של יום-הכפורים, ואף-על-פי-כן לא יתבטל לגמרי, מאחר שכבר נעשה כלי על-ידי בחינת המניעה, דהינו 'אכילת ערב יום-כפור'.

וזוה שאיתא בכתבים (עין פרי-עצמים, יום-כפור פ"א): "שאכילת ערב יום-כפור נעשה כלי לקבל בתוכו אור הענוי" - הינו כנ"ל: כי על-ידי הענוי, נתבטלין ומקבלין אור הגדול, אך אי-אפשר לקבלו כי אם על-ידי 'מניעה', שהוא בחינת 'אכילת ערב יום-כפור', שעל-ידי-זה נתגדל החשק ביותר, על-ידי המניעה, כנ"ל. ועל-ידי גדל החשק והמניעה, נעשה כלי, שמקבלין בתוכו אור קדשת יום-הכפורים, שזוכין על-ידי הענוי והבטול.

ועל-כן הם 'חמשה ענויים', כנגד 'חמשה מוצאות הפה' שנשלם ביום-הכפורים - כי על-ידי הענויים נשלם הדבור לגמרי, כי אין שלמות להדבור כי אם על-ידי הנקדות כלם, שהם תשע נקודות, וביום-הכפורים זוכין לנקדה העליונה - כי מחמת

שמבטלין עצמן מכל תאוות עולם-הזה על-ידי הענויים, על-ידי-זה נתרבה מאד החשק והכסופין להתדבק בו יתברך, ואז נשלם הדבור.

ההזאות של הפה-גדול, הוא בחינת 'אור האהבה שבדעת'

לח.

(לקוטי-הלכות חנפה ג, ג'ד)

וזוה בחינת ההזאות של הפה-גדול ביום-הכפורים לפני ולפנים ובהיכל, שהיו "אחת למעלה ושבע למטה" (יומא פ"ה מ"ג) - כדי שיאיר 'אור האהבה שבדעת', שהוא בחינת 'אחת למעלה', בשבע שלמטה, שהם בחינת 'שבע מדות', 'שבעה ימים', שהוא בחינת 'אהבה שבמדות וזמן'.

כי שמעתי: "ששמונת ימי חנפה, הם כנגד שמונה הזאות של הפה-גדול ביום-הכפורים" - הינו כנ"ל.

ועל-כן היה מונה ההזאה הראשונה שלמעלה, עם כל השבע שלמטה, כמו שאומרים: אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים וכו', כדי שיאיר 'אור דלעלא', בחינת ה'אהבה-שבדעת', בחינת 'אחת למעלה', בשבע שלמטה, בבחינת 'שבעה ימים ומדות', כנ"ל.

כי ה'פה-גדול', שהוא בחינת 'אהבה גדולה העליונה', היה נכנס ביום-הכפורים לפני ולפנים, אל מקום הארון והלוחות, שהוא בחינת ה'דעת-עליון'. כי ה'בית-המקדש' בכלל, הוא בחינת 'דעת', כמו שכתב רבנו ז"ל כמה פעמים (ח"א ה; ח"א

פא; ח"ב עב; ח"ב עז), כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (בְּרֻכּוֹת לג:): "כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ דַּעַה, כָּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו".

אך גם בבחינת 'דעת', יש כִּמְהַ וְכִמְהַ מְדַרְגּוֹת, כִּי בְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' שְׂבֻדַּרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה, הוּא בְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' שְׂבֻדַּרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה.

וְעַל־כֵּן הָיָה בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ עֲצֻמוֹ, כִּמְהַ וְכִמְהַ קַדְשׁוֹת, בְּחִינַת כִּמְהַ מְדַרְגּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (בְּלִים פ"א, מ"ו; מ"ט): "עֲזַרְתָּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְשֶׁת מִמֶּנּוּ וְכוּ', מְקוֹם דְּרִיסַת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים מְקַדְשׁ מִמֶּנּוּ וְכוּ', בֵּין הָאוֹלָם וְלִמְזַבַּח וְכוּ', הַהֵיכָל וְכוּ', עַד לִפְנֵי וְלִפְנֵי מְקַדְשׁ מִמֶּנּוּ, שְׂאִין נִכְנָס לְשֵׁם אֵלֹהֵי הַכַּהֲנָן־גָּדוֹל בְּיוֹם־הַכְּפוּרִים".

כִּי שֵׁם תְּכַלִּית הַקְּדוּשָׁה, תְּכַלִּית הַדַּעַת עֲלִיּוֹן, וְשֵׁם הָיָה עוֹמֵד הָאָרוֹן וְהַלּוּחֹת שְׂקִיבֵל מִשָּׁה רַבְּנּוֹ עֲלִיּוֹה־הַשְּׁלוֹם, מִיָּדָיו שֶׁל הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא, וְשֵׁם עֵקֶר אַהֲבַתְּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם אֲבִיהֶם שְׂבֻשְׂמִים, בְּחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים א, יג): "בֵּין שְׂדֵי יְלִיךְ", "שֵׁהֶם בְּדֵי הָאָרוֹן" (מְנַחֹת צח: שִׁיר־הַשִּׁירִים רַבָּה א, סב), שְׂשֵׁם הָיָה נוֹתֵן הַכַּהֲנָן־גָּדוֹל הַקְּטָרֶת עַל הָאֵשׁ בְּיוֹם־הַכְּפוּרִים, וְשֵׁם הָזָה אֶת הַהֲזָאוֹת אַחַת לְמַעַלָּה וְשִׁבְעַת לְמַטָּה לְכַפֵּר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל. (עֵינ־שֵׁם עוֹד).

כִּי כָּל הַכְּפוּרֹת עַל כָּל הַחֲטָאִים, תְּלוּיִים בַּכֹּהֲנִים שֶׁהָיוּ מְקַרְיָבִים הַקְּרִבָּנוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, כִּי "הַכֹּהֵן אִישׁ חֹסֵד" (זֹהַר נְשֵׂא קַמְהָ: וְכוּ', הוּא בְּחִינַת 'גְּבוּר כַח' שְׂכַפָּה אֶת יִצְרוֹ, וְזָכָה לְאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת', בְּחִינַת (מְלָאכִי ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כַהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת", בְּחִינַת הַצְּדִיק־הָאֱמֶת'.

וְעַל־כֵּן הָיָה עֵקֶר הַכְּפָרָה בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת', בְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת', שְׂעַל־יְדֵי־זָה עֵקֶר הַכַּח שֶׁל הַצְּדִיק לְהַכְנִיעַ הָרַע וְלִבְטְלוֹ מִיִּשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי שְׂזָכָה לְבְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת'.

וְכָל מַה שְׂצָרִיכִין כְּפָרָה גְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר, צָרִיכִין שִׁיתַּעֲסֵק בּוֹ צְדִיק גְּדוּל בְּיוֹתֵר, כִּדֵּי שִׁיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ 'אֹזֶר הָאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' הָעֲלִיּוֹן יוֹתֵר, וְעַל־כֵּן בְּיוֹם־הַכְּפוּרִים שְׂאֵז צָרִיכִין כְּפָרָה עַל כָּל הָעוֹנוֹת עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן כָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל יוֹם־הַכְּפוּרִים לֹא הָיוּ כְּשָׂרִים אֵלֶּא בְּכַהֲנָן־גָּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק הַגָּדוֹל, שֵׁישׁ לוֹ כַח לְכַנֵּס לִפְנֵי וְלִפְנֵי, לְהַמְשִׁיךְ מִשֵּׁם 'אֹזֶר הָאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' הָעֲלִיּוֹן מְאֹד.

וְעַל־יְדֵי־זָה הָיָה מְכַפֵּר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, כִּי הָיָה לוֹ כַח לְהַכְנִיעַ וְלִבְטְלוֹ כָּל הָרַע שֶׁל כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְלַגְלוֹת הַטּוֹב, הֵינּוּ הַיָּמִי־טוֹב, וְלַהֲאִיר בּוֹ אֹזֶר רַב מְלֵעֵלָּה, בְּחִינַת הָאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת, שְׂזָהוּ בְּחִינַת "אַחַת לְמַעַלָּה וְשִׁבְעַת לְמַטָּה" וְכוּ', כַּנ"ל.

עבודת יום הכפורים - הוא הפסופין הטובים

לט.

(לקוטי הלכות, אַמְנִין ד, יג-יד)

"שְׂלֻשָּׁה סְפָרִים נִפְתָּחִין בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, צְדִיקִים גְּמוּרִים נִכְתָּבִין לְאַלְתֵּר לְחַיִּים, רְשָׁעִים וְכוּ', בֵּינוֹנִים תְּלוּיִים עַד יוֹם־הַכְּפוּרִים (רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה טז:).

הֵינּוּ: כִּי הַצְּדִיקִים שֵׁישׁ לָהֶם 'כְּפוּרִים טוֹבִים וְקְדוּשִׁים, שְׂמָהֶם נַעֲשִׂים

להפך. אבל ביום-הכפורים, שאז הוא גמר קבלת-התורה - אז זוכים על-ידי ה'תשובה', לחזר ולתקן הפגם של העונות, ולציר אותיות התורה לטוב.

ועל-כן "בינונים תלויים ועומדים עד יום-הכפורים" - שאז יש להם פח לחזר ולציר אותיות התורה לטוב, כנ"ל. כי עקר ה'תשובה', הוא בחינת 'פסופין-טובים'.

כי עקר ה'תשובה' היא ה'חרטה' שמתחרט על העברה, והלואי שלא היה עושה אותה, שזהו רק רצון וכסופין טובים, ועל-ידיה מוחל לו השם-יתברך, כי עקר הוא ה'פסופין', שעל-ידיה מצירין אותיות התורה לטוב, ועל-ידיה נתתקן הכל.

ועל-כן כל העבודה של יום הכפורים, הוא על-ידי ה'פכה-הגדול', שהוא בחינת 'צדיק-הדור', שהוא בחינת תכלית 'שמירת-הברית' בשלמות - כי ה'פכה-הגדול' מצוה על 'קדשת-הברית' יותר מכל ישראל, כי "אסור אפלו באלמנה".

כי עקר אלו הנפשות, שהם בחינת 'פסופין-טובים', נמשכין על-ידי ה'צדיק שומר-הברית', בחינת (מלאכי ב, ז): "כי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו", אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו'.

כי הרב נקרא 'פחן', שהוא בבחינת 'קדשת-הברית' יותר מכל ישראל, והפכה-הגדול מקדש יותר מכלם, והוא בבחינת הרב והצדיק שבדור שהוא בתכלית 'שמירת-הברית'.

ועל-כן כל העבודה של יום-הכפורים, אינה בשרה אלא בו - כי ביום-הכפורים, אז הוא גמר החתימה לחיים, שאז

נפשות ונקדות טובות ונצטירים אותיות התורה לטוב, בבחינת (יומא עב): "זכה, נעשה לו סס-חיים" - על-כן בודאי הם נכתבין לאלתר לחיים, כי הם נכתבין ממילא לחיים, מאחר שמצירין אותיות התורה לטוב בבחינת 'סס חיים, וכנ"ל'.

וכן להפך: 'רשעים' שעושין נפשות ונקדות לא טובות מ'פסופין-רעים' - על-כן הם נכתבין תכף למיתה, מאחר שמצירין אותיות התורה להפך, בבחינת (שם): "לא זכה, נעשה לו סס-מות".

"בינונים תלויים ועומדים עד יום-כפורים" - כי 'בינונים', הוא שיש בהם טוב ורע, שלפעמים מחבר בהם נפשות קדושות, שהם 'פסופין טובין', ולפעמים להפך, על-כן הם תלויים ועומדים עד יום-כפור, אם יחזרו בתשובה.

הינו: שצריכין להתגבר בכל עשרת ימי תשובה, להגביר ה'פסופין-טובים' על ה'פסופין-רעים', שזהו עקר התשובה, להגביר הטוב על הרע, עד שיתגברו הנפשות קדושות, ויצירו האותיות לטוב, בבחינת 'סס-חיים'. ועל-ידיה יזכו גם-כן להיות נכתבין ונחתמים בספר החיים, וכנ"ל.

ועל-כן גמר החתימה ביום-הכפורים - כי אז הוא בחינת 'קבלת-התורה'. כי ביום-הכפורים נתנו 'לוחות אחרונות', שנקרא בהם טוב" (בבא-קמא נה.), כי אז נצטירו אותיות התורה לטוב, שזהו עקר בחינת 'קבלת-התורה'.

ועל-כן אז הוא 'מחילת-עונות' - כי עקר פגם כל העונות הוא, שעל-ידי העונות הנעשים על-ידי תאות וכסופין רעים, פגם באותיות התורה וציר אותם

צריכין לגמר התקון הנעשה על-ידי
ה'כסופין-טובים, שהם נפשות והבלים
דקדשה, שעל-ידיה מצירין אותיות
התורה לטוב, בבחינת 'סם-חיים'.

שזהו בחינת ספר החיים שנכתבין
ונחתמין בו בראש-השנה ויום-
הכפורים לחיים - שזה נעשה על-ידי
שמצירין אותיות התורה לחיים, על-ידי
הבלים ונפשות הנעשין מ'כסופין-טובים'
של ישראל, שנתעוררין באלו הימים, וכנ"ל.
על-כן אז ביום הכפורים, עקר התקון על-
ידי ה'כהן-הגדול' שהוא בבחינת
'קדשת-הברית' - כי עקר אלו ה'נפשות',
יוצאין על-ידי ה'צדיק', שהוא בבחינת
'שמירת-הברית', פנ"ל.

וזה שאומרים בתחלת יום הכפורים: "אור
זרע לצדיק" וכו' (תהלים צז, יא), שהוא
בחינת 'תקון-הברית', כמובא (פרי-עץ-חיים, יום-
הכפורים פ"ב) - כי אז צריכין להמשיך בחינת
'תקון-הברית' מהצדיק-האמת, שעל-ידיה
עקר התקון הנגמר ביום-הכפורים, על-ידי
נפשות-טובות'.

"כיושב בסתר לחלות פני מלך, מראה כהן"
(מוסף ליום-כפור)

מ.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב רסד)

בתחלת התקרבותו של מוהרנ"ת לרבנו,
שלח אותו רבנו לרבי אהרן,
באמרו אליו: "לך נא וראה מה שלום
אהרל'ע שלי" [גיי זעה וואס מאכט מיין אהרל'ע].
כשנכנס אליו מוהרנ"ת, פגש אותו כשהוא
יושב בדבקות עם עינים בוכיות להשם-
יתברך.

כשחזר ושאלו רבנו לשלמו, ענהו
מוהרנ"ת: "שפגש אותו בוכה!" -
המליץ עליו רבינו את הנאמר ביום-הכפורים
בשבח כהן-הגדול (מוסף ליום-הכפורים): "כיושב
בסתר לחלות פני מלך, מראה כהן".

והינו: שהכהן-הגדול בעת שנכנס לקים
עבודתו לפני ולפנים, ביום המיוחד
בשנה, ובמקום המקדש ביותר, ובהקריבו
את קרבן הקטרת המעלה מכל הקרבנות,
היו דומות פניו, כזה היושב בסתר ומחלה,
פני מלכו של עולם! - כלומר: שהיושב
בסתר ומתבודד, גדול יותר.

בליל יום-כפור, נופלת יראה אימה בכל העולם,
עד שאפלו הדגים שבמים רועדים מפחד!

מא.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תקנח)

כשספרו למוהרנ"ת, שהרב מבארדיטשוב
אמר: "שבליל כל-גדרי, היינו
בליל יום-כפור, נופלת יראה אימה בכל
העולם, עד שאפלו הדגים שבמים רועדים
מפחד!" - הפטיר על זה ואמר: "אם-כן
כמה כבר צריכים לרעד, כשאין רועדים"
[וויפיל דארף מען שוין ציטערן, אז ס'ציטערט זיך נישט].

"למען נחדל מעשק ידינו" (תפלת נעילה)

מב.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תרז)

פעם בתפלת-נעילה של יום-כפור בעת
שאמר מוהרנ"ת את התבות: "למען
נחדל מעשק ידינו!" - אמרה בשאגה
גדולה.

ולאחר התפלה אמר לו רבנו: "אין הדבר קשה כל-כך!" - כי כפי צעקתו הִיה נראה שאין תקוה לשוב מעשק ידינו - ופיסו רבנו בכך.

- תודה לקל, שאחר ראש-השנה בא יום-כפור -

מג.

(אבני-ה-ברזל, שיחות-וספורים ממוהרנ"ת ז"ל סד; שיח-טרפי-קדש ח"ב תרסה)

מוהרנ"ת ז"ל נענה ואמר פעם, לענין המניעות שיש לכל אחד מאנ"ש מבני ביתו בענין הנסיעה לקבוץ על ראש-השנה באומאן: "א דאנק גאט, אז נאך ראש-השנה קומט יום-כפור" [תודה לקל, שאחר ראש-השנה בא יום-כפור], ואז נשארים אנ"ש בביתם ומשלימים בני הבית וסולחים אחד לשני, ועל-ידי-זה חוזר השלום למקומו. ואמר זאת לרבי יצחק בנו, שהיה לו מניעות גדולות מבני-ביתו בענין זה.

הספור מהחרם בוילנא בליל יום-כפור, ומוהרנ"ת מתזקו

מד.

(שיח-טרפי-קדש ח"ב תשפה)

אחר שדבר פעם מוהרנ"ת ז"ל מגדל ענין חיוב ההתחזקות, שצריך האדם להתחזק ולהמשיך לכסוף ולהשתוקק לזכות לטוב בראוי, אף אם יעבור עליו מה, ומגדל הענין שגלה ואמר רבנו: "שאין שום יאוש בעולם כלל וכלל".

פנה אליו אחד מהשומעים ומשאלתו בפיו: היות שלפנים היה דר בעיר

וילנא, ושם בבית-הכנסת הגדול שבפיר, היו כמה וכמה ספרי-תורות מעוטרים בכתרי-תורה עשויים מזהב, וכן עוד תכשיטי תורה יקרים שהיו שוים הון רב, גבאי בית-הכנסת היו שומרים מאד על המקום, והיו מציבים שומרים לשמר עליהם.

אולם בליל יום-כפור התרשלו בשמירת המקום, כי מחמת אימת יום-הדין הנורא, לא עלה על לבם שיהיו שום בר ישראל לגנוב ולשדוד את דברי הכסף והזהב העוטרים את ספרי-התורה. - אולם כמה גנבים שהרגישו בזה, בחרו לעצמם לפרוץ ולשדוד את דברי הזהב דוקא בליל זה.

למחרת פשהגיעו המתפללים לבית-הכנסת, והרגישו במעשה נפשע זה, הזדעזעו לנפשם מאד, שיעיז בר ישראל לגנוב את תכשיטי ספרי-התורות בליל יום-הכפורים הנורא? - כי הבינו שיד ישראל היתה במעל זה.

דנו רבני העיר בדבר, והכריזו חרם נורא, הן על הגנבים, והן על היודע מי גנבם, שיהיו מוחרמים משני העולמות.

והמשיך הלה ואמר למוהרנ"ת: אני לא גנבתי, אולם יודע הייתי מי היו הגנבים. ועתה עבר כבר זמן רב, וכבר אחזני היאוש לגמרי, אולם עתה מחמת ששמעתי דבריכם הנלהבים בענין ההתחזקות, שואל אני אתכם לעצה ותקון.

לא ידוע מה יעץ וצוה עליו מוהרנ"ת, אולם סדר לו דרך תשובה פראוי לו.

"אתה יודע רזי עולם" (תפלת ודוי)

מה.

(אבני ה־ברזל, שיחות וספורים ממוהרנ"ת ז"ל טו)
פעם־אחת היה ישן רבי נחמן מטולטשין
 ז"ל בחדר מוהרנ"ת, ושמע
 שמוהרנ"ת אמר אז 'תקון חצות', ואמר:
 "אתה יודע רזי עולם!" - "דו ווייסט דעם
 סוד פונעם רבי'ן, ווי דער רבי איז א סוד ביי
 דער וועלט!" [אתה יודע את הסוד של הרבי, איך
 שרבי הוא סוד אצל אנשי העולם], ואותי קרבת
 לרבי כזה!"

והתחיל לבקש להשם־יתברך: "שיצית
 רבנו ז"ל, ויתקרב אליו באמת!"

"ישמיענו סלחתי" - שנשמע ונבין
 שאכן "סלחתי בדברך"

מו.

(זקני אנ"ש, בשם רבי נאשקע מטולטשין ז"ל נכד
 מוהרנ"ת, מובא בספר 'שלהבת־כפור', עמוד 75)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: בסוף פיוטי תפלת
 נעילה, אנו מבקשים:
 "ישמיענו סלחתי יושב בסתר עליון".

הקשה מוהרנ"ת: אחרי שבתפלת יום־
 כפור, ובתפלת נעילה עצמה
 בתחלתה, אמרנו שוב ושוב: "סלחתי
 בדברך", כעת בסוף נעילה, מבקשים:
 "ישמיענו סלחתי!"! - הלא היה ראוי
 להיות להפך, שבתחלה נבקש: "ישמיענו
 סלחתי", ואחר־כך נאמר את דבר השם
 למשה עבדו: "סלחתי בדברך!"!

אלא ענה מוהרנ"ת: כשיהודי מעלה על
 זכרונו, את רבוי חטאיו ופשעיו

במשך השנה בלה, קשה לו להאמין שביום
 אחד אפשר להתנקות ולהטהר מכל
 החטאים. מגיע יום־כפור, "עצומו של יום
 מכפר" (יומא פה:), היהודי הופך לנקי וטהור
 לגמרי, אבל לבו מסרב להאמין שבאמת
 השם סלח לו על הכל.

לכן תקנו לנו לפני צאת היום־הקדוש,
 לבקש: "ישמיענו סלחתי" -
 'שמיעה' לשון 'הבנה', כשפעת תפלתנו
 היא: שנדע בידיעה ברורה, שהשם־יתברך
 קבל את תשובתנו, וסלח לנו, ועתה אנו
 טהורים לגמרי ללא שמץ עון.

- השמחה במוצאי יום־הכפורים -
 "עצומו של יום־הכפורים מכפר" (יומא פה: פרייתות ז:)

מז.

(באור־הלכותים, השמטות בסוף הספר)

מוהרנ"ת ז"ל היה אומר על השמחה
 שבאה במוצאי יום־כפור:
 שאצלו עקר החרטה הוא, עד שיהיה בטוח
 מכאן והלאה על הענין שלא יבא עוד ליד
 הטא, כי מה שעבר אין והעקר על להבא. -
 ואם־כן מהו השמחה כל־כך במוצאי יום־
 כפור!?

אמר הרב רבי אברהם ז"ל: כי באמת
 ביום־כפור "עצומו של יום מכפר",
 לחד מאן דאמר, ולאידך מאן דאמר, דוקא
 בתשובה מכפר" (יומא פה: פרייתות ז:). וזמר
 אמר חדא וזמר אמר חדא ולא פליגי. כי מהו
 'עצומו של יום', שאז מאיר אור היזבל,
 בינה עלאה, בחינת תשובה עלאה שבא
 מלמעלה לכל־אדם מישראל ומעוררים

מט.

(ספר-המדות - עניני 'יום הכפורים')

[א] 'המתקת-הדינים', הוא על-ידי ה'גורל'

כמו 'לעזאזל' (המתקת-דין צד).

(פרוש הדבר, שמעתי מפיו-הקדוש: שיקח שני מטבעות ויפיל עליהם גורל, "גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל" (ויקרא טז, ח). והמטבע שעלה עליה הגורל לה', יתן אותה לצדקה. והשנייה שעלה עליה הגורל לעזאזל, ישליך אותה לאבוד. ועל-ידי-זה נמתק הדינים).

[ב] מי ששערותיו מרבים שלא על-פי

הטבע, זה עלול לנזקים הרבה ולפגעים

רעים מהסטר-א-אחרא - סגלתו: שיקרא

הפרשה שקורין ביום-כפורים (ויקרא טז, כב)

(טבע ח"ב ב; סגלה ח"ב ו).

[ג] יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה

מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן.

וכן 'יום-הכפורים' הוא למעלה מהזמן

אחרון, מכפר על ישראל וכו'.

[ג] יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה

מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן.

וכן 'יום-הכפורים' הוא למעלה מהזמן

(תשובה ח"ב א).

נ.

(ספר-המדות - עניני 'מחילת עונות')

[א] על-ידי 'אמונה', הקדוש-ברוך-הוא

יסלח לה על כל עוונותיה (אמונה לג).

[ב] 'מזבח', מזיח גזרות רעות ומכפר עונות

ומזין ומחבב" (על-פי כתבות י), וה"שלתן

דומה למזבח" (על-פי ברכות נה. תגיגה כז. מנחות

צז). (אכילה ז).

[ג] על-ידי 'מחילת עונות', תזכה ל'בר-

לבב" (תהלים כד, ד) (הרהורים ח"א כא).

[ד] כשמבטל 'הרהורי עבודה-זרה', על-

ידי-זה מוחלין לו כל עוונותיו (הרהורים ח"ב

זז).

לתשובה. נמצא שהוא מכפר, פי על-ידי-זה

עושה תשובה.

אכן שצריך לשוב בתשובה גמורה עד

שלא יחטא עוד, וזהו גם-כן על-ידי

'קדשת יום-כפור', על-כן אז מאיר בחינת

יובל, בחינת פלליות בן ותלמיד פמובא

בלקוטי תנינא סימן ז', בחינת 'דעת' המציל

את האדם מהעברות וכו'.

ועל-ידי הארת הדעת שביום-כפור,

בחינת שנת היובל - נצול האדם

מהעברות תמיד, כי "אין אדם חוטא אלא

אם בן נכנס בו רוח שטות" (סוטה ג), על-כן

באמת ראוי לשמח במוצאי יום-כפור, על-

ידי הארת הדעת הקדוש האמתי לנצח.

עשרה בני הקבוץ של הבעל-תפלה,

עשרת ימי תשובה

מח.

(באור-הלקוטים, השמטות בסוף הספר)

"דרשו ה' בהמצאו" (ישעיה נח, ו), "אלו

עשרת-ימי-תשובה שבין ראש-

השנה ליום-הכפורים" (ראש-השנה יח. יבמות

מט: קה). - ואז הזמן שנמצאים עשרה בני

הקבוץ הקדוש של הבעל-תפלה שספר

רבנו ז"ל במעשה י"ב.

כי 'ראש-השנה' שהוא נגד 'מדת הדין' -

נגד ה'צבור' שהלך לכבש מדינות, ולא

היה רוצה פייאם 'הכנעה' וכו' והיה מניחם,

ואם לאו היה מחריבם וכו'. וזה פונת הכתוב

(ויקרא כו, מא): "או אז יפגע לבבם הערל ואז

ירצו את עונם".

[ה] אין אדם עולה לגדלה אלא-אם-כן מוחלין לו כל עוונותיו (התנשאות ח"א ו).

[ו] מי שמקשר תמיד ביראת-השם, ואינו שכוח ממונו, מוחלין לו כל עוונותיו (יראה ב).

[ז] הקדוש-ברוך-הוא מוחל עוונות ישראל בשביל הצדיקים (צדיק קלג).

[ח] על ידי הפרנסה שמפרנסין את הצדיק, נמחל להם כל עוונותיהם, כמו (יבמות צ): "הכהנים אוכלים, ובעלים מתכפרים" (צדיק רט).

[ט] העושה דבר עברה, ומתחרט בה, מוחלין לו על כל עוונותיו" (תשובה כו).

[י] הנזשא ונותן באמונה, מוחלין לו על כל עוונותיו (תשובה כז).

[יא] על-ידי תפלה שהיא בשועה, ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא (תשובה עט).

[יב] הבוזה ומתאבל על אדם פשוט, מוחלין לו על כל עוונותיו (תשובה פח).

[יג] העונה "אמן יהא שמייה רבא" בכל פחו, אפלו יש בו שמוץ של עבודה-זרה, מוחלין לו (תשובה פח).

[יד] על-ידי תשובת יחיד, מוחלין לו ולכל העולם כלו" (תשובה צו).

[טו] בעל-תשובה יתפלל על הצפם, ועל-ידי-זה מכפרין לו על עוונותיו (תשובה קא).

[טז] מי שמתפלל על ישראל - הקדוש-ברוך-הוא מכפר לו על כל עוונותיו (תפלה סג).

ודוי ביום הכפורים

על־ידי 'תשובה' זוכה ל'כבוד השם'. 'ולבו רחק ממני' (שם).

ואפלו אם יודע שעשה 'תשובה-שלמה' - אף-על-פי-כן צריך לעשות 'תשובה' על 'תשובה הראשונה'.

כי מתחלה כשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואחר-כך בודאי מכיר ומשיג יותר את השם-יתברך. נמצא: לפי השגתו שמשגיג עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת 'צשמיות', נמצא: שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלקותו.

ג.

(ח"א עח)

במה שפגם יתקן, הינו: 'ודוי דברים', כמו שאמר הכתוב (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים" - שיתודה תמיד בכל לבו "נכח פני ה'" (איכה ב, יט).

אזי: "ושבו אל ה'" (הושע שם), שישובו כל הדברים שפגם, אל שרשו.

וזוהו בחינת 'יחוד קדשא-בריך-הוא ושכינתה' - כי מיחד ה'דבור' שהוא בחינת ה'שכינה', אל ה'.

ד.

(ח"א קעח)

דע: כי צריך דוקא 'ודוי דברים', כי צריך לפרט את החטא, וצריך להתודות בדבורים בכל-פעם על כל מה שעשה. ויש לזה מניעות רבות. לפעמים נשכח מאתו

א.

(ח"א ד, ה)

על־ידי 'ודוי-דברים', יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונעשה מהם הדבור של הודוי. כי הדבור יוצא מעצמותיו, כמו שכתוב (תהלים לה, י): "כל עצמותי תאמרנה". ומחריב הבנין והצרוף הרע, ובונה מהם 'מלכות-דקדושה', ומעלה ה'מלכות' מהפטרא-אחרא.

ב.

(ח"א ו, ג)

וצריך לאחז תמיד במדת התשובה, כי "מי יאמר זביתי לבי טהרתי מחטאתי" (משלי כ, ט). כי בשעה שאדם אומר: "חטאתי, עויתי, פשעתי", אפלו זה אי-אפשר לומר ב"בר-לבב" (תהלים כד, ד) בלי פניה.

וזוהו: "מי יאמר זביתי לבי, טהרתי מחטאתי". הינו: מי יוכל לומר שלבו זה וטהור מפניות, אפלו בשעה שאומר: 'חטאתי' וכו'.

וזוהו: "מי יאמר וכו': טהרתי מחטאתי" - הינו: שיהיה טהור מן ה'חטאתי, עויתי, פשעתי' שאמר - כי גם אז אינו זך וטהור בלי פניות.

נמצא: שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, הינו: על "חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי עליו נאמר (ישעיה כט, יג): "בשפתיו כבדוני", כי

החטא. ויש שזוכר את החטא, ויכבד עליו מאד וקשה לו להוציא הדבור להתודות, ועוד מניעות רבות.

והתקון לזה: לשמח הרבה ב'שמחה של מצוה' - כגון חתנה של מצוה, או שאר מצוה בשמחה. שיתגבר לשמח בשמחה גדולה, עד שירקד הרבה מחמת שמחה. ועל-ידי-זה זוכה להתודות בדבורים, ועל-ידי-זה יתקן פגם הטאיו.

כי 'שמחה', הוא קומה שלמה מרמ"ח אברים ושם"ה גידים. ועל-כן כששמח או מרקד, צריך לראות שיעבר בכל השמחה, מראש ועד עקב.

כי לפעמים השמחה רק ברגליו, ולפעמים בלב, או בהמוחין וכו'. אך עקר השמחה, שיעבר בכל הקומה שיש בהשמחה. וצריך לזה מצוות רבות, כי שרש נקודות כל המצוות היא השמחה וכו'.

ועל-כן אם פגם באיזה מצוה, עשה או לא-תעשה - אזי כששמח ועובר והולך בקומת השמחה, אזי כשפוגע בזה האיבר שהוא כנגד אותה מצוה שעבר, אי-אפשר לו לשמח שם, מחמת שפגם שם באותה המצוה שנקדחה שמחה, ואדרבא, יש לו דאגה שהוא הפך השמחה וכו', ועל-כן על-ידי-זה מרגיש ונזכר החטא שעשה מקדם.

אך על-ידי רבוי המצוות וכו' - נתבטל הדאגה של החטא המונעת השמחה, כי רבוי אור השמחה של רבוי מצוות שלו, מבטל המניעות של החטא. ואזי יכול להתודות.

ועל-ידי 'ודוי דברים' - נתתקן עולם הדבור, כמבאר במקום אחר (ח"א עח), כי פגם החטא בנפש, והנפש הוא בחינת ה'דבור' וכו'. ועל-כן צריך להתודות בדבורים דוקא, לתקן ולכנות פגם הדבור, כמו שפיתוב (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'".

ועל-ידי שנתקן ונבנה הדבור על-ידי 'ודוי דברים', נעשה 'יהוד קדשא בריך הוא ושכינתה' וכו'.

וזה (ישעיה נא, ג): "ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה" - הינו: שנמצא בתוך ה'ששון ושמחה' - 'תודה', בחינת 'ודוי דברים', ו'קול זמרה'.

ה.

(ספר-המדות - עניני 'ודוי')

[א] על-ידי 'ודוי-דברים' גורמין: שהקדושי-ברוך-הוא מזמין מלמדי-תינוקות שלומדים באמונה (דרך ח"ב א; ודוי-דברים ח"ב א).

[ב] על-ידי 'ודוי-דברים', זוכה ל'התנשאות' (התנשאות ח"ב יא; ודוי-דברים ח"ב ג).

[ג] על-ידי 'ודוי', תצליח (הצלחה טו).

[ד] על-ידי 'ודוי-דברים', גורמין שנתקנים הדרכים ממכשולות (ודוי-דברים ח"ב ב).

[ה] מי שאינו מתודה על עונותיו, מזרא בא עליו (ודוי-דברים ח"ב ד).

[ו] על-ידי 'ודוי', יתבטל מעליה מהשבות שונאיה (מריבה לג).

[ז] הקדושי-ברוך-הוא נתפיים על-ידי 'ודוי', ודומה כאלו בנה מזבח והקריב קרבן (תשובה צז).

מפטיר יונה

"ויקם יונה לברח תרשישה" (יונה א, ג)

א.

(ח"א לז, ו)

ה'נביאים', יניקתם מבחינת 'כרבים',
בחינת תינוקות, בחינת הכל
ש'אין בו חטא, בחינת 'אזרא דארץ'
ישראל, ששם מקבלין 'רוח-הקדוש',
כמובא בזהר (לך-לך פה. על יונה א, ג): "ויקם
יונה לברח תרשישה".

(כל אנני נביאים דהו ביהו זמנא, לא נטלו נבואה אלא
באתרה כדקאמרן. ובגין כך 'יונה' הוה ערק לבר מארעא
קדישא, דלא יתגלי עליה נבואה, ולא יהו בשליחותא
דקודשא-ברייהו. ובזהר שם פד: "ווי למאן דאסתתר
מקמי קודשא-ברייהו וכו', והו אתי למערק
מקמיה").

ג.

(שיחות-ה'ר"ן שב)

פעם-אחת עמדתי לפניו, והוא ז"ל היה
מנח על מטתו, ונזרקו
דבורים אלו מתוך פיו הקדוש, ואמר בזו
הלשון: "העקר הוא: מבטן שאול שועתי"
(יונה ב, ג) (דער עיקר איז: "מבטן שאול שועתי").

ד.

(חיי-מוהר"ן רעא)

ואפלו הצעקה "מבטן שאול" (יונה ב, ג),
גם-כן אינו נאבד. וכמו שאיתא
בזהר-הקדוש (נח סט: על תהלים פט, י): "בשוא
גליו אתה תשבחם' - שמה שהאדם מנשא
עצמו וממשיך עצמו לאיזה מדרגה, אף-
על-פי שאינו מגיע אליה, זה בעצמו
שמתניע ורודף להשיג ולגלות לאיזה
קדשה, היא שבחא דילה ויקרא דילה".

ה.

(עלים-לתרופה, ה תצוה תקצ"ב)

כי בודאי צריך כל-אחד לקיים מה
שהזהיר רבנו ז"ל: "לחזק עצמו
תמיד". ואמר בפרוש (שיחות ה'ר"ן שב):
"שהעקר הוא "מבטן שאול שועתי"!

וכל-אחד נופל בדעתו כל-כף, עד
שנדמה לו פאלו עליו לא
נאמר זאת, פאלו ירד יותר מבטן שאול'
חסו-שלום, וכאלו אין בכחו לצעק עוד,
וכאלו כבר צעק הרבה מאד ואינו מועיל לו,
ועוד דחיות הרבה פאלה וכאלה.

"מבטן שאול שועתי שמעת קולי" (יונה ב, ג)

ב.

(ח"ב עח)

אפלו מי שהוא במדרגה התחתונה
לגמרי, חסו-שלום רחמנא-לצלן,
אפלו אם מנח בשאול-תחתיות רחמנא-
לצלן, אף-על-פי-כן אל יתיאש עצמו,
ויקם: "מבטן שאול שועתי" (יונה ב, ג).
ויחזיק עצמו במה שיוכל וכו', והעקר: לחזק
עצמו בכל מה שאפשר, כי אין שום יאוש
בעולם כלל (קייך יאוש איז גארנישט פארהאנדן).

וּבְאֵמֶת לֹא בֵן הוּא - כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ הָאֵמֶת:
 "שֶׁהוּא ז"ל פּוֹן בְּכָל דְּבָרָיו גַּם
 עָלֶיךָ בְּפִרוּשׁ, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד" וכו'.

ד.

(ספר-המדות, דרך יא)

תְּפִלָּה שֶׁל 'יוֹנָה הַנְּבִיא' (יוֹנָה ב, ב"י), הִיא
 סִגְלָה לְזִמְרָה עַל הַיָּם.

ז.

(שבחי-הר"ן ח"ב טו)

וְנִתְעוֹרֵר עוֹד הַפֶּעַם רוּח־סַעֲרָה גְּדוֹלָה,
 וְהִבִּיא הַסְּפִינָה אַחֵר שְׁנֵי מַעֲתֵי-
 לַעֲת לְאַרְצֵי-הַקְּדוֹשָׁה, לְסַפֵּר יְרוּשָׁלַיִם,
 לְעִיר־הַקְּדוֹשׁ יָפוֹ. וְרָצָה רַבְּנוּ ז"ל לִירֵד שָׁם
 מִהַסְּפִינָה, לְלַכֵּת אֶל יְרוּשָׁלַיִם וְכו'. וּמֵאַתְּ ה'
 הִיָּתָה סִבָּה, וְלֹא הִנִּיחוּהוּ הַיִּשְׁמַעְאֵלִים
 שֶׁיִּבְנֶס אֲלֵיהֶם וְכו'. וְנִשְׁאַר רַבְּנוּ ז"ל עַל
 הַסְּפִינָה.

וְהָיָה בְּדַעַת הַקַּפִּיטָן [הַקַּבְרָנִיט] לְהַתְעַבֵּב
 שָׁם עִם הַסְּפִינָה, לְהִיזֵת עוֹמֵד לְפִוּשׁ
 אִיזָה יָמִים. וְאִזּוּ הָיָה שְׁנֵי יָמִים קִדְּם רֵאשִׁי-
 הַשָּׁנָה. אֲךָ הַסְּפִינָה לֹא יָכְלָה לְעַמֵּד שָׁם
 מִחַמַּת גְּלִי הַיָּם שָׂרְצוּ לְהַפְכָה, וְלֹא הוֹעִיל

שׁוּם יַעֲצָה וְתַחֲבוּלָה לָזֶה. וְהָיָה הַדָּבָר לְפָלֵא
 גְּדוֹל בְּעֵינֵי הַקַּפִּיטָן [הַקַּבְרָנִיט]. וְשָׂאֵל: "מָה
 זֶה, וְעַל מָה זֶה?"!

וְהַשִּׁיבוּ הַחֲכָמִים שֶׁל הַסְּפָרָדִים: "שֶׁקַּבְּלָה
 בְּיָדָם אִישׁ מִפִּי אִישׁ: שְׂבֻזָּה
 הַמָּקוֹם נִשְׁלַךְ 'יוֹנָה בֶן אָמִתִּי הַנְּבִיא"! (בַּעֲת
 הַסַּעֲרָה). - וְלֹא יָכְלָה הַסְּפִינָה לְעַמֵּד שָׁם
 אוֹתָהּ הַלִּילָה, וְהִכְרָחוּ לָזוּז עִם הַסְּפִינָה
 מִשָּׁם.

וְהִלְכוּ מִשָּׁם, וּבָאוּ בְּעֶרְבַי לֵיל זְכוּר
 בְּרִית, לְעִיר־הַקְּדוֹשׁ 'חֵיפָה' וְכו'.
 וכו'.

וְאִזּוּ נִבְנְס רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ ז"ל לְאַרְצֵי-
 הַקְּדוֹשָׁה, וּבָא אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נִבְסַף
 אֵלָיו וְהַשְׁתַּוְקָה אֵלָיו בְּהַשְׁתַּוְקוּת וְכַסּוּפִין
 וְגַעְזוּעִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד, וּמָסַר נַפְשׁוֹ
 אֶלְפִים וְרַבְבוֹת פְּעָמִים בְּשִׁבִיל זֶה, וְהַשְׁלִיךְ
 נַפְשׁוֹ מִנְּגֵד עֲבוּר זֶה וְכו' וכו'.

מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים

נמצא: כְּשֶׁנִּתְרַצָּה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים וְאָמַר: "סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ) - אָזִי כִּבְיָכוּל, נִגְדַל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ. - וְעַל-כֵּן נִצְטוּוּ תִּכְּף 'אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים' עַל 'שַׁבַּת' כִּנ"ל, כִּי "שַׁבַּת שְׂמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" כִּנ"ל.

וְעַל-כֵּן קוֹרִין מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים: "שֵׁם ה'" - כִּי אַחַר הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִגְדַל שֵׁם ה'.

[לְקוֹטִי-עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' יוֹם-כַּפּוּר ד: מַה שְׁקוֹרִין מִחְרַת יוֹם-כַּפּוּר 'שֵׁם הַשֵּׁם!' - כִּי אֵז אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים, הוּא עֵקֶר הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי שְׁבִיּוֹם-כַּפּוּר נִתְרַצָּה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְסוֹלַח לָהֶם עוֹנוֹתֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא הֵם נִצְוִלִים מִכָּל הַעֲנָשִׁים וּמִכָּל הַגְּזוּרוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ.]

[חֲיֵי-מוֹהָרִין נט; יְמֵי-מוֹהֲרֵנִת ח"א לט: (הַתּוֹרָה הַגְּלוּ) סִימָן ס"ו "הַצַּדִּיק מְכַרָּח לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה", נֶאֱמַר בֵּין יוֹם-כַּפּוּר לְסִבּוֹת תַּק"ע - וּמְבָאָר שֶׁם הָעֲנִין מַה שְׁקוֹרִין מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים: "שֵׁם ה'".

וּבְאוֹתוֹ הַלֵּילָה שֶׁהִבְאֵתִי לְפָנָיו הַתּוֹרָה מֵעֲנִין מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים שֶׁנִּקְרָא "שֵׁם ה'", אֵז נִסְתַּלַּק הָרֵב הַצַּדִּיק מִבְּאֲרֵיטְשׁוּב ז"ל, כִּי הַתּוֹרָה הַחַיָּה הִיא מְקַשֶּׁרֶת וּמְחַבֶּרֶת עִם הַתּוֹרָה 'בְּרֵאשִׁית' הַסְּמוּכָה אַחֲרָיו (ח"ב סז), וְאֵז רְאִיתִי וְהִבְנֵתִי נִפְלְאוֹת הַשֵּׁם, אִיךְ הַכֵּל גְּלוּי לְפָנָיו, וְהַכֵּל מְבָאָר בְּתוֹרָתוֹ.]

ב.

(שִׁיחַ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ג קעג)

כְּשֶׁסָּפְרוּ לְפָנָיו מוֹהֲרֵנִת ז"ל מִגְדֹּל עֲבוֹדוֹתָיו הַנְּשָׁבּוֹת וְהִגִּיעוֹת שֶׁל רַבֵּי שְׁמוּאֵל אֵיזִיק תַּלְמִיד רַבֵּנוּ ז"ל,

א.

(ח"ב סו)

זֶה שְׁקוֹרִין הָעוֹלָם אֶת מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים: "שֵׁם ה'" - כִּי אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים, אֵז נִתְגַּלָּה בְּחִינַת "שֵׁם ה'".

וְזֶה שֶׁנִּצְטוּוּ תִּכְּף לְמִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים עַל שַׁבַּת - כִּי "לְמִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים נִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּהִירָם עַל מְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן, וְאָזִי הִקְהִילָם מִשָּׁה וְהַזְּהִירָם עַל שַׁבַּת, בְּדִי שֶׁלֹּא יִטְעוּ לֹאמֹר שֶׁמְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן דוֹחָה שַׁבַּת" (רש"י שְׁמוֹת לה, א-ב).

נמצא: שֶׁתִּכְּף לְמִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים הִזְהִירוּ עַל 'שַׁבַּת'. וְ"שַׁבַּת שְׂמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (אַחַר יִתְרוּ פח:) - כִּי אֵז אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִתְגַּלָּה בְּחִינַת "שֵׁם ה'".

כִּי כְּשֶׁמְעִנִּישִׁין אֶת אֶחָד, עוֹקְרִין אוֹתוֹ מִשְׂרֵשׁ חֵייוֹתוֹ וְכוּ', וְהַשֵּׁם הוּא הַחֵייוֹת, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ב, יט): "נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ", וְ"שְׁמוֹ מְשַׁתֵּף בְּשִׁמְנוֹ כִּבְיָכוּל" (ירושלָּמִי תַעֲנִית פ"ב).

וְעַל-כֵּן כְּשִׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל אֵיזָה עֲנֵשׁ חֵסִי וְשָׁלוֹם, נוֹגַע אֶת-עַצְמוֹ יִתְבָּרַךְ כִּבְיָכוּל. וְכִשְׁשֵׁשׁ לָהֶם צָרָה חֵסִי-וְשָׁלוֹם, לוֹ צָר כִּבְיָכוּל, כִּי "בְּכָל צָרָתֶם לוֹ צָר" (ישַׁעְיָה סג, יט), כִּי הֵם "חֵלֶק אֵלּוּק מִמַּעַל" (איוב לא, ב). נִמְצָא: כְּשִׁיעֲנִישׁ אוֹתָם, נוֹגַע אֶת-עַצְמוֹ יִתְבָּרַךְ כִּבְיָכוּל.

שְׁעַבְד אֶת הַשֵּׁם בְּכַחוֹת עֲצוּמוֹת לְאִין־שְׁעוֹר,
 עַד שְׁאָמַר פֶּעַם: "אֱלוֹ יָדְעֵתִי שְׁלִמְחַרַּת
 אֶקְרָא קְרִיאַת־שְׁמַע בְּהַיּוֹם - הַרִי שְׁמוּטָב לִי
 לְהַנִּיחַ רֵאשִׁי עַל הַחֶרֶב, שְׁיִקְטְעוּ אוֹתוֹ!"

הַפְטִיר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל וְאָמַר: "אוֹתוֹ
 הִדְרִיךְ רַבְּנוּ בְּחַד הַחֶרֶב וְעָמַד בּוֹ!
 - וְאוֹתָנוּ לְמַד רַבְּנוּ: "שָׂאֵם לֹא זָכִינוּ
 וְהַתְּפַלְלָנוּ הֵיטֵב בְּיוֹם־כַּפּוּר, מִתְּפַלְלִים
 הֵיטֵב בְּ"שֵׁם ה'"! (מִחְרַת־יוֹם־כַּפּוּר הִיזָה נִקְרָא
 בְּאוֹקְרֵינָא "שֵׁם ה'", כִּפִּי הַמְּבֹאֵר בְּלִקוּטֵי־מוֹהֲרַן ח"ב
 טו).

[אִים הָאֵט דְּעַר רַבִּי גַעפִירְט אוֹיפֶן שְׂאָרְף פּוֹן דְּעַם
 שְׁוועַרד, און אִיז בֵּייגַעשְׂטאַנְען! - אוֹנֶז הָאֵט דְּעַר רַבִּי
 זְכַרְוֹנֵי־לְבָרְכָה גַעלְעַרְנֶט: "אַז מ'דאַוּוֹנֶט נִישְׁט יוֹם־כַּפּוּר,
 דאַוּוֹנֶט מְעַן גַּאטְס־נְאָמְען].

ג.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, סֶפֶה ב, א)

עַל־כֵּן "תִּכְרַף בְּמוֹצָאֵי יוֹם־הַכַּפּוּרִים
 מִתְחִילִין לְעֶסֶק בְּסֶפֶה מִיַּד" (שְׁלַח־
 עֲרוּךְ אַרְחֵי־חַיִּים תְּרַכְד, ה), וְכָל הָאַרְבָּעָה יָמִים
 שְׂבִין יוֹם־הַכַּפּוּרִים לְסִכּוֹת עוֹסְקִים בְּבִנְיָנָה -
 כִּי "בְּכָל אֱלוֹ הָאַרְבָּעָה יָמִים, אִין מְחַשְׁבִּין
 בְּהֵם הָעוֹזְנוֹת" (תַּנְחוּמָא אָמור כב).

וְעַל־כֵּן הֵם 'אַרְבָּעָה יָמִים' - כְּנֶגֶד 'אַרְבָּעָה
 בְּגָדֵי לְבָן' שְׁנִמְשְׁכִין בְּיוֹם־
 הַכַּפּוּרִים, שְׁעַל־יְדֵיהֶם נִמְשָׁךְ הַלְבָנּוּנִיּוֹת לְכָל
 אֱלוֹ הָאַרְבָּעָה יָמִים, וְעַל־כֵּן "אִין מְחַשְׁבִּין
 בְּהֵם הָעוֹזְנוֹת".

וּמַחְמַת־זָה עוֹסְקִים בְּכָל אֱלוֹ הָאַרְבָּעָה
 יָמִים בְּבִנְיָן הַסֶּפֶה' - כִּי אִז
 יֵשׁ לָנוּ פַח לְבָנוֹת הַסֶּפֶה וְלַהֲקִימָה, עַל־יְדֵי
 הַתְּלַבְּנוֹת הָעוֹזְנוֹת וְהַדְּמִים.

לקוטי תפלות

יום הכפורים

יום הכפורים

א [א] לקוטי תפלות ח"א קג

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קעט, 'תענית מבטל מחלקת')

וּזְכַנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקַבֵּל יוֹם-
הַכְּפוּרִים הַקְּדוֹשׁ, בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְחֵדוּה עֲצוּמָה.

וְאַזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַחֲמִשָּׁה עֲנוּיִים בְּיוֹם-
הַכְּפוּרִים בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
כְּרָאוּי, וְלִהְתַּפַּלֵּל כָּל הַחֲמִשָּׁה תַּפְלוֹת
בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים בְּכוֹנָה עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה.

וְלִהְתַּוָּדוֹת בְּכָל מִינֵי וְדוּיִים,
וְלִהְתַּחַרֵּט עַל הָעֶבֶר
בְּחֶרֶטָה גְּמוּרָה, וְלַעֲזֹב בְּאַמַּת דְּרָכֵי הָרַע
וּמַחֲשָׁבוֹתֵי הָרַעוֹת וְהַמְּבַלְבְּלוֹת, וְלִקְבֹּל
עָלַי בְּקַבְלָה חֲזָקָה וְנִכְוֹנָה לְבַל אֲשׁוּב עוֹד
לְכַסְלָה, וְלְבַל אֶעֱשֶׂה עוֹד הָרַע בְּעֵינֶיךָ
כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה
לְפָנֶיךָ בְּאַמַּת בְּשִׂמְחָה בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה,
וְלִבְפוֹת הַרְבֵּה מִתּוֹךְ שִׂמְחָה.

מְלֵא רַחֲמִים, זַכְּנִי לְקִדְשַׁת יוֹם-
הַכְּפוּרִים הָאֵים וְהַנוֹרָא וְהַנְּשָׁגֵב
מְאֹד, כִּי הוּא יוֹם זֶה גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ וְנוֹרָא
וְאֵים וְאֲדִיר, יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה, אֲשֶׁר בְּחֶרֶת
בּוֹ לַעֲמֹךְ, לְסַלַּח עֲוֹנוֹתֵיהֶם וְלִכְפֹּר
פְּשָׁעֵיהֶם בְּיוֹם הַנוֹרָא הַזֶּה.

רַחֵם עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ לְקַבֵּל יוֹם הַגְּדוֹל
וְהַנוֹרָא הַזֶּה כְּרָאוּי, וְלָשׁוּב
בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמַּת, בְּאִפְּן שְׁתַּסְּלַח
וְתַמְחַל וְתִכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ
וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הָעֲצוּמִים וְהַרְבִּים
וְהַכְּבֵּדִים יוֹתֵר מִחוּל הַיָּם.

וְתַעֲזָרְנוּ בְּזִכּוֹת עֲצָם קִדְשַׁת הַיּוֹם
הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וּבְזִכּוֹת הַתַּעֲנִית
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יוֹם הַנוֹרָא הַזֶּה, יוֹם צוּם
הַכְּפוּרִים, שְׁנִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה לְהַכְנִיעַ
אֲצִלְנוּ כָּל הָרַעוֹנוֹת אֲלֵיךָ תַּתְּבַרֵךְ, לְהַכְנִיעַ
וְלִשְׁבֹּר וְלִבְטֹל כָּל מִינֵי רַעוֹנוֹת שְׁלָנוּ
כְּנֶגֶד רְצוֹנְךָ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם רְצוֹן
וְלֹא שׁוּם תַּאֲוָה כְּנֶגֶד רְצוֹנְךָ כָּלֵל, בְּאִפְּן

במקום שמנחים, על-ידי רבוי ועצם
פשעי העצומים והרבים מאד מאד,
שעשיתי מעודי עד היום הזה.

אתה יודע איך הוצאתי החיות מימים
הרבה, באכזריות גדול מאד. ולא
די שלא הוספתי על הימים חיות
מלמעלה על-ידי תורה ועבודה, אף גם
הוצאתי מהם עצם חיותם לגמרי, על-ידי
רבוי עונותי שעשיתי בהם, אשר תקון כל
אלו הימים המתים, הוא על-ידי תעניות
הרבה, כאשר גלית לנו על-ידי חכמיך
הקדושים.

רחם עלי, ועזרני והושיעני ברחמיך
העצומים ובחסדיך הנוראים
והנפלאים, שאזכה בכח התענית הקדוש
של יום-הכפורים, ובכח של כל
התעניות שתזפני ברחמיך הרבים
להתענות בחיי, שאזכה על-ידם לתקן כל
אלו הימים המתים.

ואזכה להתענות הרבה כל-כך, עד
שאצטרך להשתמש עם כח של
ימי היניקה, בכח החלב שינקתי ממעי
אמי, באפן שאזכה להחיות ולהעלות
ולתקן כל הימים אשר עברו עלי מיום
היותי עד הנה.

ואזכה ביום צאתי מן העולם, לבא
ולכנס לפניך עם כל הימים של
כל ימי חיי בקדשה גדולה, ויהיו כל
הימים שלי שלמים וקדושים וטהורים,
ומתקנים בתכלית התקון כרצונך הטוב,
ולא איעול בכסופא קמך.

שנזכה להיות כרצונך תמיד, ולבלי לסור
מרצונך ימין ושמאל.

ועל-ידי-זה נזכה, שאתה ברחמיך
תבטל רצון אחרים מפני
רצוננו, ויתבטל מאתנו כל מיני מחלקת
שבועולם, הן מחלקת מבני העולם, הן
מחלקת שבועצמי, אשר עתה "אין שלום
בעצמי מפני חטאתי", וכל מה שאני
רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה יש לי
מניעות רבות ועצומות בלי שעור, ועקר
הוא מניעות המח והלב.

והכל אזכה לבטל על-ידי התענית
הקדוש של יום-הכפורים הכלול
מכל הימים של כל השנה, כמו שכתוב:
"גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו,
ימים יצרו ולו אחד בהם", ודרשו
רבותינו זכרונם-לברכה: "זה יום-
הכפורים".

רחם עלינו, וזפנו לשוב בתשובה
שלמה באמת בכל השנה, ובפרט
ביום-הכפורים הקדוש.

ועזרנו להתענות התענית של יום-
הכפורים בקדשה נוראה
ועצומה, ובשמחה וחדוה רבה באמת,
באפן שאזכה על-ידי-זה לקדש עצמי
מעתה, ולידע איך להתנהג בענין
התעניות בכל השנה כלה, ולהיות
כרצונך הטוב באמת, למען לא אבוש
ולא אפלים ולא אפשל לעולם ועד.

מלא רחמים, אתה יודע כמה ימים
מתים ופגרים ממש, המנחים

[ב] לקוטי תפלות ח"ב ה

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

אבינו מלך אל חי וקים, אל חי חלקנו
צורנו, צוה להציל ידידות
שארינו משחת למען בריתך אשר שמת
בבשרנו, כי אתה ברחמיך, חתמת אותנו
בחותם אות ברית-קדש.

רחם עלינו ברחמיך הגדולים
והנוראים, ועזרנו והושיענו
ושמרנו מעתה, שנזכה מעתה לשמר את
ה'חותם-הקדוש הזה. הצילנו נא
מ'חותם דס'טרא-אחרא. ותן לנו כח
ה"מגיני-ארץ", שנזכה לברר ולהעלות
מ'חותם-דקלפה ל'חותם-דקדשה,
כאמור: "גאוה אפיקי מגנים, סגור חותם
צר".

ובזכות כל הצדיקים-האמתיים, נזכה
לשבר ולבטל תאות-נאוף
מאתנו, ולשבר ה'חותם-דקלפה, ולתקן
בכל מיני תקונים ה'חותם-דקדשה.
חתמנו לחיים-אמתיים, מלך חפץ בחיים,
למענך אלהים חיים.

גואל ממות ופודה משחת, הצילנו
מבאר שחת. הצילנו נא ברחמיך
הרבים, מן השאול-תחתיות. פדה אותנו
מעזות התאות-רעות, ובפרט מעזות הרע
של תאות-נאוף. פדה עמך מעזים, צאנך
מיד גוזזים, עשה עמנו פלא לחיים.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, אתה
לבד יודע, מי ומי עומדים עלינו
בכל עת, אשר רוצים להתגבר חס

ושלום, לסגור ולחתום אותנו חס-
ושלום, בכמה וכמה חותמות דס'טרא-
אחרא, חותם על חותם, "גדר בעדי ולא
אצא, הכביד נחשתי".

אבל אתה יהוה אלהים אמת, וחותמך
אמת, בך לבד בטחנו, ועל חסדך
הגדול באמת נשעננו. בידך נפקיד רוחנו,
פדה אותנו יהוה אל אמת, "באמתך
הצמיתם".

שבר תשבר כל חותמיהם אשר חתמו
עלינו, הוציאנו נא מ'חותם-
דקלפה, העלנו מהרה וקדשנו וטהרנו
מכל הטמאות ומכל הזהמות. זכנו לשבר
תאות-נאוף לגמרי באמת.

חתמנו נא ב'חותם-דקדשה, 'חותם
על חותם', לבל יגעו בנו זרים
מעתה ועד עולם. וחתם לחיים טובים כל
בני בריתך, בזכות הצדיקים-האמתיים
אשר הם חותמך, אשר בהם בראת
וחתמת עולמך מראש ועד סוף.

בזכותם וכחם תמשיך עלינו כח
ה"מגיני-ארץ", עד שנזכה
על-ידם, להעלות ולברר מ'החתים
בשרו" ל'חותם-הקדשה, ויתנוצצו
המחין שלנו בקדשה ובטהרה גדולה
בשכל זך וצח. ויהיה שכלנו ומחנו
"הולך ואור עד נכון היום".

ותזכנו לתשובה שלמה באמת
בעשרת-ימי-תשובה, לתקן את
כל אשר שחתתי. ונזכה אז לתקן פגם-
הברית בשלמות באמת, לתקן תקון
ה'חותם-דקדשה.

[ג] לקוטי תפילות ח"ב ז

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ינהגם')

וּתְעַזְרֵנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שְׁנֹזֶכָה לְפַעֵל
בְּקִשְׁתָּנוּ וּמִשְׁאַלֹתֵנוּ לְטוֹבָה
בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ, שְׁתַּמְחַל וְתִסְלַח
לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְתַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה.

"סִלַּח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה כְּגֹדֶל חֲסִדְךָ,
וּכְאֲשֶׁר נִשְׂאתָה לָעַם הַזֶּה
מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָה", וְשֵׁם נֶאֱמַר: "וַיֹּאמֶר
יְהוָה סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ".

סִלַּח נָא, מַחֵל נָא, כִּפֹּר נָא, עַל כָּל
חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ
שְׁחָטָאנוּ וְשַׁעֲוִינוּ וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ
מִנְעוּרֵנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, "חֲנִנִי אֱלֹהִים
כַּחֲסִדְךָ, כְּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה פִּשְׁעֵי. הָרַב
כַּבִּסְנִי מִעוֹנֵי, וּמִחַטָּאתֵי טְהַרְנִי. הַסִּתֵּר
פָּנֶיךָ מִחַטָּאתֵי, וְכָל עוֹנֹתֵי מַחֵה".

וּנְזוּכָה עַל-יְדֵי הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁל
יוֹם-הַכְּפוּרִים, לְקַבֵּל עַל-יְדֵי-זֶה
קְדֻשַׁת יְמֵי הַחֲנֻכָּה הַקָּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם חֲנֻכַּת
הַבַּיִת. וְנְזוּכָה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּיְמֵי
הַחֲנֻכָּה, קְדֻשַׁת הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ.

וּתְרַחֵם עָלֵינוּ, וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בַּיִת
קְדֻשָּׁנוּ וְתִפְאַרְתָּנוּ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ, וְשֵׁם נִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶת קְרָבָנוֹת
חֻבּוֹתֵינוּ, לְטְהַרְנוּ מִעוֹנוֹתֵינוּ וְלִסְלַח
חַטָּאתֵינוּ.

וּנְזוּכָה לְהַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
קְרָבָנוֹת הַתְּמִיד בְּבִקְרָה וּבְעֶרְבֵי.
וּבְזִכּוֹת הַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר, תַּמְחַל לָנוּ עַל

עַד שְׁנֹזֶכָה בְּיוֹם הַקָּדוֹשׁ, בְּיוֹם צוּם
הַכְּפוּרִים, יוֹם גָּדוֹל וְנוֹרָא, שֶׁבַת
שְׁבַתוֹן, יוֹם מַחִילַת חַטָּא וְסְלִיחַת עוֹן
וְכַפֶּרֶת פֶּשַׁע, לְגַמֵּר בּוֹ גַּמֵּר תְּקוּן
הַיְחוּתִם-דְּקִדְשָׁהּ בְּשִׁלְמוֹת.

וּתְעַזְרֵנוּ וְתִזְכְּנוּ, לְקַבֵּל יוֹם צוּם
הַכְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא
מְאֹד, בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה, וּבְשִׁלְמוֹת
גְּדוֹלָה.

וְנְזוּכָה לְשׁוּב אֲזִי בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
וְלִבְכוֹת מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה וְחִדּוּהַ
בְּשִׂמְךָ הַגָּדוֹל, וְלִהְיוֹת לְפָנֶיךָ בְּכָל מִינֵי
וּדְוִיִּים, וְלִפְרֹט כָּל חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ
וּפְשָׁעֵינוּ לְפָנֶיךָ, וְלִהְיוֹת עֲלֵיהֶם
בְּחֻרְטָה גְדוֹלָה מִעַמְקָא דְּלִבָּא בְּאֵמֶת
גְּמוּרָה, וְלַעֲזֹב אוֹתָם עֲזִיבָה גְּמוּרָה.

וְלִקְבֹּל עָלֵינוּ בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם, שְׁלֵא
לַעֲשׂוֹתָם עוֹד בְּשׁוּם אַפֵּן, וְלֵא
נְשׁוּב עוֹד לְכִסְלָה, אִם אֶן פִּעֲלָנוּ לֹא
נוֹסִיף.

וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, תַּמְחַל וְתִסְלַח
וְתִכְפֹּר לָנוּ, עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ שְׁחָטָאנוּ וְשַׁעֲוִינוּ
וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, וְתִתְקַן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל
הַיְחוּתִמוֹת דְּקִדְשָׁהּ, וְתִשִּׁים אוֹתָנוּ עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל "כַּחֲוֹתָם עַל לִבָּךְ, כַּחֲוֹתָם עַל
זְרוּעֶךָ".

וְתַחֲתַמְנוּ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרָפִים
וְלְשָׁלוֹם, לְחַיִּים אֲמִתִּיִּים,
חַיִּים שְׁנֹזֶכָה לַעֲשׂוֹת בָּהֶם רְצוֹנְךָ בְּאֵמֶת,
וְתַחֲתַמְנוּ בְּסִפְרָן שֶׁל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים.

כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁל לִילָה. וּבִזְכוּת הַתְּמִיד שֶׁל
בֵּין הָעַרְבִים, תִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל הָעוֹנוֹת
שֶׁל הַיּוֹם.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ גְּדוֹל הַרְחֲמָנוּת שֶׁעַל
יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהֵם נוֹפְלִים בְּעוֹנוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר אֵין רַחֲמָנוּת בְּעוֹלָם גְּדוֹל
מִזֶּה.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ עֲצָם קִדְשָׁתְנוּ בְּשִׁרְשָׁנוּ,
וְעֲצָם דִּקְוֹתְנוּ וְרוּחַנִּיּוֹתְנוּ, שְׂאָנוּ
רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעֲוֹן, וְאֵין עוֹן שִׁיךְ לָנוּ
כָּלֵל, וְאֵין אָנוּ יְכוּלִין לְשֹׂא עָלֵינוּ עַל
מִשְׁאוּי הָעוֹנוֹת, אֲפִלּוּ יוֹם אֶחָד.

וְעַקֵּר הַרְחֲמָנוּת הַגְּדוֹל מִכָּל מִינֵי
רַחֲמָנוּת, הוּא לְהוֹצִיא אוֹתְנוּ
מִעוֹנוֹת וְחַטָּאִים וּפְגָמִים, אֲשֶׁר רַק זֶה
הוּא עַקֵּר הַרְחֲמָנוּת הָאֱמֵתִי, וְאֵין שׁוֹם
רַחֲמָנוּת בְּעוֹלָם נֶחֱשֵׁב כָּלֵל כִּנְגֵד זֶה
הַרְחֲמָנוּת.

עַל-כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ נִתְּתָ לָנוּ אֶת בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, לְכַפֵּר עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ.
וּמַעַת אֲשֶׁר חָרַב בֵּית-מִקְדָּשְׁנוּ, חָשְׁכוּ
עֵינֵינוּ, וְאֵין אָנוּ יְכוּלִים לְנַקוֹת עֲצָמָנוּ
מִעוֹנוֹת, כִּי אֵין מִי שְׂיִכַפֵּר בְּעַדְנוּ, אֲשֶׁר
צָרָה הַזֹּאת גְּדוֹלָה מִכָּל הַצָּרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם,
כְּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן כָּל. וּכְבָר חָלְפוּ
וְעָבְרוּ קְרוֹב לְאַלְפִים שָׁנָה מִיּוֹם הַחֲרָבָן,
אֲשֶׁר אָנוּ הוֹלְכִים תּוֹעִים וְחֹשְׁכִים
כִּיתוּמִים וְאֵין אָב.

אֲדוֹן, הִקְל עָלֵנוּ, וּשְׁלַח יְשַׁע לְגַאֲלָנוּ,
חוֹס וְחַמֵּל וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְאָמַר
לְצָרוֹתֵינוּ דִּי. וְתַמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ

גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה, בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִּיּוֹת, בְּגוֹף
וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן.

וְתִנְאוּל וְתִפְדֶּה נַפְשָׁנוּ מִכָּל הַחַטָּאִים
וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, וּמִכָּל מִינֵי
פְּגָמִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִכָּל הַתְּאוּת וְהַמְדוּת
רְעוּת. וְתִכְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-מִקְדָּשְׁנוּ בְּנִין
עוֹלָם עַדִּי עַד, וַיִּשׁוּבוּ כַּהֲנִים לְעַבּוֹדָתְךָ,
וְלוֹיִים לְדוּכָנְךָ, וַיִּשְׂרָאֵל לְמַעֲמָדְךָ.

☉ [ד] לקוטי תפלות ח"ב ח ☉

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תזכרה')

וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר, לְכָל חַטָּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, שֶׁחַטָּאָנוּ
וְשָׁעוּינוּ וְשִׁפְשָׁעָנוּ לְפָנֶיךָ, מִנְּעוּרָנוּ עַד
הַיּוֹם הַזֶּה.

וַיַּעַל וַיִּרְאוּ וַיִּרְצוּ לְפָנֶיךָ, תְּפִלוֹתֵינוּ
וְתַחֲנוּתֵינוּ, כְּעוֹלוֹת וְכִזְבָּחִים,
לְכַפֵּר עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, וְתַהַפֵּךְ כָּל
עוֹנוֹתֵינוּ לְזִכִּיּוֹת. וַיִּקְרֵם מִקְרָא שְׂכָתוֹב:
"וְהִבִּיאֹתִים אֶל הַר קְדְשִׁי, וְשִׁמַּחְתִּים
בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרִצּוֹן
עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית-תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל
הָעַמִּים".

וְתִמְשִׁיךְ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם,
לָנוּ וּלְכָל עַמּוּךָ יִשְׂרָאֵל.
וְתִמְחָה פְּשָׁעֵינוּ כְּעֵב וְכַעֲנָן, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב:
"מִחִיתִי כְּעֵב פְּשָׁעֶיךָ, וְכַעֲנָן חַטָּאתֶיךָ,
שׁוּבָה אֵלַי כִּי גִאֲלִיתֶיךָ".

וְתַעֲבִיר וְתִסְלַק כָּל הָעַנְנִים
הַמְּחַשִּׁיכִים אֶת אֹר הַשָּׁמַשׁ

הקדושה, ותוציאנו מאפלה לאורה,
מחשך לאור גדול.

"וכאור בקר, יזרח שמש" צדקה
ומרפא עלינו, כמו שכתוב:
וזרח לכם יראי שמי, שמש צדקה
ומרפא בכנפיה". ויקים מהרה מקרא
שכתוב: "ובל-יאמר שכן חליתי, העם
היושב בה נשא עון".

◉ [ד] לקוטי-תפלות ח"ב נד ◉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סו, 'הצדיק
הוא מקרח לעשות תשובה בעד ישראל')

עשה למען שמך, וקדש את שמך,
והיה עמנו ועזרנו, שנזכה מהרה
לשוב אליך באמת ולב שלם, ובפרט
בימים הנוראים הקדושים והמאמיים
מאד מאד, שהם ימי אלול, וראש-השנה,
ועשרת-ימי-תשובה, ויום-הכפורים,
שהם ארבעים ימי רצון, שבהם נתרצית
למשה רבנו עליו-השלוה, ונתת לו את
הלוחות [שניות] האחרונים.

עד שביום האחרון נתרצית לו
בשלמות, ואמרת לו בשמחה
'סלחתי כדברך', ונקבע ליום מחילה
וסליחה לדורות, הוא יום-הכפורים
הקדוש והנורא והנשגב, יום אחד בשנה.
והכל עשית למען שמך הגדול והקדוש
שנקרא עלינו.

רחם עלינו, ועזרנו והושיענו, שנזכה
לקבל הימים הקדושים הנוראים
הללו בקדשה ובטהרה גדולה.

ונזכה לשוב בהם בתשובה שלמה
באמת, ולקבל עלינו באמת
ובלב שלם, לילך בדרכיך, ולקים
מצותיך, ולעסק בתורתך באמת, כל ימי
חינו, ולהתפלל בכונה שלמה. ונשפך
לבנו כמים נכח פני יהוה, פלגי מים תרד
עינינו, על חטאתינו ועונותינו ופשעינו,
ועל רבוי צרותינו.

עד אשר נזכה לרצות ולפייס אותך,
שתמחל ותסלח ותכפר לנו, את כל
חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שחטאנו
ושעונו ושפשענו לפניך, ותעקר ותשבר
ותבטל, כל הגזרות שאינם טובות
מעלינו, הן אותם שכבר נגזרו, הן אותם
שרוצים לגזר חסו-שלום, עד שנזכה
שיתגדל ויתקדש שמך הגדול על ידינו
תמיד.

ובשם שענית למשה רבנו ואמרת לו
ביום-הכפורים בשמחה
'סלחתי', פן תתרצה ותתפייס לעמך
ישראל ביום-הכפורים, ותענה ותאמר
להם 'סלחתי' בשמחה וחדוה רבה,
ויגדל שמך עד עולם.

עד שנזכה במחרת יום-הכפורים –
שיהיה ראוי לקרותו "שם השם"
באמת לאמתו, על-ידי שיגדל בו שם
השם לנצח על-ידי המחילה והסליחה
של יום-הכפורים, ועל-ידי בטול כל
הגזרות וכל הצרות מעלינו, שאז דיקא
שמך הגדול בשלמות, כאשר הודעת לנו
על-ידי חכמיך הקדושים זכותם יגן
עלינו.

❁ [ו] תפלות-הבקר י ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית א; הבנויה על-פי לקוטי-
מוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

רבנו של עולם, זפני לבגדים לבנים,
ובפרט בימים הנוראים הבא
עלינו לטובה. ואזכה להלביש את נשמת
בבגדים נקיים וטהורים, ואזכה לעשות
תשובה שלמה באמת, ובפרט בימים
הקדושים. ואזכה לכבס ולטהר כל
הפתמים והלכלוכים שלכלכתי את
נשמת עולמי עונותי הרבים, ואבכה
לפניך בכל לבי בכל יום באמת, עד
שאכבס בגדי נשמת.

ואזכה להמשיך לבנונית מקדשת יום-
הכפורים על-ידי תשובתי
באמת, ויקים בנו: "אם יהיו חטאיכם
כשנים כשגלג ילבינו, ואם יאדימו כתולע
כצמר יהיו". ותבנה לנו בית-מקדשנו,
"והשב את העבודה לדביר ביתך", ושם
נעבדך ביראה ובאהבה, ונזכה לקדשת
לשון של זהרית שהוא מלבין את כל
עונות עמך בית ישראל.

❁ [ז] תפלות-הבקר יא ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית ב; הבנויה על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'זאיה השעה לעולה')

וזפני לקדשת יום-כפורים, שאזכה
לעשות תשובה שלמה על כל
מעשי הרעים, ואזכה לקבל עלי קדשת
יום-כפורים הקדוש, בקדשה ובטהרה
ובתשובה שלמה.

ונזכה על-ידי-זה, לקבל ימי חג הסוכות
ושמיני-עצרת ושמחת-תורה,
בשמחה וחדוה גדולה, בקדשה ובטהרה,
ביראה ואהבה, ולקיים כל המצוות
הנוראות הנוהגות בימים האלו, בשלמות
גדול, ובשמחה עצומה בשמך הגדול
והקדוש, "אשמחה ואעלצה בך, אזמרה
שמך עליון. יודו שמך גדול ונורא, קדוש
הוא".

❁ [ח] תפלות-הבקר ט ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' נטילת-ידיים-שחרית ד;
הבנויה ע"פ ליקו"מ ח"א סה, 'זיאמר בעז אל רות')

רבנו של עולם, עזרני לקיים לקרא
אליו מן המצר והדחק, הינו
שדוקא מן המצר והדחק והיסורים
שמתגברים עלי מאד, אזכה לקרא אליך,
ולהפלל ולהתדבק בך, ולהתבטל אליך
בבטול גדול, עד שאזכה להפלל
בהתכלית שהוא כלו טוב, עד שאבטל כל
היסורים על-ידי-זה.

ואזכה לקבל עלי 'תקוני עתיק' המרמז
בפסוק "מן המצר קראתי י-ה",
ואזכה לרחמים גמורים וגדולים. שעל-
ידי 'תקוני עתיק', נתהפכין עונות
לזכיות, ונתהפך הכל לטובה. ואזכה
לקדשת יום-הכפורים, ללשון של צמר
שהוא מלבין עונות של כל ישראל, ועל-
ידי-זה יהיו נבטלין כל היסורים והצרות.

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ, תַּעֲזֹר וְתִסְלַח לְכָל
פְּשָׁעֵינוּ, לְקִים מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
"כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם
מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ."
וַיְהִי נִרְאָה לִפְנֵיךָ אֶפְרוֹ שֶׁל יִצְחָק אָבִינוּ
שָׁגְלָה הָעֶצֶה הַקְּדוּשָׁה: "וַאֲיֵה הַשָּׁה
לְעוֹלָה".

וְאַזְכָּה בַּיּוֹם-הַכְּפוּרִים הַקְּדוּשׁ,
לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית כָּל הַיּוֹם,
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְכַּפְּרוּ כָּל הָעוֹנוֹת שְׁלִי וְשֶׁל
כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

וְנִזְכָּה, שְׁגַם אֶתָּה תִּתְבַּרֵךְ, תִּתְעַטֵּף
בְּטָלִית לְבָן, שֶׁהוּא טָלִית שֶׁל
רְצוֹן, וְתִסְדֵּר הַשְּׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים עַל-יְדֵי הַצִּיצִית, וְתִמְלֵא עֲלֵינוּ
רַחֲמִים וְרְצוֹן וְסְלִיחָה וְכִפְרָה, וְתִכַּפֵּר לָנוּ
עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, "כִּי אֶתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל
וּמַחְלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, כִּי
אֵין לָנוּ מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אֶתָּה".
"בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן".

❖ וְהֵי בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים ❖

❖ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ו ❖

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

וְזָכַנִי לְהִיּוֹת כָּל יְמֵי בִּתְשׁוּבָה תָּמִיד. כִּי
"מִי יֹאמֵר זָכַנְתִּי לְבִי טָהַרְתִּי
מִחַטָּאתֵי". כִּי אֶתָּה יָדַעְתָּ אֶת לְבַבְנוּ, כִּי
הַלֵּב מְעַרְבֵב בְּפִסּוּלֵת וּבִפְנִיּוֹת הַרְבֵּה.

וְאַפְלוּ בְּשָׁעָה שְׁאֵנִי מִתּוֹדָה וְאוֹמֵר
"חַטָּאתִי לִפְנֵיךָ" – גַּם אִזּוּ בָּאִים
בְּלִבִּי מִחֲשָׁבוֹת-זָרוֹת וּפְנִיּוֹת גְּדוּלוֹת, עַד
שְׁאִי-אֶפְשֵׁר לִי לְדַבֵּר דְּבוּר אֶחָד בְּאַמַּת
כְּרָאוּי. וְאַפְלוּ לְהִתּוֹדוֹת עַל חַטָּאתֵי מֵה
שְׁחַטָּאתִי וּפְשַׁעֵתִי בְּאַמַּת לִפְנֵיךָ, גַּם זֶה
נִמְנָע מִמְּנִי.

עַל-כֵּן זָכַנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְהִיּוֹת
בְּתִשׁוּבָה תָּמִיד, שְׁאֲזָכָה לַעֲשׂוֹת
תָּמִיד תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה הִרְאִישׁוֹנָה.
וְאַזְכָּה לְתַקֵּן בְּכָל-פַּעַם, פָּגַם תִּשׁוּבָה
הִרְאִישׁוֹנָה.

עַד שְׁאֲזָכָה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לְתִשׁוּבָה-
שְׁלֵמָה, תִּשׁוּבָה-עֲלֵאָה בְּאַמַּת
כְּרָאוּי. וְאִזּוּ תִּפְתַּח אֶת לְבִי וְדַעְתִּי לְדַעַת
אֶת שְׁמֶךָ, וְאִזּוּ אֲדַע בְּאַמַּת, כִּי עַדִּין לֹא
הִתְחַלַּתִּי לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, כִּפִּי עֶצֶם
גְּדִלְתֶךָ וְרוּמְמוֹתֶךָ שֶׁתִּזְכַּנִּי לְהַשִּׁיג אִזּוּ.

וְאִזּוּ תִּזְכַּנִּי בְּאַמַּת לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה עַל
תִּשׁוּבָה, שְׁאֲזָכָה לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה
בְּכָל-פַּעַם, עַל הַשָּׁגָה הִרְאִישׁוֹנָה, עַל
שְׁהִיִּיתִי מְגַשֵּׁם אֶת רוּמְמוֹת אֱלֹהוֹתֶךָ, לְפִי
עֶצֶם רוּמְמוֹתֶךָ שְׁאֲזָכָה לְהַשִּׁיג אַחֲר־כַּף
בְּכָל-פַּעַם.

בְּאַפְּנִי שְׁאֲזָכָה לְהִיּוֹת כָּל יְמֵי בִּתְשׁוּבָה
תָּמִיד, עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר תִּאֲסַפְּנִי
אֵלֶיךָ. וְתִזְכַּנִּי לְעוֹלָם-הַבָּא, לַיּוֹם שֶׁכָּלוּ
שַׁבָּת, כָּלוּ תִשׁוּבָה.

❁ [ב] לקוטי תפלות ח"א פט ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קעח, 'זדוי דברים')

"אודה יהוה מאד בפני ובתוך רבים אהללנו. כי יעמד לימין אביון להושיע משופטי נפשו". רבוננו של עולם, חנון המרבה לסלח, הרוצה בתשובה, למדני איך להודות לך עתה, ואיך לשמח נפשי עתה, באפן שאזכה על-ידי השמחה להתודות לפניך, ולפרט את כל חטאי לפניך, שעשיתי מעודי עד היום הזה, באפן שאזכה לשוב אליך באמת.

רבוננו של עולם, אב הרחמים, אתה יודע כי חדוה תקועה בלבי מסטרא חדא ועציבו מסטרא חדא, וגדל השמחה והחדוה שיש לי לשמח על חלקי הוא בלי שעור וערך ומספר, אשר זפיתני ברחמיך הרבים להיות מזרע ישראל, עם הנבחר מכל העמים ומרממים מכל הלשונות, אשר אתה מחבב אותנו בכל לשונות של חבה, ואתה אוהב עמך ישראל אהבה רבה ואהבת עולם לעולמי עד ולנצח נצחים.

ומאהבתך ומחמתך את עמך ישראל, הרבית לנו תורה ומצות, אשר אין קץ להשמחה שיש לנו לשמח ולשיש ולגיל מאד בכל מצוה ומצוה, המשיבין את הנפש ומשמחין את הלב, כמו שכתוב: "פקודי יהוה ישירים משמחי לב".

אבל מרבוני עונותי ופשעי העצומים, נופלים עלי בכל-עת עצבות

ודאגות ומרה-שחורה, "כי עוני אגיד אדאג מחטאתי".

ואתה יודע, כי זאת העצבות והמרה-שחורה מזיק מאד לעבודתך, כי מחמת העצבות נטמטם לבי ונתבלבל דעתי, עד שאיני יכל להתעורר לשוב אליך באמת. ואפלו להתודות לפניך ולפרט חטאי ולפרש שיחתי לפניך, קשה מאד וכבד עלי, מחמת שנטמטם לבי על-ידי העצבות והמרה-שחורה.

על-כן באתי לפניך מלא רחמים, אדון השמחה והחדוה, שתרחם עלי ותלמדני איך לשמח נפשי בכל-עת.

כי כבר למדתנו ברחמיך הרבים על-ידי צדיקים הקדושים: שאפלו אם האדם הוא כמו שהוא, אפלו אם עשה מה שעשה, וגם עתה הוא כמו שהוא. אף-על-פי-כן באשר הוא שם, הוא מחיב להכריח עצמו בכל הפחות להרחיק העצבות ולשמח את נפשו בכל-עת, על אשר זכה על-כל-פנים להיות מזרע ישראל.

וגם צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות, מכל המצות הרבות שזכה לעשות מעודו, כי כל אחד ואחד מישראל יש לו מצות רבות, כי אפלו "פושעי-ישראל, מלאים מצות פרמון". ובזה ראוי לשמח ולשוש הרבה כל אחד מישראל, אפלו הפחות-שבפחותים והגרוע-שבגרועים.

מרא דעלמא כללא, אדון הנפלאות, אבי אב הרחמן, אשר עז וחדוה

במקומך. היה בעזרי והושיעני, שאזכה
לאסוף ולקבץ כל חלקי השמחה, מכל
המצות והנקדות טובות שזכיתי ברחמיך
מעודי עד היום הזה, ויתקבצו אלי כל
חלקי השמחות האלו יחד, ויתגברו בכל
עז על העצבות והמרה-שחורה של
עונותי הרבים.

עד שאזכה על-ידי-זה לשמח בכל עז
תמיד. ואזכה להתגבר ולהתחזק
בשמחה וחדוה תמיד, בכל מיני דרכים
ועצות, אשר למדתנו על-ידי צדיקיך
הקדושים.

ותעזרני להתגבר בשמחה גדולה כל-
כך, עד שאזכה לרקד מחמת
שמחה.

ותזכני לשמחה של מצוה תמיד, הן
לשמח בשמחת חתנה של
מצוה לשמח חתן וכלה הפשרים, הן
לשמח בשאר שמחות של מצוה.

ותהיה בעזרי ותושיעני תמיד, להיות
שמח בכל-עת בשמחה של
מצוה, בחדוה גדולה ובשמחה רבה כל-
כך, עד שאזכה לרקד הרבה מחמת
שמחה.

ואזכה לשמח ולרקד כל-כך, עד
שאזכה לילך ולעבר בכל קומת
השמחה והרקודין, שכלולה מרמ"ח
אברים ושס"ה גידין, כי השמחה היא
שרש נקדת כל התרי"ג מצות שבתורה,
כמו שכתוב: "פקודי יהוה ישירים
משמחי לב".

זכני ברחמיך הרבים, שיתלהב בי
השמחה של כל הנקדות טובות
האמתיות שבי, מכל המצות אשר זפיתני
מעודי בחסדיך הגדולים.

עד אשר תאיר השמחה באור גדול
ונפלא, עד אשר יתבטלו על-ידי-זה
החשך והמניעה והדאגה והעצבות של
רביי החטאים והעונות והפשעים
העצומים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי
לפניך מנעורי עד היום הזה.

ואם הם רבים ועצומים מאד מאד, עם
כל זה מדה טובה מרבה, ובכחך
הגדול אתה יכל להוסיף אור גדול
בהשמחה של המצות והנקדות טובות
שבי, עד אשר יתגברו על החשך
והדאגות והעצבות של רביי העונות שלי,
עד שיתבטל הרע לגבי הטוב, שיתבטלו
עצבות העונות כנגד שמחת המצות.

ואזכה לשמח ולרקד הרבה בשמחה
של מצוה תמיד, עד שאזכה
לשמחה שלמה באמת, ולהשלים כל
קומת השמחה והרקודין בשלמות באמת.

ועל-ידי-זה תזכני ברחמיך הרבים,
להתודות לפניך בכל-עת
ולפרט את כל חטאי בפרוש, בפה מלא.
ואל ימנעני מזה שום מונע ועכוב, ואל
יעבירני השכחה לשכח איזה חטא
מלפרטו לפניך, ואל יבלבל אותי מזה
שום בלבול, רק אזכה להתודות לפניך
באמת ולפרט את החטא בפרוש.

וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים, תְּהִיָּה בְּעֲזָרִי,
שְׂאֲזֹכָה עַל־יְדֵי 'וְדוּי־דְבָרִים',
לְבָנוֹת וּלְהַשְׁלִים אֶת הַדְּבֹר בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְעוֹרֵר הַקּוֹל
הָעֲלִיּוֹן וַיִּתְיַחַד עִם הַדְּבֹר בְּיַחֲוֹד שְׁלָם.

בְּאַפֵּן שִׁיתְתַּקְּנוּ עַל־יְדֵי־זֶה כָּל חַטָּאֵי
וְעוֹנֵי וּפְשָׁעֵי שְׁחָטָאֵתִי וְשַׁעֲוִיתִי
וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתֵי עַד הַיּוֹם
הַזֶּה, וּתְמַלֵּא כָּל הַשָּׁמַיִם שְׁפָגְמָתִי בְּשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִי
יִשׁוּם לִי פֶה לְדַבֵּר עִתָּה, לְפָרֵשׁ

עִתָּה כָּל שִׁיחָתִי לְפָנֶיךָ, אֵיךְ לֹקַחִין כַּח
עִתָּה לְשִׁפְךָ לְבִי כַּמִּים נוֹכַח פָּנֶיךָ יְהוָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, "מִלְכֵי
וְאֱלֹהֵי, אֵלֶיךָ אֶתְפַּלֵּל". לְמַדְנִי
אֵיךְ לְנַצַּח אוֹתְךָ, שֶׁתַּחֲזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת.

אָבִי צוּרֵי גּוֹאֲלֵי וּפּוֹדֵי, הַצּוֹפֶה לְהַטִּיב
אַחֲרֵיתִי, עֲזָרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים
וּבִישׁוּעָתְךָ הַגָּדוֹלָה, וּבְדַרְכֵי יַעֲזוּתְךָ
הַנִּפְלְאוֹת, שְׂאֲזֹכָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.
"שִׂמַּח נַפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי
אַשָּׂא".

